

ЗАКОН ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

(Обн., ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 43 от 7.06.2016 г., бр. 91 от 14.11.2017 г., бр. 98 от 17.11.2020 г., в сила от 17.11.2020 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда бюджетната рамка, общото устройство и структурата на публичните финанси и включва:

1. обхвата на публичните финанси;
2. обхвата, структурата и основните показатели на консолидираната фискална програма;
3. фискалните правила и ограничения;
4. съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет, на общинските бюджети и на други бюджети, попадащи в обхвата на консолидираната фискална програма;
5. режима на сметките за средствата от Европейския съюз;
6. режима на сметките за чужди средства;
7. финансовите взаимоотношения с общия бюджет на Европейския съюз и с други международни програми и договори;
8. банковото обслужване на бюджетните организации и системата на единната сметка;
9. централизираното разплащане на осигурителните вноски и на данъците;
10. отчетността на бюджетните организации.

(2) Елементи на бюджетната рамка се уреждат и с други закони.

Чл. 2. С друг закон не може да се създава уредба на материята - предмет на този закон, която се отклонява от принципите и правилата, определени с този закон.

Чл. 3. Публичните финанси са система за осигуряване и финансиране на публични блага и услуги, преразпределение и трансфериране на доходи и акумулиране на ресурси от бюджетните организации чрез приходи, помощи и дарения, реализация на финансови активи и поемане на дълг.

Чл. 4. Консолидираната фискална програма е система от обобщени показатели по централния бюджет и по бюджетите, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на бюджетните организации.

Чл. 5. Бюджетът на бюджетната организация е годишен финансов план, който се

съставя, приема, променя, изпълнява и отчита съгласно този закон.

Чл. 6. (1) Бюджетите на бюджетните организации включват всички постъпления и плащания за дейността им за съответната бюджетна година с изключение на постъпленията и плащанията, за които се прилагат сметки за средства от Европейския съюз, и на операциите с чужди средства, за които са обособени сметки за чужди средства съгласно изискванията на този закон.

(2) Централният бюджет включва постъпления и плащания, които не са включени в останалите бюджети от консолидираната фискална програма.

Чл. 7. (1) Министерският съвет организира и ръководи съставянето, внасянето в Народното събрание и изпълнението на държавния бюджет чрез министъра на финансите и първостепенните разпоредители с бюджет.

(2) Висшият съдебен съвет организира и ръководи съставянето и изпълнението на бюджета на съдебната власт.

(3) Председателят на Народното събрание организира и ръководи съставянето и изпълнението на бюджета на Народното събрание.

(4) Органите за управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса организират и ръководят съставянето и изпълнението на бюджетите на социалноосигурителните фондове.

(5) Кметовете организират и ръководят съставянето, внасянето в общинския съвет и изпълнението на бюджетите на общините.

(6) Ръководителите на бюджетните организации, извън тези по ал. 1 - 5, организират и ръководят съставянето и изпълнението на бюджетите си.

(7) Първостепенните разпоредители с бюджет разработват и утвърждават вътрешни правила за организация на бюджетния процес.

Чл. 8. (1) Средствата от Европейския съюз и свързаното с тях национално съфинансиране се администрират и управляват от бюджетните организации чрез сметки за средства от Европейския съюз.

(2) Сметките за средства от Европейския съюз са финансово-правна форма за получаване, разпределяне и разходване от бюджетните организации на средства от Европейския съюз и свързаното с тях национално съфинансиране.

(3) Средствата от Европейския съюз и свързаното с тях национално съфинансиране може да постъпват и да се разходват чрез бюджетите на съответните бюджетни организации, когато това е предвидено със закон или с акт на Министерския съвет.

(4) Министърът на финансите може да определи режимът на сметките за средства от Европейския съюз да се прилага и за средства по други международни програми и договори, доколкото с нормативен акт не е предвидено друго.

Чл. 9. (1) Чуждите средства се администрират и управляват от бюджетните организации чрез сметки за чужди средства.

(2) Сметките за чужди средства са финансово-правна форма за получаване, съхраняване, разпределяне и разходване от бюджетните организации на чужди средства.

(3) Сметките за чужди средства се прилагат, доколкото операции с чужди средства не се извършват чрез съответните бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз.

Чл. 10. (1) Бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз се съставят и изпълняват за една бюджетна година.

(2) Бюджетната година започва на 1 януари и приключва на 31 декември на съответната година.

(3) Бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз се съставят в български левове.

Чл. 11. (1) Разпоредител с бюджет е съответният ръководител на бюджетната организация, а при колективните органи - техният председател, освен ако с нормативен акт е определено друго.

(2) Разпоредители със сметки за средства от Европейския съюз са ръководителите на бюджетни организации или други длъжностни лица в качеството им на органи за финансово управление и контрол на средства от Европейския съюз и/или бенефициенти на съответните средства.

(3) Първостепенни разпоредители с бюджет са разпоредителите, които съставят, изпълняват и отчитат бюджет и са определени като такива със закон. Първостепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Народното събрание е председателят му, по бюджета на съдебната власт - Висшият съдебен съвет, а по бюджета на община - кметът на общината. Министрите са първостепенни разпоредители с бюджет.

(4) Правомощия на първостепенен разпоредител с бюджет по този закон може да се делегират от съответния първостепенен разпоредител с бюджет на негов заместник или главен секретар/постоянен секретар, а при бюджетни организации с колективни органи на управление - на определен от председателя член на колективния орган. Министърът на вътрешните работи може да делегира правомощията на първостепенен разпоредител с бюджет и на ръководителя на специализираната дирекция в министерството, отговаряща за планирането и управлението на бюджета. Конкретните права и задължения по делегирането се определят със заповед. Делегирането не освобождава съответния първостепенен разпоредител с бюджет от отговорност за изпълнението на делегираните правомощия.

(5) Разпоредители с бюджет от по-ниска степен са тези, чиито бюджети се включват в бюджета на съответния разпоредител с бюджет от по-висока степен.

(6) Разпоредителите с бюджет от по-ниска степен по бюджета на Народното събрание се определят от Народното събрание.

(7) Разпоредителите с бюджет от по-ниска степен по бюджета на съдебната власт се определят от Висшия съдебен съвет.

(8) Второстепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, с изключение на тези по ал. 6 и 7, се определят с акт на Министерския съвет по предложение на първостепенния разпоредител с бюджет съгласувано с министъра на финансите, освен ако в закон е определено друго, а тези от по-ниска степен - със заповед на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, за което се уведомява министърът на финансите.

(9) Разпоредителите с бюджет по бюджетите на Българската академия на науката и

държавните висши училища, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, но бюджетните им взаимоотношения, утвърдени със закона за държавния бюджет за съответната година, се включват в бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, са със статут на второстепенен разпоредител с бюджет.

(10) Разпоредителите с бюджет от по-ниска степен по бюджетите на общините се определят от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

(11) За разпоредител с бюджет от по-ниска степен може да бъде определен и ръководителят на структурно звено на бюджетна организация, което не е юридическо лице.

(12) Второстепенни и от по-ниска степен разпоредители с бюджет прилагат делегиран бюджет в случаите, когато това е определено със закон, както и когато въз основа на закон са определени от първостепенния разпоредител с бюджет да прилагат делегиран бюджет.

(13) Първостепенните разпоредители с бюджет упражняват контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен.

Чл. 12. (1) Централният бюджет се администрира от министъра на финансите в съответствие с изискванията на този закон, на закона за държавния бюджет за съответната година и в изпълнение на актове на Министерския съвет.

(2) Въз основа на закон или на нормативен акт на Министерския съвет отделни постъпления и плащания на централния бюджет може да се администрират и от други бюджетни организации.

Чл. 13. (1) Държавният бюджет, бюджетът на държавното обществено осигуряване и бюджетът на Националната здравноосигурителна каса се приемат от Народното събрание с отделни закони за съответната бюджетна година при осигуряване на съгласуваност между тях.

(2) Бюджетите на общините се приемат от общинските съвети по реда на този закон.

(3) Бюджетите на Българската академия на науките, държавните висши училища, Българската телеграфна агенция, Българската национална телевизия и Българското национално радио се приемат от управителните им органи съгласно законите, уреждащи техния статут, при осигуряване съответствие на бюджетните им взаимоотношения с държавния бюджет.

(4) Бюджетните параметри на другите икономически обособени лица и структурни единици, включени в консолидираната фискална програма, се приемат от управителните им органи съгласно законите, уреждащи техния статут, при осигуряване съответствие на бюджетните им взаимоотношения с държавния бюджет.

Чл. 14. (1) Основните показатели на бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз са приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, бюджетното салдо и финансирането на бюджетното салдо.

(2) Министърът на финансите утвърждава единна бюджетна класификация от унифицирани кодове за основните показатели и техните съставни елементи, групирани по определени признаци.

(3) Планирането, изпълнението и отчитането на показателите по консолидираната

фискална програма се извършва на касова основа.

Чл. 15. (1) Разликата между приходите, разходите, бюджетните взаимоотношения и нето операциите по финансиране по съставните бюджети на държавния бюджет, с изключение на бюджета на съдебната власт, е за сметка на бюджетното взаимоотношение с централния бюджет.

(2) За целите на съставянето и изпълнението на бюджета сумата по ал. 1 за съответните бюджети и за централния бюджет е резултативна и индикативна величина.

Чл. 16. (1) Данъчно-осигурителните и неданъчните приходи се набират от физически и юридически лица въз основа съответно на закон или на друг нормативен акт, административен акт или договор.

(2) Данъчно-осигурителните приходи се определят по силата на действащите данъчни и осигурителни закони към датата на влизане в сила на годишния закон за държавния бюджет.

(3) Промени на данъците и на задължителните осигурителни вноски във всичките им елементи не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от влизането в сила на закона за държавния бюджет и/или законите за бюджетите на Националната здравноосигурителна каса и на държавното обществено осигуряване за съответната година или от тяхното изменение и допълнение.

(4) Министерството на финансите изготвя информация относно въздействието на данъчните разходи върху бюджетните приходи, която се публикува на неговата интернет страница.

Чл. 17. (1) Постъпленията не са целеви и служат за покриване на плащанията.

(2) Средствата от помощи и дарения по международни програми и договори се разходват съгласно изискванията и клаузите на съответните програми и договори.

(3) Средствата с източник държавен инвестиционен заем се разходват съгласно клаузите на сключените договори.

(4) Средствата и разполагаемите лимити за плащания по бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз, както и допустимите и приложими форми на финансиране по реда на този закон могат да се използват за финансиране на плащания по съответните програми и проекти, включително в случаите, когато не е постъпило или не е разполагаемо за плащания полагащото се финансиране от Европейския съюз или от съответния донор или кредитор по други международни програми и договори.

(5) Разпоредбата на ал. 4 се прилага, при условие че не противоречи на съответното законодателство на Европейския съюз, на договорите, условията и изискванията на програмите и проектите.

Чл. 18. (1) Разходите по бюджетите на разпоредителите с бюджет се класифицират по показатели въз основа на икономически и функционален признак.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Министерския съвет, на министерствата и на държавните агенции прилагат и програмен формат на бюджет.

(3) Разходите по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет, се класифицират и по области на

политики/функционални области и бюджетни програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

(4) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министерският съвет утвърждава класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми по ал. 3. С класификацията могат да се определят и други показатели, които са елементи на структурата на бюджета в програмен формат.

(5) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) При организационни или нормативни промени, които засягат дейността на бюджетните организации, Министерският съвет може да извърши промени на класификацията по ал. 4.

(6) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Проектите на актове за утвърждаване на класификацията по ал. 4, както и за нейната промяна се изготвят и внасят в Министерския съвет от министъра на финансите по предложение на съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

Чл. 19. Разпоредбите на нормативни актове, които предвиждат увеличаване на разходите, намаляване на приходите и/или поемане на ангажименти за разходи/плащания, след като са приети годишните закони за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса, не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от изменението им или от влизането им в сила за следващата бюджетна година.

Чл. 20. Публичните финанси се управляват при спазване на следните принципи:

1. всеобхватност - управлението на публичните финанси се осъществява чрез бюджети и сметки на бюджетните организации, включени в консолидираната фискална програма, и наблюдение на останалите лица от сектор "Държавно управление";

2. отчетност и отговорност - публичните финанси се управляват по начин, който гарантира отчетността и отговорността на разпоредителите с бюджети;

3. адекватност - съответствие на фискалната политика с макроикономическите и социално-икономическите цели;

4. икономичност - придобиването с най-малки разходи на необходимите ресурси за осъществяване дейността на бюджетните организации при спазване на изискванията за качество на ресурсите;

5. ефикасност - постигането на максимални резултати от използваните ресурси при осъществяване дейността на бюджетните организации;

6. ефективност - степента на постигане целите на бюджетните организации при съпоставяне на действителните и очакваните резултати от тяхната дейност;

7. прозрачност - създаване на възможност за информираност на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информация за макроикономическите и бюджетните прогнози, до данни относно текущото изпълнение на консолидираната фискална програма, както и за използваните методологии/допускания, залегнали при тяхното изготвяне;

8. устойчивост - поддържане на текущи нива на приходите и разходите без риск за платежоспособността на държавата или за способността за покриване на задължения в дългосрочен план;

9. законосъобразност - спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

Чл. 21. (1) Ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

(2) Лицата по ал. 1 са отговорни и за извършването на оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи в случаите, когато се отпускат средства за сметка на съответните бюджети в полза на лица - небюджетни организации, включително за:

1. разходи, субсидии и възмездно финансиране, в т.ч. при преференциални условия;
2. гаранции, капиталови трансфери и пропуснати приходи и ползи, както и за други форми на подпомагане.

(3) Оценката по ал. 2 се извършва преди отпускането на средствата и в случаите, когато лицата - небюджетни организации:

1. се освобождават частично от плащания към бюджета под каквато и да е форма;
2. получават или предоставят права, активи или услуги при условия, различни от пазарните;
3. получават селективни преференции и облекчения.

(4) Министърът на финансите дава указания за извършването на оценките по ал. 2 и 3 във връзка с прилагането на режима по държавните помощи.

Глава втора

ФИСКАЛНИ ПРАВИЛА

Чл. 22. (1) Министерският съвет при съставянето, приемането и изпълнението на показателите по консолидираната фискална програма спазва фискалните правила по този закон.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт при съставянето и изпълнението на бюджетите си се съобразяват с фискалните правила по този закон.

(3) Общинските съвети и кметовете при съставянето, приемането и изпълнението на бюджетите на общините спазват съответните фискални правила по този закон.

(4) Органите на управление на социалноосигурителните фондове при съставянето и изпълнението на бюджетите си се съобразяват с фискалните правила по този закон.

(5) Органите на управление на бюджетните организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, но са включени в консолидираната фискална програма, при съставянето, приемането и изпълнението на бюджетите си се съобразяват с фискалните правила по този закон.

Чл. 23. (1) Средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит на сектор "Държавно управление" на годишна основа не следва да надвишава 0,5 на сто от brutния вътрешен продукт. Средносрочната бюджетна цел се изчислява, като не се вземат предвид еднократните мерки и мерките с временен характер.

(2) Средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит на годишна основа може да надхвърля 0,5 на сто, но не повече от 1 на сто от brutния вътрешен продукт, при условие че размерът на консолидирания дълг на сектор "Държавно управление" е под 40 на сто от brutния вътрешен продукт и рисковете от гледна точка на дългосрочната устойчивост на публичните финанси са ниски.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случай на значително отклонение от средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит, съгласно разпоредбите на чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики, или от мерките за нейното постигане се прилагат автоматични корективни механизми съгласно Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми.

(4) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) За значително се приема всяко отклонение от фискалното правило по ал. 2, което е равно на или надвишава 0,5 на сто от brutния вътрешен продукт за една година или средно за двугодишен период.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит на годишна основа се актуализира на всеки три години. Тя може допълнително да се актуализира в случай на прилагането на структурни реформи със значимо въздействие върху устойчивостта на публичните финанси, съгласно разпоредбите на чл. 2а от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики.

Чл. 24. (1) Неизпълнението на средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит на годишна основа се допуска при извънредни обстоятелства и при условие, че непостигането ѝ е в размер, който не застрашава устойчивостта на публичните финанси, съгласно разпоредбите на чл. 9 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики в средносрочен план.

(2) Временно отклонение от средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит на годишна основа се разрешава при провеждането на значителни структурни реформи с голямо въздействие върху фискалната устойчивост и при условие, че не се надвишава максимално допустимият размер на дефицита на сектор "Държавно управление" по чл. 25, ал. 2.

(3) Извънредно обстоятелство е необичайно събитие извън контрола на Министерския съвет, което има сериозно въздействие върху финансовата позиция на сектор "Държавно управление", съгласно разпоредбите на чл. 9 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики, или период на икономически спад с над 3 на сто в реално изражение.

Чл. 25. (1) Целта за салдото на сектор "Държавно управление" е постигане и/или поддържане на нулево или положително салдо.

(2) Дефицитът на сектор "Държавно управление" на годишна основа, изчислен въз основа на методологията на Европейската система от национални и регионални сметки на Общността, не може да надвишава 3 на сто от brutния вътрешен продукт.

(3) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) Дефицит на сектор "Държавно управление" на годишна основа, надвишаващ този по ал. 2, се допуска при извънредни обстоятелства по чл. 24, ал. 3.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) В случай на дефицит на сектор "Държавно управление" на годишна основа Министерският съвет със средносрочната бюджетна прогноза определя срока и стъпките за достигане на нулево или положително салдо.

Чл. 26. (1) Годишният ръст на разходите не следва да надхвърля референтния растеж на потенциалния брутен вътрешен продукт. Обхватът на разходите и методологията за изчисляване на референтния растеж на потенциалния брутен вътрешен продукт се определят съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) По-висок ръст на разходите спрямо този по ал. 1 се допуска при извънредни обстоятелства по чл. 24, ал. 3 или при компенсиране с допълнителни мерки, водещи до увеличаване на бюджетните приходи. Допълнителните мерки следва да водят до устойчиво нарастване на приходите и да нямат еднократен характер.

(3) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г., доп., бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) В случай на очаквано превишение на годишния ръст на разходите над референтния растеж на потенциалния брутен вътрешен продукт, извън случаите по ал. 2 и 4, със средносрочната бюджетна прогноза по чл. 79, ал. 3 се определят допълнителни мерки за постигане на допустимото съотношение по ал. 1 през следващата година, а при извънредни обстоятелства по чл. 24, ал. 3 – през годината, следваща отпадането им.

(4) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Когато средносрочната бюджетна цел е преизпълнена, годишният ръст на разходите може да надвиши референтния растеж на потенциалния брутен вътрешен продукт при спазване на изискванията на чл. 23.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Мерки, водещи до трайно намаляване на бюджетните приходи, се компенсират с мерки за трайно намаляване на разходите.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Преизпълнението на приходите за текущата бюджетна година не може да служи като източник за допълнителни разходи освен в случаите по ал. 7 - 10.

(7) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Алинея 6 не се прилага за преизпълнението на приходите от застрахователни обезщетения и от помощи и дарения.

(8) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Алинея 6 не се прилага за бюджетите на Народното събрание, на съдебната власт и за бюджетите на общините, както и за бюджетите на бюджетните организации по чл. 22, ал. 5.

(9) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Алинея 6 не се прилага за делегираните бюджети, когато със закон е предвидено разходване на преизпълнението на приходите.

(10) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) За сметка на преизпълнението на данъчните приходи по държавния бюджет Народното събрание по предложение на Министерския съвет може да одобрява допълнителни разходи и трансфери по държавния бюджет при спазване на фискалните правила по този закон.

Чл. 27. (1) Целта за бюджетното салдо по консолидираната фискална програма, изчислено на касова основа, е постигане и/или поддържане на нулево или положително салдо.

(2) При очаквано негативно отклонение от годишната цел за бюджетното салдо по консолидираната фискална програма министърът на финансите предлага на Министерския съвет да одобри компенсиращи мерки.

(3) В случай че мерките по ал. 2 налагат промени на основни показатели на държавния бюджет и/или на бюджетите на социалноосигурителните фондове, Министерският съвет внася в Народното събрание предложение за промени на закона за държавния бюджет и/или на законите за бюджета на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) Годишният бюджетен дефицит по консолидираната фискална програма, изчислен на касова основа, не може да надвишава 3 на сто от brutния вътрешен продукт.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) Годишен бюджетен дефицит в размер, надвишаващ този по ал. 4, се допуска при извънредни обстоятелства по чл. 24, ал. 3.

(6) В случай на дефицит по консолидираната фискална програма, изчислен на касова основа, в средносрочната бюджетна прогноза и в закона за държавния бюджет се предвиждат мерки за ежегодното му намаление до постигане на нулево или положително бюджетно салдо.

Чл. 28. (1) (Предишен текст на чл. 28 - ДВ, бр. 91 от 2017 г., доп., бр. 98 от 2020 г. , в сила от 17.11.2020 г.) Максималният размер на разходите по консолидираната фискална програма не може да надвишава 40 на сто от brutния вътрешен продукт. В обхвата на разходите по изречение първо не се включват разходите, извършвани от сметки за средства от Европейския съюз, както и по други международни програми и договори, които са с режим на сметки за средства от Европейския съюз съгласно чл. 8, ал. 4, включително свързаното с тях национално съфинансиране.

(2) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В случай на очаквано превишение на размера по ал. 1 със средносрочната бюджетна прогноза по чл. 79, ал. 3 се определят допълнителни мерки за постигане на допустимото съотношение през следващата година.

Чл. 29. (1) Номиналният размер на консолидирания дълг на сектор "Държавно управление" към края на всяка година не може да надвишава 60 на сто от brutния вътрешен продукт.

(2) В случай на превишение на дълга по ал. 1 над 60 на сто от brutния вътрешен продукт в средносрочната бюджетна прогноза и в закона за държавния бюджет се предвиждат мерки за ежегодното му намаление в размер, не по-малко от 5 на сто от установеното превишение, до постигане на съотношението по ал. 1.

(3) Консолидираният дълг на сектор "Държавно управление" към края на всяка година

като съотношение спрямо brutния вътрешен продукт не може да надвишава съотношението от предходната година, докато това съотношение е над 60 на сто.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 2 в закона за държавния бюджет за съответната година може да се предвидят допълнителни ограничения за поемането на дълг от общините и социалноосигурителните фондове, включително по отделни общини и по социалноосигурителни фондове, както и от други субекти, попадащи в сектор "Държавно управление".

Чл. 30. Средносрочната цел за бюджетното салдо по бюджета на общината, изчислено на касова основа, е придържане към балансирано бюджетно салдо.

Чл. 31. (1) Средният темп на нарастване на разходите за местни дейности по бюджетите на общините за прогнозирания средносрочен период не следва да надхвърля средния темп на нарастване на отчетените разходи за местни дейности за последните четири години.

(2) По-висок темп на нарастване на разходите спрямо този по ал. 1 се допуска само при компенсиране с допълнителни мерки, водещи до увеличаване на бюджетните приходи. Допълнителните мерки следва да водят до устойчиво нарастване на собствените общински приходи и да нямат еднократен характер.

(3) Мерки, водещи до трайно намаляване на бюджетните приходи по бюджетите на общините, се компенсират с мерки за трайно намаляване на разходите.

Чл. 32. (1) Годишният размер на плащанията по общинския дълг за всяка община във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината.

(2) Номиналът на издадените през текущата бюджетна година общински гаранции не може да надвишава 5 на сто от общата сума на приходите и общата изравнителна субсидия по последния годишен отчет за изпълнението на бюджета на общината.

(3) Годишният размер на плащанията по дълга включва дължимите главница, лихви, такси, комисионни и други плащания по поетия от общината дълг.

(4) Когато предстоящо плащане по съществуващ дълг, който е предмет на рефинансиране, е дължимо на дата, предхождаща датата на поемане на рефинансиращия дълг, общината задължително заделя паричен резерв за предстоящото плащане по съществуващия дълг в рамките на размера, определен с ал. 1.

(5) В ограничението по ал. 1 не се включва дългът на общините по временни безлихвени заеми и по предоставени им заеми от други лица от сектор "Държавно управление".

(6) Със закона за държавния бюджет за съответната година може да се определя максимален размер на дълга, който може да бъде поет от общината през бюджетната година извън ограниченията по ал. 1 и извън случаите по ал. 5 за авансово финансиране на плащания по проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.

Чл. 33. (1) Социалноосигурителните фондове не могат да поемат дълг с изключение на:

1. временни безлихвени заеми;

2. дълг по международни програми и договори, ратифицирани от Народното събрание;
3. финансов лизинг и други форми на дълг, различни от парични заеми и емисии на ценни книжа.

(2) Със законите за бюджетите на социалноосигурителните фондове за съответната година може да се определят лимити за поемане на дълг по ал. 1, т. 3.

(3) Социалноосигурителните фондове не могат да издават гаранции.

Чл. 34. (1) Държавните висши училища, Българската академия на науките, Българската национална телевизия, Българското национално радио и Българската телеграфна агенция не могат да поемат дълг с изключение на:

1. временни безлихвени заеми;
2. дълг по международни програми и договори, ратифицирани от Народното събрание;
3. финансов лизинг и други форми на дълг, различни от парични заеми и емисии на ценни книжа.

(2) Със закона за държавния бюджет може да се определят лимити за поемане на дълг по ал. 1, т. 3.

(3) Лицата по ал. 1 не могат да издават гаранции.

(4) Разпоредбите на ал. 1 - 3 се прилагат и за всички останали лица от подсектор "Централно управление", чиито бюджети са включени в консолидираната фискална програма и не са част от държавния бюджет, без тези по ал. 5.

(5) Разпоредбите на ал. 1 - 3 се прилагат и за лицата от подсектор "Централно управление", чиито средства и операции са включени в консолидираната фискална програма по реда на чл. 171, освен ако със закон не е определено друго.

Чл. 35. (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министърът на финансите определя реда, начина и сроковете за предоставяне на информация за състоянието и движението на дълга на общините, социалноосигурителните фондове и други субекти, които попадат в сектор "Държавно управление", и притежаваните от тях активи под формата на дългови инструменти, включително за техните намерения за поемане на дълг, както и за издаване на гаранции от общините.

Чл. 36. (1) Официалната информация за консолидирания дълг на сектор "Държавно управление" се публикува от Министерството на финансите в месеца, следващ месеца, през който тези данни са публикувани от Европейската комисия (Евростат).

(2) Официалната информация за гаранциите на сектор "Държавно управление" се публикува от Министерството на финансите в месеца, следващ месеца, през който тези данни са публикувани от Европейската комисия (Евростат).

(3) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министерството на финансите публикува ежемесечно официална информация за дълга и гаранциите на подсектор "Централно управление".

Чл. 37. (1) Със закона за държавния бюджет за съответната година се определят ограниченията за максималния размер на:

1. новия държавен дълг, който може да бъде поет през годината, като се посочват

поотделно максималните размери на поемането на дълг:

а) по Закона за държавния дълг;

б) (доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) чрез финансов лизинг и останалите форми на дълг съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност (ОВ, L 145/1 от 10 юни 2009 г.), с изключение на получените като обезпечения средства по чл. 152, ал. 5, 8 и 12, както и средствата по чл. 156 и чуждите средства;

2. новите държавни гаранции по Закона за държавния дълг, които могат да бъдат поети през годината;

3. държавния дълг към края на годината;

4. (доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г., изм., бр. 98 от 2020 г., в сила от 17.11.2020 г.) други гаранции, които са предвидени в закон или произтичат от международни задължения на Република България и/или от правото на Европейския съюз, с изключение на гаранциите по чл. 51, ал. 3, т. 4, буква "а" от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

(2) Със закона за държавния бюджет за съответната година може да се определят и ограничения за максималния размер на дълга на подсектор "Централно управление".

(3) В закона за държавния бюджет за съответната година се включват и всички одобрени от Министерския съвет инвестиционни проекти и специфични програми съгласно Закона за държавния дълг, които ще се финансират с държавни или държавногарантирани заеми.

(4) В закона за държавния бюджет за съответната година се включват и проекти, надвишаващи стойностен праг, определен с акт на Министерския съвет, които ще се финансират с финансов лизинг и други форми на държавен дълг извън тези по Закона за държавния дълг.

(5) Алинея 4 не се прилага за бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт.

Чл. 38. Дължимите суми за лихви и погашения по главниците по държавния дълг съставляват приоритетно задължение на държавния бюджет.

Чл. 39. С решението за приемане на общинския бюджет за съответната година общинският съвет определя:

1. максималния размер на новия общински дълг;

2. общинските гаранции, които може да бъдат издадени през годината;

3. максималния размер на общинския дълг и общинските гаранции към края на бюджетната година.

Чл. 40. Дължимите суми за лихви и погашения по главниците по общинския дълг съставляват приоритетно задължение на общинския бюджет.

Чл. 41. С годишния закон за държавния бюджет се определя минималното ниво на фискалния резерв към края на годината.

Глава трета

СТРУКТУРА НА БЮДЖЕТИТЕ

Раздел I

Структура на държавния бюджет

Чл. 42. (1) В държавния бюджет се включват централният бюджет, самостоятелните бюджети на Народното събрание и на съдебната власт, бюджетите на органите на изпълнителната власт, на другите държавни органи и на бюджетните организации извън тези по ал. 2.

(2) В държавния бюджет не се включват самостоятелните бюджети на общините, бюджетите на социалноосигурителните фондове и на бюджетните организации по чл. 13, ал. 3 и 4.

(3) В държавния бюджет се предвиждат резерви за непредвидени и/или неотложни разходи - по централния бюджет, по бюджета на Народното събрание и по бюджета на съдебната власт. Размерът на резервите се определя със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 43. (1) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Основните постъпления и плащания на централния бюджет включват приходите от данъци, постъпления и плащания, произтичащи от емитирането и обслужването на държавни ценни книжа и заеми в подкрепа на платежния баланс и от управление на средствата на единната сметка и други активи на фискалния резерв, разходи, свързани с обслужване на сметки и плащания, постъпления от приватизация, плащанията на вноската в общия бюджет на Европейския съюз, както и трансферите за бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Чрез централния бюджет се предвиждат разходи и се осигурява финансиране за останалите бюджети, включени в консолидираната фискална програма, както и за други лица. Разходите се извършват въз основа на този закон, закона за държавния бюджет за съответната година или акт на Министерския съвет.

(3) Резервът за непредвидени и/или неотложни разходи по централния бюджет се разходва въз основа на акт на Министерския съвет.

(4) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Чрез централния бюджет се консолидират като агрегирани суми постъпленията, плащанията и средствата по чл. 154, без да се засягат салдата и лимитите за плащания по отделните сметки и депозити на съответните бюджетни организации и лицата по чл. 156 и при запазване на директното им участие в платежния процес и на съответните права и задължения на участниците в него.

Чл. 44. (1) Резервът за непредвидени и/или неотложни разходи по бюджета на Народното събрание се разходва по решение на председателя на Народното събрание.

(2) Резервът за непредвидени и/или неотложни разходи по бюджета на съдебната власт се разходва по решение на Висшия съдебен съвет.

Раздел II

Структура на общинския бюджет

Чл. 45. (1) Общинският бюджет включва:

1. приходи от:

- а) местни данъци - при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- б) такси - при условия и по ред, установени със закон;
- в) услуги и права, предоставяни от общината;
- г) разпореждане с общинска собственост;
- д) глоби и имуществени санкции;
- е) лихви и неустойки;
- ж) други постъпления;
- з) помощи и дарения;

2. разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез съгласно единната бюджетна класификация, за:

- а) персонал;
- б) издръжка;
- в) лихви;
- г) помощи и обезщетения за домакинства;
- д) текущи субсидии;
- е) капиталови разходи;

3. бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз;

- 4. бюджетно салдо;
- 5. финансиране.

(2) Държавата компенсира намалението в приходите по ал. 1, т. 1, букви "а" и "б", когато то произтича от провеждането на държавна политика.

Чл. 46. (1) По бюджетите на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджет по бюджетите на общините не се предвиждат приходи, с изключение на помощи и дарения.

(2) Алинея 1 не се прилага за делегираните бюджети.

Чл. 47. Общинският бюджет е публичен и се контролира от местната общност по ред, определен от общинския съвет и от определените със закон компетентни органи.

Глава четвърта

БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

Раздел I

Взаимоотношения на държавния бюджет с бюджетите на държавното обществено осигуряване, на Националната здравноосигурителна каса и с други бюджети и сметки

Чл. 48. (1) Бюджетните взаимоотношения на държавния бюджет с бюджетите на социалноосигурителните фондове се определят при условия и по ред, предвидени в специалните закони.

(2) Годишният размер на бюджетните взаимоотношения по ал. 1 се определя със закона за държавния бюджет за съответната година.

(3) Показателите по бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса и другите социалноосигурителни фондове трябва да съответстват на относимите показатели по държавния бюджет и на разчетите по консолидираната фискална програма.

(4) При неизпълнение на приходите по бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса Министерският съвет може да одобри допълнителни трансфери от централния бюджет по бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса за финансирането на утвърдените им разходи, ако това не води до влошаване на бюджетното салдо по консолидираната фискална програма и не са налице възможности за финансиране с наличности по сметките им.

(5) При превишение над предвидените разходи за пенсии, помощи и обезщетения, изплащани от бюджета на държавното обществено осигуряване, Министерският съвет може да одобри допълнителни трансфери от централния бюджет по бюджета на държавното обществено осигуряване, ако това не води до влошаване на бюджетното салдо по консолидираната фискална програма и не са налице възможности за финансиране за сметка на преизпълнение на приходите по бюджета на държавното обществено осигуряване.

Чл. 49. (1) В държавния бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджетни организации по чл. 13, ал. 3 и 4 при условията и по реда, предвидени в съответните специални закони.

(2) Предвидените средства по ал. 1 се предоставят чрез бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет или директно от централния бюджет, когато това е

предвидено със закон или с акт на Министерския съвет.

Чл. 50. В държавния бюджет се предвиждат трансфери за сметки за средства от Европейския съюз.

Раздел II

Взаимоотношения на общинския бюджет с държавния бюджет и с други бюджети и сметки

Чл. 51. (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г., бр. 91 от 2017 г.) (1) Размерът по видове на основните бюджетни взаимоотношения между общинските бюджети и централния бюджет се приема със закона за държавния бюджет за съответната година.

(2) Размерът на бюджетните взаимоотношения по ал. 1 може да се променя по реда на раздел II на глава осма от съответния орган, когато това произтича от закон, от реструктуриране на делегираните от държавата дейности или при промени в натурални и/или стойностни показатели за финансиране на съответната дейност по бюджетите на общините.

Чл. 52. (1) Бюджетните взаимоотношения на общинския бюджет с централния бюджет включват:

1. трансфери за:

- а) обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности;
- б) (изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) местни дейности – обща изравнителна субсидия и за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища;
- в) целева субсидия за капиталови разходи;
- г) (доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) други целеви разходи, включително за местни дейности;
- д) финансови компенсации от държавата;

2. временни безлихвени заеми.

(2) В общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

(3) Средствата по ал. 1, т. 1 се предоставят въз основа на закона за държавния бюджет за съответната година и/или с акт на Министерския съвет.

(4) Средствата по ал. 1, т. 1, букви "а", "б" и "в" се предоставят в срокове, определени със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 53. (1) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Държавата финансира делегираните на общините държавни дейности с обща субсидия за тези дейности за сметка на централния бюджет, както и за сметка на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, които провеждат съответните области на политики.

(2) Общата субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности се определя въз основа на приети от Министерския съвет стандарти за финансиране и натурални показатели за съответната дейност.

Чл. 54. (1) Общата изравнителна субсидия за местни дейности е предназначена да осигури минимално равнище на местните услуги в общините. Механизмът за разпределението на общата изравнителна субсидия по общини се определя със закона за държавния бюджет за съответната година.

(2) Размерът на общата изравнителна субсидия не може да бъде по-малък от 10 на сто от отчета на собствените приходи на всички общини по последния годишен отчет за касовото изпълнение на бюджетите им.

(3) Проектът на механизма по ал. 1 се съгласува с Националното сдружение на общините в Република България.

Чл. 55. (1) Размерът на целевата субсидия за капиталови разходи и механизмът за неговото разпределение по общини се определят със закона за държавния бюджет за съответната година.

(2) Проектът на механизма по ал. 1 се съгласува с Националното сдружение на общините в Република България.

Чл. 55а. (Нов – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Извън случаите по чл. 51, ал. 2 бюджетните взаимоотношения между бюджетите на общините и централния бюджет могат да се променят по реда на раздел II на глава осма от съответния орган, включително за сметка на намаление на бюджетното взаимоотношение на бюджета на първостепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет с централния бюджет, при изпълнение на области на политики, проекти, програми и възлагане на дейности.

Чл. 56. (1) При извършване на промени по реда на този закон размерът на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет се смята за изменен от датата, посочена в писменото уведомление на министъра на финансите.

(2) Промените по показателите на общинския бюджет в резултат на получени като трансфер или временен безлихвен заем средства от държавния бюджет и от други бюджети и сметки се извършват, без да е необходимо решение на общинския съвет.

Глава пета

ФИНАНСОВИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И С ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ДОГОВОРИ

Раздел I

Плащания към общия бюджет на Европейския съюз

Чл. 57. (1) Размерът на вноската от централния бюджет в общия бюджет на Европейския съюз се одобрява със закона за държавния бюджет за съответната година и се определя в съответствие с европейското законодателство относно системата на собствените ресурси на Европейските общности.

(2) Вноската по ал. 1, лихвите за забавено предоставяне и другите корекции се превеждат по сметка, открита в Българската народна банка на името на Европейската комисия, съгласно условията и сроковете, установени в европейското законодателство относно системата на собствените ресурси на Европейските общности.

Чл. 58. От държавния бюджет се осигуряват средства за други вноски и плащания към бюджета на Европейския съюз.

Раздел II

Финансови взаимоотношения при управлението на средствата от Европейския съюз и на други международни програми и договори

Чл. 59. Получаването, разходването и управлението на средствата от помощта, предоставена на Република България по програми и механизми на Европейския съюз и по други международни програми и договори, се осъществява в съответствие с приложимото европейско и национално законодателство и изискванията на съответните програми и договори.

Чл. 60. Националното съфинансиране по програми и механизми на Европейския съюз и по други международни програми и договори може да се осигури:

1. от бюджета на бюджетната организация - бенефициент;
2. чрез трансфер от централния бюджет или от друг бюджет.

Чл. 61. За покриване на по-високо от разчетеното усвояване на средствата от помощта, предоставена на Република България от Европейския съюз, Министерският съвет може да одобрява предоставянето на допълнително финансиране при спазване на фискалните правила по този закон.

Чл. 62. Органите, отговорни за финансовото управление на средствата от Европейския съюз, са длъжни да предприемат необходимите действия за събирането на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по проекти, включително свързаното с тях национално съфинансиране, както и на глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз или в клаузите по други програми и договори.

Чл. 63. В случай на наложени финансови корекции, когато не подлежат на възстановяване от бенефициентите и източникът на изплатените недопустими разходи са сметките за средствата от Европейския съюз, те се възстановяват в рамките на бюджетната

година към тези сметки от бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет, в чиято структура е органът за финансово управление на съответната програма/механизъм, доколкото със закон или с акт на Министерския съвет не е определено друго.

Чл. 64. (1) В случаите, когато проекти се оттеглят от финансиране със средства от Европейския съюз, органът за финансово управление на съответната програма/механизъм преустановява плащанията, като изплатените недопустими разходи за тези проекти са за сметка на разпоредителя с бюджет, в чиято структура е органът.

(2) Сумите по ал. 1 се възстановяват от бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет, в чиято структура е органът, по съответната сметка за средства от Европейския съюз или по съответния бюджет, от които са получени.

(3) Необходимият финансов ресурс за финализирането на проектите по ал. 1 се осигурява от бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет, в чиято структура е органът за финансово управление на съответната програма/механизъм, в рамките на средносрочната бюджетна прогноза. Тази разпоредба се прилага, доколкото не е налице прекратяване на договора или не са предприети процедури за прекратяване на договора.

(4) Алинеи 1 - 3 се прилагат, доколкото със закон или с акт на Министерския съвет не е предвидено друго.

Чл. 65. Разпоредбите на чл. 61 - 64 се прилагат съответно и за средствата от други международни програми и договори, освен ако със закон или с акт на Министерския съвет не е предвидено друго.

Глава шеста

СЪСТАВЯНЕ НА БЮДЖЕТИТЕ

Раздел I

Съставяне на средносрочната бюджетна прогноза, на държавния бюджет и на бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса

Чл. 66. (1) Министерският съвет чрез министъра на финансите организира съставянето на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта на държавния бюджет.

(2) Средносрочната бюджетна прогноза по ал. 1 се съставя за срок три години.

Чл. 67. (1) Ежегодно в срок до 31 януари Министерският съвет по предложение на министъра на финансите приема бюджетната процедура по съставянето на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта на държавния бюджет за следващата година.

(2) Бюджетната процедура включва етапите, сроковете, разпределението на отговорностите и изискванията за съставянето на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта на държавния бюджет.

(3) Бюджетната процедура обхваща всички разпоредители с бюджет по бюджетите на бюджетните организации.

(4) С бюджетната процедура Министерският съвет може да определя първостепенни разпоредители с бюджет, извън тези по чл. 18, ал. 2, които да прилагат програмен формат на бюджет.

(5) Бюджетната процедура обхваща и юридически лица, контролирани от държавата и/или от общините, които не са част от консолидираната фискална програма, но попадат в обхвата на сектор "Държавно управление".

(6) Министърът на финансите дава указания по изпълнението на бюджетната процедура.

(7) Националният статистически институт предоставя информация за лицата по ал. 5, попадащи в сектор "Държавно управление", включително по подсектори. Обхватът, сроковете и редът за предоставяне на информацията се съгласуват между министъра на финансите и председателя на Националния статистически институт.

Чл. 68. (1) В рамките на бюджетната процедура министърът на финансите изготвя пролетна и есенна макроикономическа прогноза в срок съответно до 25 март и до 25 септември.

(2) Макроикономическите прогнози, включително основните допускания, на които тези прогнози се основават, се публикуват на интернет страницата на Министерството на финансите в срок до 10 дни след тяхното изготвяне.

Чл. 69. (1) Бюджетните прогнози и проектите на бюджети се разработват:

1. от разпоредителите с бюджет по бюджетите на бюджетните организации, включително общините - по показатели от единната бюджетна класификация;

2. (доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет - и по области на политики и бюджетни програми съгласно класификацията по чл. 18, ал. 4;

3. от първостепенния разпоредител с бюджет по бюджета на Народното събрание - и по функционални области и бюджетни програми;

4. за бюджета на съдебната власт - и по органи на съдебната власт;

5. за държавните висши училища и за Българската академия на науките - чрез съответния първостепенен разпоредител с бюджет, консолидирано и по отделни бюджети по показатели от единната бюджетна класификация.

(2) Разпоредителите с бюджет разработват бюджетните си прогнози и проектите на бюджети при спазване на разходните тавани и/или размерите на бюджетните взаимоотношения, одобрени от Министерския съвет с последната средносрочна бюджетна прогноза, на бюджетната процедура и на указанията на министъра на финансите.

(3) Информацията за делегираните от държавата дейности, финансирани от държавния

бюджет чрез бюджетите на общините, се представя на министъра на финансите по общини от министрите, отговорни за провеждането на съответната политика.

(4) Първостепенните разпоредители с бюджет представят на министъра на финансите бюджетните си прогнози и проектите си на бюджети.

(5) Първостепенните разпоредители с бюджет представят и прогноза за получаването и разходването на средства от Европейския съюз и на средства по други международни програми и договори.

(6) Първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт внасят бюджетните си прогнози и проектите си на бюджети в Министерския съвет в определените с бюджетната процедура срокове. Бюджетните прогнози и проектите на бюджети се представят и на министъра на финансите за целите на изготвянето на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта за държавен бюджет в определените с бюджетната процедура срокове.

(7) Министърът на финансите уведомява писмено Народното събрание и Висшия съдебен съвет за становището си по проектите на бюджети на Народното събрание и на съдебната власт по ал. 6.

(8) При различия по ал. 6 и 7 относно проекта на бюджет на Народното събрание окончателният проект на бюджет на Народното събрание се съгласува от председателя на Народното събрание и министър-председателя или от упълномощени от тях длъжностни лица, който се включва като част от проекта на държавния бюджет.

(9) За целите на средносрочната бюджетна прогноза юридическите лица, които попадат в обхвата на сектор "Държавно управление" и не са част от консолидираната фискална програма, представят на съответните първостепенни разпоредители с бюджет информация и оценка на прогнозите си по показатели, определени с указанията по чл. 67, ал. 6. Обобщените прогнози и показатели за тези лица се представят от съответния първостепенен разпоредител с бюджет на министъра на финансите. Начинът за предоставяне на информацията от юридическите лица, за които не може да бъде определен съответен първостепенен разпоредител с бюджет, се посочва в указанията по чл. 67, ал. 6.

Чл. 70. (1) В случаите, когато първостепенните разпоредители с бюджет, с изключение на разпоредителите с бюджет по бюджетите на Народното събрание, на съдебната власт и на общините, са представили прогнози, които не съответстват на изискванията и формата за подготовката и представянето на информация във връзка с бюджетната процедура, министърът на финансите връща съответния проект за преработване в определен от него срок.

(2) Когато разпоредителите с бюджет по ал. 1 не са представили или не са преработили проектите си съгласно определените от министъра на финансите изисквания и срокове, министърът на финансите изготвя проектите на средносрочната бюджетна прогноза и на държавния бюджет за следващата година в съответствие с приоритетите на фискалната политика въз основа на разработените от Министерството на финансите оценки и прогнози.

Чл. 71. (1) В рамките на бюджетната процедура Министерският съвет по предложение на министъра на финансите приема стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели.

(2) Стандартите по ал. 1 служат за определяне на общия размер на средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности и за разпределението им по първостепенни разпоредители с бюджет.

(3) Стандартите за делегираните от държавата дейности се разработват съвместно от съответния министър, Националното сдружение на общините в Република България и министъра на финансите.

(4) Стандартите по ал. 1 може да се променят в изпълнение на нормативен акт.

Чл. 72. (1) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Ежегодно в срок до 20 април Министерският съвет по предложение на министъра на финансите одобрява средносрочна бюджетна прогноза за следващите три години.

(2) Средносрочната бюджетна прогноза се разработва от Министерството на финансите на базата на:

1. най-вероятния или на по-консервативния макроикономически сценарий, основан на пролетната макроикономическа прогноза;

2. утвърдените с последната средносрочна бюджетна прогноза фискални цели, политики и разходни тавани и/или бюджетни взаимоотношения;

3. оценка на прякото въздействие на предвижданите политики върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси;

4. бюджетните прогнози на първостепенните разпоредители с бюджет за следващите три години;

5. оценките на Министерството на финансите на прогнозите на първостепенните разпоредители с бюджет;

6. други оценки и прогнози, които може да включват и прогнози и оценки за дълга на подсектор "Централно управление", на социалноосигурителните фондове и на подсектор "Местно управление".

(3) При промяна на фискалните цели и политиките спрямо тези по ал. 2, т. 2 различията се отразяват в средносрочната бюджетна прогноза.

(4) Одобрената средносрочна бюджетна прогноза се публикува на интернет страницата на Министерството на финансите и се представя за информация на Народното събрание.

Чл. 73. Средносрочната бюджетна прогноза съдържа:

1. описание на приоритетите на политиките на правителството;

2. основните допускания, при които е разработена;

3. допусканията за развитието на националната и световната икономика, включително макроикономически сценарии;

4. целите на фискалната и бюджетната политика, обвързани със заложените в този закон фискални правила и ограничения и основни принципи за управление на публичните финанси;

5. информация за последната отчетна година, за текущата година и прогнозата за основни бюджетни показатели за следващите три години;

6. (нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) прогнози за всички основни разходни и приходни показатели на сектор "Държавно управление" за следващите три години, които включват и:

а) оценка на базата на непроменени политики на правителството с повече информация за подсекторите "Централно управление" и "Социалноосигурителни фондове";

б) описание на предвижданите политики с финансово въздействие върху сектор "Държавно управление", прогноза за основни показатели за следващите три години в рамките на тези политики, включително информация как се постигат корекциите към средносрочната бюджетна цел в сравнение с бюджетния сценарий при непроменени политики на правителството;

7. (нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) информация за общото влияние от дейността на юридическите лица, контролирани от държавата и/или от общините, които не са част от консолидираната фискална програма, но попадат в обхвата на сектор "Държавно управление", върху салдото и консолидирания дълг на сектор "Държавно управление";

8. (нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) информация за условните задължения с потенциално значително въздействие върху сектор "Държавно управление", включително на равнище подсектори на сектор "Държавно управление";

9. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) таваните на разходите по отделни първостепенни разпоредители с бюджет или обобщено за група първостепенни разпоредители с бюджет и/или на бюджетните взаимоотношения за следващите три години.

Чл. 74. (1) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министърът на финансите съгласува с първостепенните разпоредители с бюджет, с изключение на кметовете на общините, разходните им тавани и/или размера на бюджетните им взаимоотношения по средносрочната бюджетна прогноза.

(2) Министърът на финансите съгласува с Националното сдружение на общините в Република България размера на бюджетните взаимоотношения на централния бюджет с бюджетите на общините по средносрочната бюджетна прогноза.

Чл. 75. (1) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) При разработването на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта на държавния бюджет Министерството на финансите прави съпоставка на актуалната си макроикономическа прогноза по чл. 68 и на прогнозата си за основните показатели по чл. 73, т. 6 с тези на Европейската комисия и се аргументира при наличие на съществени разлики.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Макроикономическите прогнози по чл. 68 и прогнозите за основните показатели по чл. 73, т. 6 може да се сравняват и с тези на други независими организации.

(3) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) При разработването на прогнозите по ал. 1 се използват различни допускания, отчитачи в максималната възможна степен съответните рискови сценарии.

(4) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В случаите по чл. 6, ал. 1, т. 6 от Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми Министерството на финансите изготвя и публикува на интернет страницата си анализ на причините, довели до значителното отклонение на макроикономическите прогнози от отчетните данни, включващ и съответните мерки за преодоляване на установените пропуски.

Чл. 76. Конвергентната програма, Националната програма за реформи и средносрочната бюджетна прогноза се разработват при еднакви макроикономически и фискални прогнози и допускания.

Чл. 77. (1) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В сроковете по бюджетната процедура Националното сдружение на общините в Република България може да прави предложения за общия размер на основните бюджетни взаимоотношения на общинските бюджети с централния бюджет и други предложения по проекта на държавния бюджет за съответната година в частта му за общините и ги представя в Министерството на финансите.

(2) Министърът на финансите провежда консултации с Националното сдружение на общините в Република България по направените от тях предложения по ал. 1.

(3) За консултациите по ал. 2 се съставя двустранен протокол.

Чл. 77а. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Ежегодно в срок до 31 октомври Министерският съвет по предложение на министъра на финансите одобрява стратегия за управление на държавния дълг по Закона за държавния дълг за периода на съответната средносрочна бюджетна прогноза.

Чл. 78. Министърът на финансите разработва проекта на държавния бюджет и проекта на актуализирана средносрочна бюджетна прогноза при взаимодействие с първостепенните разпоредители с бюджет на базата на:

1. най-вероятния или на по-консервативния макроикономически сценарий, основан на есенната прогноза на Министерството на финансите за развитието на националната икономика;

2. проектите на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за съответната година и разчетите за следващите две години, разработени при задължително спазване на одобрените разходни тавани и/или бюджетни взаимоотношения;

3. проектите на бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт и разчетите за следващите две години, като взема предвид и одобрените им препоръчителни разходни тавани;

4. други оценки и прогнози.

Чл. 79. (1) Министърът на финансите изготвя и внася в Министерския съвет:

1. законопроекта за държавния бюджет;

2. проекта на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, като отразява препоръките на Съвета на Европейския съюз и различията между макроикономическите сценарии от пролетната и есенната прогноза на Министерството на финансите;

3. проекта на становище на Министерския съвет по проекта на бюджет на съдебната власт;

4. протокола от консултациите с Националното сдружение на общините в Република България;

5. други документи, определени с бюджетната процедура.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Министърът на финансите заедно със законопроекта за държавния бюджет внася в Министерския съвет програмните формати на бюджети на

първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, като посочва тези, които не съответстват на параметрите на законопроекта за държавния бюджет и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза.

(3) Министерският съвет одобрява законопроекта за държавния бюджет, актуализираната средносрочна бюджетна прогноза и приема становището по ал. 1, т. 3. Параметрите на одобрения законопроект за държавния бюджет трябва да съответстват на параметрите на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза.

(4) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В срок до 31 октомври Министерският съвет внася в Народното събрание одобрения законопроект за държавния бюджет заедно с актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, представляваща мотивите към него, приетото становище по ал. 1, т. 3 и програмните формати на бюджети на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, които съответстват на параметрите на законопроекта за държавния бюджет и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г., бр. 98 от 2020 г., в сила от 17.11.2020 г.) С решението за одобряване на законопроекта за държавния бюджет Министерският съвет задължава първостепенните разпоредители с бюджет, чиито параметри на програмните формати на бюджет не съответстват на параметрите на законопроекта и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, да ги приведат в съответствие и в срок 7 дни от внасянето на законопроекта за държавния бюджет в Народното събрание да ги представят на председателя на Народното събрание за обсъждане в постоянните комисии.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Първостепенните разпоредители с бюджет публикуват програмните формати на бюджетите си по ал. 4 и 5 на интернет страниците си при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(7) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) При необходимост Министерският съвет по предложение на министъра на финансите в едномесечен срок от обнародването на закона за държавния бюджет, закона за бюджета на държавното обществено осигуряване и закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за съответната година и на данъчните закони одобрява промени в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза по ал. 3 в съответствие с параметрите на приетите закони.

(8) При необходимост в едноседмичен срок от одобрените промени по ал. 7 първостепенните разпоредители с бюджет, които изготвят програмен формат на бюджетите си, ги актуализират и ги публикуват на интернет страницата си при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 80. (1) Редът за съставянето на бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса се определя в съответните специални закони, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) Националният осигурителен институт и Националната здравноосигурителна каса в сроковете, определени с бюджетната процедура, представят на министъра на финансите информацията, необходима за разработването на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта на държавния бюджет за съответната година.

Чл. 81. Със законопроекта за държавния бюджет Министерският съвет може да предлага изменения и допълнения в други закони само когато те са свързани със

съставянето, изпълнението и отчитането на консолидираната фискална програма.

Раздел II

Съставяне на бюджетна прогноза за местните дейности за следващите три години и на общинския бюджет

Чл. 82. (1) Общинският съвет приема наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет, разработена при спазване на принципите, правилата и процедурите по този закон. С наредбата може да се определи бюджетът на общината да се съставя, приема, изпълнява и отчита и в програмен формат.

(2) Кметът на общината организира съставянето на бюджетната прогноза и на бюджета на общината и при спазване на указанията по чл. 67, ал. 6.

(3) В бюджетната прогноза за местните дейности се включват и прогнози за:

1. общинските сметки за средствата от Европейския съюз - по основни показатели;
2. динамиката и състоянието на общинския дълг и на дълга, гарантиран от общината;
3. приходите, разходите и останалите показатели по чл. 14 за контролираните от общината лица, които попадат в подсектор "Местно управление" и чиито операции и средства не са включени в общинския бюджет;

4. финансите на контролираните от общината дружества и други лица, включително информация за прогнозните приходи, разходи и инвестиции, очакваната динамика и състоянието на техния дълг, финансови резултати, очакван размер на дивидента за общината, прогнозни стойности за субсидии, капиталови трансфери и други предоставяни от общината средства, изпълнение на проекти по програми на Европейския съюз;

5. очаквания ефект върху показателите на общинските финанси, включително за лицата по т. 3 и 4 от публично-частни партньорства и концесии за срока на прогнозата и до края на действието на съответните договори, както и от други съществени, извършени или планирани сделки и операции на общината и нейните подведомствени разпоредители, които нямат пряк касов ефект върху бюджета на общината за периода на прогнозата.

(4) Министърът на финансите може да дава указания относно обема, формата и съдържанието на информацията по ал. 3.

(5) Министерството на финансите може да изиска от съответната община да му предостави информацията по ал. 3.

Чл. 83. (1) Кметът на общината разработва бюджетната прогноза на общината със съдействието на кметовете на кметства и кметовете на райони на базата на:

1. указанията по чл. 67, ал. 6 и по чл. 82, ал. 4;
2. допусканията за развитието на региона;

3. приетите от общинския съвет стратегия, прогнози за развитие на общината и общинския план за развитие;

4. фискалните правила и ограничения, определени в този закон;

5. предложенията на местната общност;

6. предложенията на второстепенните и разпоредители с бюджет от по-ниска степен, както и на бюджетните организации с общинска собственост.

(2) Общинският съвет одобрява бюджетната прогноза по предложение на кмета на общината.

(3) Кметът на общината представя в Министерството на финансите бюджетната прогноза в сроковете, определени с бюджетната процедура.

Чл. 84. (1) Кметът на общината разработва проекта за общинския бюджет по показателите по чл. 45, ал. 1 със съдействието на кметовете на кметства и кметовете на райони на базата на:

1. (изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) одобрената от Министерския съвет средносрочна бюджетна прогноза, включително размера на основните бюджетни взаимоотношения на бюджетите на общините с централния бюджет, както и одобрената бюджетна прогноза по чл. 83, ал. 2;

2. указанията по чл. 67, ал. 6 и чл. 82, ал. 4;

3. разделението на дейностите и определените натурални и стойностни показатели за делегираните от държавата дейности съобразно съответните специални закони;

4. задълженията по предявени вземания по влезли в сила съдебни решения;

5. прогнозата за очаквания размер на нови задължения за разходи и за поемане на ангажименти за разходи;

6. задълженията по финансиране на общинския дълг и намеренията за поемане на нов общински дълг, както и максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година;

7. задълженията по национални и регионални програми и проекти;

8. други бюджетни, отчетни и статистически показатели на касова и начислена основа;

9. други оценки и прогнози.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.).

(3) Проектът на бюджета се придружава от разчети по показатели по единната бюджетна класификация, определени с указанията по чл. 67, ал. 6, от индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз и от прогнозите по чл. 82, ал. 3.

(4) Кметът на общината внася в общинския съвет окончателния проект на бюджета на общината, индикативния годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз и прогнозите по чл. 82, ал. 3 в срок до 20 работни дни от обнародването на закона за държавния бюджет за съответната година.

(5) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Кметът на община в процедура по финансово

оздравяване изпраща проекта на бюджет на общината за съгласуване от министъра на финансите.

(6) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В рамките на срока по ал. 4 кметът на общината представя проекта на бюджет за публично обсъждане от местната общност, като оповестява датата на обсъждането най-малко 7 дни предварително на интернет страницата на общината и в местните средства за масово осведомяване. Публичното обсъждане се провежда по ред, определен от общинския съвет. За постъпилите предложения се съставя протокол, който се внася в общинския съвет заедно с окончателния проект на бюджета.

Глава седма

ПРИЕМАНЕ НА БЮДЖЕТИТЕ

Раздел I

Приемане на държавния бюджет и на бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса

Чл. 85. (1) Законопроектите за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса се разглеждат по реда, определен с Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

(2) Комисията, отговаряща за бюджета, при разглеждането на законопроектите по ал. 1 обобщава становищата на постоянните комисии на Народното събрание и предложенията на народните представители и се произнася по тях при запазване на предложеното от Министерския съвет бюджетно салдо в законопроектите за бюджетите по ал. 1.

(3) Бюджетите на бюджетните организации, прилагачи програмен формат на бюджет, се представят на постоянните комисии на Народното събрание от съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

(4) При поискване от постоянните комисии на Народното събрание бюджетните организации предоставят допълнителни справки и пояснения по законопроектите по ал. 1 и по бюджетите по ал. 3.

Чл. 86. (1) При разглеждането на законопроекта за държавния бюджет Народното събрание изслушва доклад на министъра на финансите относно държавния бюджет, на председателя на Народното събрание относно бюджета на Народното събрание, на определен от Висшия съдебен съвет представител относно бюджета на съдебната власт, доклади на ресорните министри, отговорни за политиката в съответния сектор, както и доклад на председателя на постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за бюджета.

(2) Държавният бюджет се приема със закон, който включва:

1. (изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) обобщени показатели за държавния бюджет на касова основа за приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, вноската в общия бюджет на Европейския съюз, бюджетното салдо и операции в частта на финансирането, основните бюджетни взаимоотношения на бюджетите на общините с централния бюджет, както и бюджетните взаимоотношения на държавния бюджет с бюджетите на социалноосигурителните фондове и с другите бюджети и сметки, попадащи в обхвата на консолидираната фискална програма;

2. бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет - част от държавния бюджет, по основни показатели на касова основа за приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, бюджетното салдо и операции в частта на финансирането;

3. разходите по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет - по области на политики и/или бюджетни програми, а разходите на Народното събрание - по функционални области;

4. разходите на съдебната власт, включително по органи;

5. максималните размери на ангажименти за разходи, които могат да бъдат поети през годината от първостепенните разпоредители с бюджет по т. 2;

6. максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината от първостепенните разпоредители с бюджет по т. 2.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Със закона за държавния бюджет могат да се определят показатели по ал. 2, т. 5 и 6 и по ал. 6 и за бюджетите на останалите разпоредители с бюджет, които не са съставна част от държавния бюджет, с изключение на бюджетите на общините, а за бюджетите на социалноосигурителните фондове - със съответните закони по чл. 89 и 90.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Със закона за държавния бюджет могат да се определят лимити за разходи за персонал по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет.

(5) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Със закона за държавния бюджет може да се упълномощава Министерският съвет с постановлението за изпълнението на държавния бюджет да определя лимити за разходи за персонал по бюджетите на съответните разпоредители с бюджет с изключение на бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Със закона за държавния бюджет могат да се определят и други показатели.

Чл. 87. (1) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случай че до началото на бюджетната година държавният бюджет не бъде приет от Народното събрание, приходите на бюджета се събират в съответствие с действащите закони, а извършването на разходите и предоставянето на трансфери е в размер не по-голям от размера им за същия период на предходната година, до размера на постъпилите приходи, помощи и дарения, като се отчитат влезли в сила актове на Народното събрание и на Министерския съвет, които предвиждат допълнителни или намалени бюджетни средства, и при спазване на фискалните правила по този закон и одобрените от Министерския съвет със средносрочната бюджетна

прогноза фискални цели.

(2) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 1 Министерският съвет може да поема държавен дълг за рефинансиране на дълга в обращение до размера на годишните погашения по държавния дълг, поет до началото на съответната бюджетна година.

(3) (Предишна ал. 2, доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Разпоредбата на ал. 1 не може да се прилага повече от три месеца, като в този срок не се включва времето, през което няма избрано Народно събрание.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите, когато държавният бюджет не е приет в срока по ал. 3, Народното събрание по предложение на Министерския съвет определя с решение допълнителен срок за събиране на приходи, за извършване на разходи и за предоставяне на трансфери. По отношение на поемането на държавен дълг се прилага съответно ал. 2.

Чл. 88. Първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, както и разпоредителите с бюджет по чл. 86, ал. 3 не могат да натрупват нови задължения за разходи, както и да поемат ангажменти за разходи над определените им по реда на чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 и ал. 3 лимити освен при извършени промени за тези показатели по реда на този закон или ако за това има решение на Народното събрание.

Чл. 89. (1) При разглеждането на бюджета на държавното обществено осигуряване Народното събрание изслушва доклад от ресорния министър и доклад от управителя на Националния осигурителен институт, както и доклад от комисията, отговаряща за бюджета.

(2) Със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване се приемат и бюджетите на останалите социалноосигурителни фондове, администрирани от Националния осигурителен институт, като в закона се включват:

1. консолидираният бюджет на всички администрирани от Националния осигурителен институт социалноосигурителни фондове;

2. консолидираният бюджет на държавното обществено осигуряване;

3. бюджетите на отделните фондове на държавното обществено осигуряване;

4. бюджетите на останалите, администрирани от Националния осигурителен институт, фондове - поотделно за всеки фонд.

(3) Бюджетите по ал. 2 се приемат по основните показатели по чл. 14, като задължително включват и следните елементи:

1. приходи от осигурителни вноски;

2. разходи за персонал;

3. разходи за издръжка;

4. разходи за лихви;

5. капиталови разходи;

6. разходи за пенсии;

7. други осигурителни плащания, обезщетения и помощи за домакинства;

8. трансфери от централния бюджет;
9. други трансфери (нето);
10. временни безлихвени заеми (нето);
11. операции с дълг.

(4) Бюджетът на държавното обществено осигуряване в частта на разходите може да се приема и по области на политики и/или по бюджетни програми.

Чл. 90. (1) При разглеждането на бюджета на Националната здравноосигурителна каса Народното събрание изслушва доклад от ресорния министър и доклад от управителя на Националната здравноосигурителна каса, както и доклад от комисията, отговаряща за бюджета.

(2) Бюджетът на Националната здравноосигурителна каса се приема по основните показатели по чл. 14 и задължително съдържа приложимите за него елементи по чл. 89, ал. 3. Сумата на здравноосигурителните плащания се посочва на отделен ред.

(3) Бюджетът на Националната здравноосигурителна каса в частта на разходите може да се приема и по области на политики и/или по бюджетни програми.

Чл. 91. Трансферите и другите форми на финансиране от централния бюджет по този закон за бюджетите по чл. 89 и 90 покриват недостига им от средства и постъпления за финансиране на плащанията.

Чл. 92. (1) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на финансите приема постановление за изпълнението на държавния бюджет до един месец след обнародването на годишния закон за държавния бюджет.

(2) С постановлението се конкретизират показателите по бюджетите, включени в държавния бюджет, с изключение на бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт. С постановлението се конкретизират и показателите по отделните бюджетни програми по бюджетите на бюджетните организации, които прилагат програмен формат на бюджет, в рамките на утвърдените с годишния закон за държавния бюджет разходи по области на политики и/или бюджетни програми.

Чл. 93. Бюджетните организации публикуват утвърдените си бюджети на своята интернет страница при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Раздел II

Приемане на бюджета на общината

Чл. 94. (1) Проектът на бюджет на общината се разглежда по ред, определен от общинския съвет.

(2) Общинският съвет приема с решение бюджета на общината по показателите по чл. 45, ал. 1 в срок до 15 работни дни от внасянето му от кмета. Размерите на бюджетните

взаимоотношения с държавния бюджет трябва да съответстват на приетите със закона за държавния бюджет за съответната година, както и на други относими за съответната община показатели и разпоредби.

(3) С решението по ал. 2 общинският съвет одобрява и:

1. (изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината, като наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за задължения за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;

2. (изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, като наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за ангажименти за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;

3. размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;

4. размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;

5. лимита за поемане на нов общински дълг, максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година;

6. (доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) разчетите за финансиране на капиталови разходи, включително разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи;

7. други показатели, включително такива, определени в закона за държавния бюджет за съответната година;

8. индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз;

9. актуализирана бюджетна прогноза.

(4) Целевата субсидия за капиталови разходи по ал. 3, т. 6, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, може да се разпределя за делегирани от държавата дейности и/или за местни дейности. За сметка на тази субсидия могат да се предвиждат капиталови разходи и за делегираните бюджети. Разпределението ѝ се одобрява с решение на общинския съвет.

(5) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) При разглеждането от общинския съвет на бюджета на община в процедура по финансово оздравяване се обсъжда и становището на министъра на финансите по проекта на бюджет на общината.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Със закона за държавния бюджет за съответната година може да се определи:

1. друг размер на ограниченията по ал. 3, т. 1 и 2;
2. общинските бюджети да включват и други показатели.

(7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Бюджетът на общината се разпределя по тримесечия и разпределението се утвърждава по ред, определен с наредбата по чл. 82, ал. 1.

(8) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) При изчисляването на средногодишния размер на показателите по ал. 3, т. 1 и 2 се включват и съответните отчетени разходи на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен по бюджета на общината за последните четири години, включително когато бюджетите им в рамките на този период са били част от бюджета на друг първостепенен разпоредител с бюджет.

(9) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Когато първостепенният разпоредител и/или разпоредители с бюджет от по-ниска степен по бюджета на общината са правоприемници на бюджетна организация, чийто бюджет е бил част от бюджета на друг първостепенен разпоредител с бюджет, ал. 8 се прилага за отчетените съответни разходи на бюджетната организация за последните четири години до преобразуването ѝ.

Чл. 95. С общинския бюджет може да се предвиди резерв за непредвидени и/или неотложни разходи в размер до 10 на сто от общия размер на разходите по бюджета на общината.

Чл. 96. По решение на общинския съвет делегираните от държавата дейности могат да се финансират допълнително със средства от собствените приходи и от изравнителната субсидия на общините.

Чл. 97. Бюджетът на общината се публикува на интернет страницата на общината в срок до 10 работни дни след приемането му от общинския съвет. Бюджетът на общината се предоставя на Сметната палата и на Министерството на финансите в срок до един месец след приемането му. На Министерството на финансите и на Сметната палата се предоставя и информацията за одобрените показатели по чл. 94, ал. 3 по ред, определен от министъра на финансите.

Чл. 98. (1) В случай че до началото на бюджетната година държавният бюджет не бъде приет от Народното събрание, приходите по бюджета на общината се събират в съответствие с действащите закони, а разходите се извършват в размери не по-големи от размера на разходите за същия период на предходната година, и при спазване на фискалните правила по този закон.

(2) В случай че до началото на бюджетната година държавният бюджет е приет от Народното събрание, за периода до приемането на бюджета на общината от общинския съвет месечните разходи за делегираните от държавата дейности се извършват в размери не по-големи от утвърдените със закона за държавния бюджет за съответната година бюджетни взаимоотношения на общината, а разходите за местни дейности се извършват в размери не по-големи от размера на разходите за същия период на предходната година.

Чл. 99. (1) При промени в административно-териториалното устройство на страната, както и в случаите на образуване на нови общини общинският съвет на съществуващата община приема изменението на годишния общински бюджет най-късно 60 дни след отделянето на новата община.

- (2) Общинският съвет на новообразуваната община приема общинския бюджет за

периода до края на текущата бюджетна година не по-късно от 60 дни след произвеждането на предсрочните избори за местна власт.

(3) При сливане на две или повече общини се изработва бюджет на новообразуваната община, който се приема от новоизбрания общински съвет не по-късно от 60 дни след произвеждането на изборите.

(4) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 1 и 2 министърът на финансите определя размера на бюджетните взаимоотношения на съответните общини с държавния бюджет на основата на критерии и механизми в рамките на утвърдените с годишния закон за държавния бюджет параметри.

(5) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Кметът на съществуващата община по ал. 1 и кметът/кметовете на новообразуваната/новообразуваните община/общини по ал. 2 съвместно представят на министъра на финансите необходимата информация за натуралните и стойностните показатели на съответните общини в срок до 14 дни след срока съответно по ал. 1 – 3.

Глава осма

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТИТЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 100. (1) Първостепенните разпоредители с бюджет организират и ръководят изпълнението на бюджетите си.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет определят бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет и ги утвърждават, доколкото в този или в друг закон не е определено друго.

(3) Второстепенните разпоредители с бюджет определят и утвърждават бюджетите на разпоредителите си с бюджет от по-ниска степен.

Чл. 101. (1) Министърът на финансите дава указания по изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз.

(2) Указанията по ал. 1 се публикуват на интернет страницата на Министерството на финансите.

Чл. 102. (1) Първостепенните разпоредители с бюджет не могат да извършват разходи и да поемат задължения за разходи за текущата година, надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи и задължения за разходи по бюджетите им.

(2) Наложените санкции и неустойки, както и неправомерно усвоеното безвъзмездно финансиране са за сметка на утвърдения бюджет на първостепенните разпоредители с

бюджет, доколкото със закон не е определено друго.

Чл. 103. (1) При временни касови разриви по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, които не са част от държавния бюджет, министърът на финансите може да отпуска безлихвени заеми за сметка на централния бюджет със срок за възстановяване не по-дълъг от края на следващата бюджетна година.

(2) С решение на общинския съвет от бюджета на общината може да се отпускат безлихвени заеми на други общини, както и на други бюджетни организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, със срок за възстановяване не по-дълъг от края на следващата бюджетна година. Отпускането на заемите не следва да възпрепятства своевременното разплащане на задълженията по бюджета на общината, от който е предоставен заемът.

(3) Предоставянето на бюджетни организации на възмездно финансиране от лицата по чл. 13, ал. 4, чиято дейност включва осигуряване на такова финансиране за изпълнение на проекти, се отразява като временен безлихвен заем, включително в случаите, когато се дължат лихви.

(4) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г., изм., бр. 91 от 2017 г.) Министърът на финансите може да удължава срока за възстановяване на заемите по ал. 1 на общини с още една година, след което може да отпусне еднократно нов заем от централния бюджет за рефинансиране на непогасения размер от заема със срок за възстановяване не по-дълъг от една година. Удължаването на срока и отпускането на нов заем се извършва въз основа на мотивирано предложение на кмета на общината и при наличие на решение на общинския съвет.

(5) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Максималният размер на заема по ал. 1 не може да надвишава размерите на общата изравнителна субсидия и целевата субсидия за капиталови разходи на съответната община, приети с годишния закон за държавния бюджет.

(6) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Безлихвени заеми по ал. 1 не се отпускат на общини, когато решението на общинския съвет за поемане на дълг е прието след изтичането на 39 месеца от неговото избиране.

Чл. 104. (1) За авансово финансиране на плащания по проекти, финансирани със средства от Европейския съюз и от други международни програми и договори, освен по реда на чл. 142, ал. 1, може да се отпускат временни безлихвени заеми:

1. от централния бюджет по бюджетите на общините и другите първостепенни разпоредители с бюджет, чиито бюджети не са част от държавния бюджет при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет;

2. от сметките за средства от Европейския съюз по чл. 144, ал. 1 - с акт на Министерския съвет;

3. от други сметки за средства от Европейския съюз, без тези на общините - с разрешение на министъра на финансите по предложение на съответните разпоредители със сметки за средства от Европейския съюз;

4. от сметките за средства от Европейския съюз на общините - с решение на съответния общински съвет; в случай че не може да се извършат плащания от сметки за средства от Европейския съюз, от които са предоставени безлихвени заеми, дължимите суми се изплащат от съответния общински бюджет;

5. от общинския бюджет - с решение на съответния общински съвет.

(2) Сумите от заемите по ал. 1, т. 2 - 5 се отнасят по съответния бюджет или сметка за средства от Европейския съюз, ако е обособена такава.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 се прилагат, при условие че не противоречат на правото на Европейския съюз, на договорите, условията и изискванията на програмите и проектите.

(4) Срокът за погасяване на заемите по ал. 1 се обвързва със сроковете на ползването на съответното финансиране със средства от Европейския съюз и от други международни програми и договори и свързаното с тях национално съфинансиране и може да превишава края на бюджетната година.

(5) Отпускането на заемите по реда на ал. 1 - 4 не следва да възпрепятства своевременното разплащане на задълженията по сметките за средства от Европейския съюз, от които е предоставен съответният заем.

Чл. 105. (1) При невъзстановяване в срок на отпуснатите от централния бюджет и от общините временни безлихвени заеми за общини и други бюджетни организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, включително в случаите по чл. 104, се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(2) За отпусканите от централния бюджет и от общинските бюджети временни безлихвени заеми може да се изискват обезпечения при условия, по ред, видове и в размери, определени с акт на Министерския съвет, съответно от общинския съвет.

Чл. 106. Подлежащи на отпускане трансфери за бюджетна организация може да се прихващат с подлежащите на възстановяване трансфери и безлихвени заеми от нея за съответните бюджети или сметки за средства от Европейския съюз, доколкото със закон или с акт на Министерския съвет не е определено друго.

Чл. 107. (1) Министърът на финансите може да ограничи или преустанови трансфери/ограничи лимити за плащания на бюджетните организации при нарушение на бюджетната дисциплина.

(2) Прилагането на ал. 1 не може да води до преустановяване дейността на засегнатите бюджетни организации или до неизпълнение на произтичащи от нормативен акт или от международен договор задължения.

(3) Алинея 1 не се прилага по отношение на бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт.

Раздел II

Изпълнение на държавния бюджет, на бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса и на други бюджети, без бюджетите на общините

Чл. 108. (1) Първостепенните разпоредители с бюджет представят в Министерството на финансите месечно разпределение на годишните си бюджети в сроковете, определени с указанията по чл. 101, ал. 1.

(2) Ресорните министри представят в Министерството на финансите разпределение на обобщения бюджет на държавните висши училища и бюджета на Българската академия на науките в сроковете, определени с указанията по чл. 101, ал. 1.

(3) При установени грешки или несъответствия на месечното разпределение по ал. 1 и 2 с утвърдените показатели по съответните бюджети министърът на финансите уведомява първостепенните разпоредители с бюджет и определя срок за отстраняването им.

Чл. 109. (1) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министерският съвет може да одобрява вътрешнокомпенсирани промени на утвърдените с годишния закон за държавния бюджет разходи по области на политики и бюджетни програми по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет по тяхно предложение, съгласувано с министъра на финансите, с изключение на случаите по чл. 110 и чл. 112, ал. 3.

(2) Министерският съвет може да одобрява промени на утвърдените разходи за персонал по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет по тяхно предложение, съгласувано с министъра на финансите, с изключение на делегираните бюджети и в случаите по чл. 110.

(3) Министерският съвет може да одобрява допълнителни разходи/трансфери за бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, както и за бюджетните организации по чл. 13, ал. 3 и 4 за сметка на централния бюджет, с изключение на случаите по чл. 110, ал. 2, когато не се нарушава салдото по държавния бюджет.

(4) Министерският съвет одобрява промени по бюджетите, които са част от държавния бюджет, в частта на финансирането на бюджетното салдо по предложение на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, съгласувано с министъра на финансите, за:

1. операциите по придобиване на дялове и акции, включително за увеличаване размера на дяловото участие;

2. предоставяне на заеми и възмездна финансова помощ на предприятия, които не са бюджетни организации;

3. други операции, определени със закона за държавния бюджет за съответната година и с постановлението за неговото изпълнение.

(5) Първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет извършват произтичащите от ал. 1 - 4 промени по бюджетите си и уведомяват министъра на финансите по определен от него ред.

(6) Министърът на финансите извършва произтичащите от ал. 3 и 4 промени по централния бюджет.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 1 – 3 Министерският съвет извършва и промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6, доколкото със закона за държавния бюджет за съответната година не е предвидено друго.

Чл. 110. (1) Министърът на финансите може да извършва промени по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет за сметка на помощи и

дарения и на приходи от застрахователни обезщетения.

(2) Министърът на финансите може да извършва промени за разходи, непредвидени по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, при неусвоени от минали години средства от помощи и дарения и от застрахователни обезщетения за сметка на компенсирано намаляване на разходи по държавния бюджет.

(3) Министърът на финансите може да извършва вътрешнокомпенсирани промени на утвърдените разходи по бюджетните програми по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет по тяхно предложение, без да се променят утвърдените разходи по области на политики. В тези случаи не може да се променят и общо разходите за персонал освен при промени в делегираните бюджети.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министърът на финансите може да извършва компенсирани промени между бюджети по взаимно предложение на първостепенните разпоредители с бюджет, без да се променят целта и предназначението на средствата, включително чрез промяна на бюджетните им взаимоотношения с централния бюджет.

(5) Министърът на финансите може да извършва промени в разходите по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за сметка на получени по съответния бюджет трансфери от сметки за средства от Европейския съюз.

(6) Министърът на финансите може да извършва други промени между бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет и сметките за средства от Европейския съюз, когато не се влошава салдото на държавния бюджет.

(7) Министърът на финансите може да извършва промени на бюджетните взаимоотношения с централния бюджет на първостепенните разпоредители с бюджет, чиито бюджети са включени в държавния бюджет, за плащания и постъпления в частта на финансирането на бюджетното салдо извън случаите по чл. 109, ал. 4.

(8) Министърът на финансите може да извършва промени за разходи, непредвидени по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт, при неусвоени от минали години средства от помощи и дарения и от застрахователни обезщетения за сметка на компенсирано намаляване на разходи по държавния бюджет, когато промените не могат да се извършат при условията на чл. 113, ал. 6.

(9) Министърът на финансите може по предложение на съответния първостепенен разпоредител да извършва промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 за делегираните бюджети, произтичащи от изпълнението на техните приходи, доколкото със закона за държавния бюджет за съответната година не е предвидено друго.

(10) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 1 – 6 министърът на финансите извършва и промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 и чл. 86, ал. 3, доколкото със закона за държавния бюджет за съответната година не е предвидено друго.

Чл. 111. (1) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Когато в изпълнение на закон или акт на Министерския съвет се променят взаимоотношения на бюджетите на съответните общини с централния бюджет, министърът на финансите извършва съответните компенсирани промени на взаимоотношенията между централния бюджет и бюджетите на общините.

(2) Министърът на финансите извършва промени в бюджетните взаимоотношения на съответните общини с централния бюджет, произтичащи от промени в

административно-териториалното устройство на страната.

Чл. 112. (1) Първостепенният разпоредител с бюджет извършва съответните промени по бюджета си, включително по бюджетите на второстепенните си разпоредители с бюджет, в рамките на промените по чл. 109 и 110.

(2) Първостепенният разпоредител с бюджет по държавния бюджет може да извършва вътрешни компенсирани промени по бюджета си, включително по бюджетите на второстепенните си разпоредители с бюджет, без да се променят разходите по области на политики и бюджетни програми. В тези случаи не може да се променят и общо разходите за персонал освен при промени в делегираните бюджети.

(3) Първостепенният разпоредител с бюджет може да извършва компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения с други бюджети, включително с тези по чл. 13, ал. 3 и 4, за сметка на промяна на предвидените по бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет разходи и трансфери, когато не се засягат бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и не е приложена разпоредбата на чл. 110, ал. 4, без да се променят целта и предназначението на средствата.

(4) След извършване на промените по реда на ал. 1 - 3 първостепенните разпоредители с бюджет представят в Министерството на финансите актуализирано разпределение на променените им бюджети по месеци по определен от министъра на финансите ред.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Съответният първостепенен разпоредител с бюджет определя реда за уведомяване за извършените от прилагащите делегиран бюджет разпоредители и разпоредителите по чл. 11, ал. 9 промени по техните бюджети.

(6) Когато за разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 3 и 4 със закона за държавния бюджет за съответната година са определени максимални размери на показателите по чл. 86, ал. 3, те могат да извършват промени в тях само за случаите на:

1. получени през годината помощи и дарения и застрахователни обезщетения;
2. трансфери от други бюджети, освен когато в съответните случаи по чл. 86, ал. 2, чл. 109 и 110 е определена и сумата на показателите по чл. 86, ал. 3, която се прехвърля между засегнатите бюджети;
3. трансфери от сметки за средства от Европейския съюз.

(7) Разпоредбата на ал. 6 се прилага, доколкото със закона за държавния бюджет за съответната година не е определено друго.

(8) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 2 и 3 съответният първостепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет при необходимост извършва и промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6, за което уведомява министъра на финансите.

Чл. 113. (1) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Разпоредбите на чл. 109, ал. 1, 2 и 4, чл. 110, ал. 1, 2, 3, 5, 6 и 7 и чл. 112, ал. 1, 2, 5, 6 и 7 не се прилагат за бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт.

(2) Компенсирани промени по бюджета на Народното събрание, включително по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет по функционални области, се извършват от първостепенния разпоредител с бюджет по бюджета на Народното събрание.

(3) Промени по бюджета на съдебната власт, включително по бюджетите на

второстепенните разпоредители с бюджет, се извършват от първостепенния разпоредител с бюджет по бюджета на съдебната власт.

(4) Промени по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт за сметка на помощи и дарения и на приходи от застрахователни обезщетения, както и на произтичащите от тях промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6, се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

(5) Промени в разходите по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт за сметка на получени по съответния бюджет трансфери от сметки за средства от Европейския съюз, както и на произтичащите от тях промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

(6) Промени по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт при неусвоени от минали години средства от помощи и дарения и от застрахователни обезщетения се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет за сметка на вътрешнокомпенсирано намаляване на разходи по съответния бюджет.

(7) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) В случаите по ал. 2, 3 и 6 съответният първостепенен разпоредител с бюджет извършва и промени в показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6.

(8) (Предишна ал. 7, изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) За извършените промени по ал. 2 - 7 съответният първостепенен разпоредител с бюджет уведомява министъра на финансите.

Чл. 114. (1) Надзорният съвет на Националния осигурителен институт по предложение на управителя на Националния осигурителен институт може да одобрява компенсирани промени по консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване по показателите на разходите и предоставените трансфери за осигуряване изплащането на пенсиите и другите социалноосигурителни плащания.

(2) Надзорният съвет на Националния осигурителен институт по предложение на управителя на Националния осигурителен институт може да одобрява компенсирани промени между показателите по бюджета на Националния осигурителен институт, с изключение на такива, които водят до увеличаване на разходите за персонал. Тази разпоредба не се прилага, когато е необходимо да се осигури финансиране по ал. 1 и/или при неизпълнение на приходите по консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване.

(3) Управителят на Националния осигурителен институт отразява съответните промени по бюджета на държавното обществено осигуряване, които произтичат от допълнително предоставени трансфери от държавния бюджет.

Чл. 115. (1) Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса по предложение на управителя на Националната здравноосигурителна каса може да одобрява компенсирани промени между показателите за разходите и предоставените трансфери за осигуряване на здравноосигурителни плащания.

(2) Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса по предложение на управителя на Националната здравноосигурителна каса може да одобрява компенсирани промени между показателите по бюджета на Националната здравноосигурителна каса, с изключение на такива, които водят до увеличаване на разходите за персонал. Тази разпоредба не се прилага, когато е необходимо да се осигури финансиране по ал. 1 и/или

при неизпълнение на приходите по бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

(3) Управителят на Националната здравноосигурителна каса отразява съответните промени по бюджета на Националната здравноосигурителна каса, които произтичат от допълнително предоставени трансфери от държавния бюджет.

Чл. 116. Резервът за непредвидени и неотложни разходи по бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса се разходва по решение на съответния надзорен орган само за социалноосигурителни, съответно за здравноосигурителни плащания.

Чл. 117. (1) Промени по бюджетите на социалноосигурителните фондове за сметка на помощи и дарения и на приходи от застрахователни обезщетения, както и на произтичащите от тях промени в показателите по чл. 86, ал. 3 се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

(2) Промени по бюджетите на държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса при неувоени от минали години средства от помощи и дарения и от застрахователни обезщетения се одобряват от съответния надзорен орган по предложение на първостепенния разпоредител с бюджет за сметка на вътрешнокомпенсирано намаляване на разходи по съответните бюджети.

(3) Първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на социалноосигурителните фондове могат да извършват промени в разходите по бюджетите си за сметка на получени по съответния бюджет трансфери от сметки за средства от Европейския съюз, както и на произтичащите от тях промени в показателите по чл. 86, ал. 3.

Чл. 118. Администрираните от Националния осигурителен институт бюджети се изпълняват и управляват интегрирано при спазване на изискванията за обособено отчитане, наблюдение и контрол на отделните бюджети и на техните показатели.

Чл. 119. (1) Не се допуска извършването на разходи или поемането на задължения, които влошават салдото по консолидираната фискална програма, освен в случаите, когато по предложение на Министерския съвет Народното събрание е приело съответни изменения и допълнения в закона за държавния бюджет и/или в закона за бюджета на държавното обществено осигуряване, и/или в закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за съответната година.

(2) Не се допуска започването на програми или проекти, разходите за които не са предвидени в закона за държавния бюджет и/или в закона за бюджета на държавното обществено осигуряване, и/или в закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за съответната година.

Чл. 120. (1) Дължими за сметка на централния бюджет суми на физически и юридически лица по влезли в сила съдебни и арбитражни решения, включително възстановяване на отнета в полза на държавния бюджет валута, се изплащат от бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджет, като при необходимост се извършват промени на бюджетните им взаимоотношения с централния бюджет. Когато не може да се установи съответният разпоредител с бюджет, сумите се изплащат чрез бюджета на Министерството на финансите.

(2) Плащанията по ал. 1 може да се извършат и чрез отнасянето на сумите по сметки за

чужди средства на първостепенните разпоредители с бюджет.

(3) Доколкото с нормативен акт не е определено друго, разпоредбите на ал. 1 и 2 се прилагат и за предвидени в централния бюджет суми за обезщетения на физически и юридически лица, дължими от държавата въз основа на съответните закони.

Чл. 121. (1) Когато в закон или в акт на Министерския съвет не е изрично посочено по кой бюджет се внасят приходите от глоби, имуществени санкции, такси и други неданъчни приходи или е посочено, че те се внасят в приход на държавния бюджет, тези приходи постъпват по бюджета на съответната бюджетна организация.

(2) Приходите от глоби и санкции, налагани и/или събирани от органи, администриращи приходите от данъци за централния бюджет, постъпват по съответните им банкови сметки за приходите на централния бюджет.

Раздел III

Изпълнение на общинския бюджет

Чл. 122. (1) Изпълнението на общинския бюджет се организира от кмета на общината чрез кметовете на кметства, райони и чрез ръководителите на бюджетни звена, финансирани от и чрез общинския бюджет.

(2) В рамките на своята компетентност през бюджетната година общинският съвет може да открива, закрива или реструктурира бюджетни звена в общината, финансирани със собствени приходи.

(3) Финансовите последици от решенията на общинския съвет по ал. 2, както и тези, свързани с освобождаване на отделни категории лица от заплащане на определени публични задължения към общината, са за сметка на собствените приходи и/или на разходите за местни дейности по бюджета на общината.

Чл. 123. Приходите по общинския бюджет се събират от общинската администрация, освен когато със закон е предвидено друго.

Чл. 124. (1) Промени по общинския бюджет през бюджетната година и в размера на бюджетните взаимоотношения на общината с държавния бюджет се извършват при условията и по реда на този закон и на закона за държавния бюджет за съответната година.

(2) Промените по общинския бюджет, извън тези по чл. 56, ал. 2, се одобряват от общинския съвет. Промените, засягащи делегираните от държавата дейности, се одобряват при спазване на ограниченията по чл. 125, ал. 1, т. 1.

(3) Общинският съвет може да одобрява компенсирани промени между показатели на капиталовите разходи, както и между отделни обекти, финансирани със средства от целевата субсидия, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, като промените се одобряват само в рамките на бюджетната година.

(4) Кметът отразява промените по бюджета на общината, съответно по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет към него.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) С наредбата по чл. 82, ал. 1 се определят условията и редът за извършване на промени, наблюдение, оценка и контрол на показателите по чл. 94, ал. 3, т. 1 и 2 и ал. 6.

Чл. 125. (1) Общинският съвет може, доколкото със закон не е определено друго, да оправомощи кмета на общината да извършва компенсирани промени:

1. в частта за делегираните от държавата дейности - между утвърдените показатели за разходите в рамките на една дейност, с изключение на дейностите на делегиран бюджет, при условие че не се нарушават стандартите за делегираните от държавата дейности и няма просрочени задължения в съответната делегирана дейност;

2. в частта за местните дейности - между утвърдените разходи в рамките на една дейност или от една дейност в друга, без да изменя общия размер на разходите.

(2) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 кметът издава заповеди.

(3) Кметът извършва съответните промени по бюджета на общината, включително по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет към него, в рамките на промените по ал. 1.

(4) След извършване на промени по реда на ал. 1, както и на тези по чл. 112, ал. 5 кметът представя в общинския съвет актуализирано разпределение на променените бюджети тримесечно по определен от общинския съвет ред.

Чл. 126. Временно свободните средства по бюджета на общината могат да се ползват за текущо финансиране на одобрените по бюджета на общината разходи и други плащания, при условие че не се нарушава своевременното финансиране на делегираните от държавата дейности в определените им размери, както и на местните дейности, и се спазват относимите за общините фискални правила по този закон, като не се променя предназначението на средствата в края на годината.

Чл. 127. (1) Капиталови разходи, извън тези, финансирани за сметка на целевата субсидия за капиталови разходи и други трансфери от държавния бюджет, може да се извършват за сметка на приходи по бюджета на общината и при спазване изискванията на ал. 2 и 3, както и чрез поемането на дълг по реда на Закона за общинския дълг, при спазване на приложимите за общините фискални правила и ограничения по този закон.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Постъпления от продажба на общински нефинансови активи се разходват само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура и за погасяване на временни безлихвени заеми, отпуснати по реда на чл. 130ж, ал. 1.

(3) Постъпленията от приватизация може да се разходват само за придобиване и основен ремонт на дълготрайни активи, за разходи, свързани с приватизационния процес, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура.

(4) (Отм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.).

Чл. 128. (1) (Предишен текст на чл. 128 - ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Не се допуска извършването на разходи, натрупването на нови задължения за разходи и/или поемането на

ангажименти за разходи, както и започването на програми или проекти, които не са предвидени в годишния бюджет на общината.

(2) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Не се допуска поемането на ангажименти за разходи от кметовете на общини, ако общината не е привела показателите си за поети ангажименти и задължения за разходи в съответствие с ограниченията по чл. 94, ал. 3, т. 1 и 2.

(3) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Не се допуска натрупването на нови задължения за капиталови разходи и/или поемането на ангажименти за капиталови разходи за сметка на приходи, ако планираните по бюджета на общината приходи не се изпълняват.

(4) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Не се допуска увеличение на наличните по бюджета на общината към края на годината просрочени задължения спрямо отчетените към края на предходната година, ако наличните към края на предходната година просрочени задължения надвишават 5 на сто от отчетените разходи.

Чл. 129. (1) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Постъпилите по бюджетите на общините средства от трансфери, които не са усвоени към края на текущата бюджетна година, може да се разходват за същата цел през следващата бюджетна година, като при остатък той се възстановява в държавния бюджет в срок един месец от приключването на разплащанията, но не по-късно от 20 декември.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Постъпилите по бюджетите на общините средства от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, букви "а" – "в" не се възстановяват и може да се разходват за същите цели и през следващите бюджетни години.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато със закона за държавния бюджет за съответната година или с акт на Министерския съвет е определено друго.

Чл. 130. (1) Кметът на общината може да ограничава или да спира финансирането на бюджетни организации, звена и субсидирани дейности по бюджета на общината при нарушение на бюджетната дисциплина до неговото преустановяване.

(2) Прилагането на ал. 1 не може да води до преустановяване дейността на засегнатата бюджетна организация, звено или субсидирана дейност или до неизпълнение на произтичащи от нормативен акт или от международен договор задължения.

Глава осма "а"

(Нова – ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

Общи разпоредби

Чл. 130а. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Общини с финансови затруднения са общини, за които са налице три или повече от следните условия:

1. не се спазват фискалните правила по чл. 32, ал. 1 и 2;
2. наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години;
3. наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години;
4. наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината;
5. бюджетното салдо по бюджета на общината през последните три години е отрицателна величина за всяка една от трите години;
6. осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година.

(2) Министърът на финансите може да прецени да бъдат подпомагани с временен безлихвен заем по чл. 130ж, ал. 1 общини с финансови затруднения.

Чл. 130б. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) За общини с финансови затруднения се открива процедура за финансово оздравяване с цел постигане на финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси.

(2) Процедурата за финансово оздравяване на общината се открива за период от една до три години.

(3) В процедурата за финансово оздравяване се вземат предвид интересите на местната общност.

Чл. 130в. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Министерството на финансите осъществява наблюдение на общините за преценка на показателите по чл. 130а.

(2) При установяване на наличието на три или повече от условията по чл. 130а министърът на финансите уведомява кмета на общината за предприемане на действията по чл. 130д, ал. 2.

Чл. 130г. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Министърът на финансите издава методически насоки и указания по прилагането на чл. 130а, ал. 1, които се публикуват на интернет страницата на Министерството на финансите.

(2) Всяко тримесечие на интернет страницата на Министерството на финансите се публикува информация от отчетните данни на общините за финансовото им състояние.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

Откриване на процедура по финансово оздравяване

Чл. 130д. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Ежегодно в срок до 10 март кметът на общината извършва оценка за наличие на условията по чл. 130а, ал. 1 към края на предходната година.

(2) Когато при оценката по ал. 1 се установи, че са налице три или повече от условията по чл. 130а, ал. 1, кметът на общината в 7-дневен срок уведомява общинския съвет, че общината се намира във финансово затруднение, и предлага на общинския съвет да бъде открита процедура за финансово оздравяване.

(3) В 10-дневен срок от уведомяването по ал. 2 общинският съвет с решение, прието с мнозинство повече от половината от общия брой на общинските съветници:

1. открива процедурата за финансово оздравяване;

2. възлага на кмета да изготви план за оздравяване и да проведе публично обсъждане на плана с местната общност;

3. определя срок за изготвянето на плана, който не може да бъде по-дълъг от един месец, и определя ред и срок за провеждане на публичното обсъждане, който не може да бъде по-кратък от 14 дни.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В 20-дневен срок от провеждане на публичното обсъждане общинският съвет с решение определя срока на процедурата по финансово оздравяване и приема плана за финансово оздравяване.

(5) С решенията по ал. 3 и 4 общинският съвет може да възложи на кмета на общината да направи искане до министъра на финансите за финансово подпомагане на общината под формата на временен безлихвен заем от централния бюджет за целите на изпълнението на плана за финансово оздравяване.

(6) Кметът на общината осъществява текущо наблюдение на условията по чл. 130а, ал. 1, като задължително извършва оценка, анализ и прогноза за тяхното изменение към полугодieto и края на текущата бюджетна година, като при необходимост определя срокове и стъпки за предприемане на съответни действия.

Раздел III

(Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

План за финансово оздравяване на общината.

Изпълнение на плана

Чл. 130е. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Планът за финансово оздравяване съдържа:

1. система от критерии и финансови показатели, определени за наблюдение, с цел постигане на финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси;

2. индикатори за изпълнение, които да оценяват постигането на целеви стойности по показателите за ефективност, в т.ч. мерки за оптимизиране на структурата и числеността на персонала, и график за изпълнението им;

3. управленските, организационните, правните, финансовите, техническите и другите действия за осъществяването на плана, включително мерки за подобряване на събираемостта на местните приходи;

4. оценка за влиянието на плана върху предоставяните услуги;

5. други мерки, подходящи за финансовото оздравяване на общината.

(2) С плана за финансово оздравяване се определят отговорностите на кмета на общината и на общинския съвет за изпълнението на предвидените в него мерки и дейности.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В случаите, при които общината има просрочени задължения, към плана по ал. 1 задължително се прилага програма за изплащане на просрочените задължения на общината, като планът включва и:

1. мерки за приоритизиране и оптимизация на разходите;

2. мерки за повишаване на събираемостта на приходите;

3. времеви график за обслужването на просрочените задължения до пълното им изплащане.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Планът за финансово оздравяване, който предвижда ползването на временен безлихвен заем по чл. 130ж, ал. 1, се съгласува предварително с министъра на финансите. Министърът на финансите може да дава допълнителни указания относно изготвянето и съдържанието на плана.

(5) След приемането му от общинския съвет планът по ал. 4 се изпраща на министъра на финансите.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Кметът на общината след изтичането на всяко тримесечие в сроковете по чл. 133, ал. 5 публикува на интернет страницата на общината информация за изпълнението на плана за финансово оздравяване.

Раздел IV

(Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

Временен безлихвен заем за изпълнение на план за финансово оздравяване

Чл. 130ж. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Министърът на финансите може да отпусна за сметка на централния бюджет временни безлихвени заеми за целите на изпълнение на плана за финансово оздравяване на общини, чиито планове за финансово оздравяване са

съобразени със становището на министъра на финансите.

(2) Временните безлихвени заеми по ал. 1 се отпускат при условия, определени от министъра на финансите, със срок за възстановяване, който не може да бъде по-дълъг от срока на процедурата за финансово оздравяване, определен от общинския съвет.

(3) За заемите по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 105 и 106.

Чл. 130з. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Кметът на общината докладва на тримесечие на министъра на финансите за изпълнението на плана за финансово оздравяване, за който е отпуснат заем по чл. 130ж, ал. 1.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) В срок не по-рано от една година от започването на изпълнението на плана за финансово оздравяване при наличие на тенденции за неизпълнение на поставените цели за финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси и за трайно подобряване на финансовото състояние на общината, в процедура за финансово оздравяване общинският съвет, единствено след предварителното съгласие на министъра на финансите, може да взема решения за получаване на безлихвени заеми, както и решения за поемане на общински дълг чрез сключване на договори за заем или емитиране на общински ценни книжа и за издаване на общински гаранции при условия и по ред, определени със закон.

(3) Министърът на финансите изразява становището си по ал. 2 в 30-дневен срок от уведомяването му за намерението на общината да поеме дълг.

Чл. 130и. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г., изм., бр. 91 от 2017 г.) В случаите по чл. 130ж, ал. 1 Министерството на финансите извършва текущо наблюдение на тримесечие за изпълнението на плана по чл. 130е. При отклонение от постигането на целите на плана или при наличие на три или повече от условията по чл. 130а, ал. 1 за следващите две последователни години министърът на финансите може да преустанови отпускането на заема, когато е предвидено предоставянето му на траншове по чл. 130ж, ал. 1, и/или да изиска предсрочното му възстановяване, и/или да предприеме действия по чл. 106 и 107 след представяне на писмената обосновка от кмета на общината относно причините за това неизпълнение.

Чл. 130к. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) По предложение на министъра на финансите с акт на Министерския съвет на общините може да бъде отпусната допълнителна субсидия от централния бюджет за погасяване на заемите по чл. 130ж, ал. 1, когато се установи, че е налице трайна тенденция за подобряване на финансовото състояние на общината, като при изпълнението на плана по чл. 130е са постигнати:

1. намаление на просрочените задължения;
2. първичен бюджетен излишък за последен отчетен период на общината, който е положителната разлика между приходите, помощите и даренията, разходите и бюджетните взаимоотношения, без да се отчитат разходите за обслужване на дълга на общината;
3. (изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) устойчиво нарастване на общинските приходи, като се изключат тези с еднократен характер;
4. (изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) повишена събираемост на общинските приходи;
5. намаление на административните разходи, без да се отчитат разходи с еднократен

характер;

6. (нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) недопускане на три или повече от условията по чл. 130а, ал. 1 и изпълнение на фискалните правила, приложими за общините.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Искането за допълнителна субсидия се прави от кмета на общината до министъра на финансите не по-рано от 12 месеца след приемането на плана за финансово оздравяване.

(3) Към искането по ал. 2 задължително се прилагат доказателства за изпълнението на плана за финансово оздравяване и се предлага размер на допълнителната субсидия. Министърът на финансите може да определи и допълнителни изисквания за предоставяне на информация.

Раздел V

(Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

Предсрочно прекратяване на процедурата за финансово оздравяване на общината

Чл. 130л. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) По предложение на кмета на общината общинският съвет може да прекрати процедурата за финансово оздравяване преди изтичането на нейния срок, ако общината излезе от състояние на финансово затруднение.

(2) Предложение за предсрочно прекратяване на процедура за финансово оздравяване, която предвижда план за финансово оздравяване с финансово подпомагане с безлихвен заем от държавния бюджет, се съгласува предварително с министъра на финансите.

Глава девета

ТЕКУЩО НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА

Чл. 131. Министерството на финансите осъществява наблюдение на текущото изпълнение на консолидираната фискална програма.

Чл. 132. (1) За включените по реда на чл. 154 в системата за електронни бюджетни разплащания бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства се определят лимити за плащания.

(2) Лимитите за плащания се определят с цел да се осигури извършването на разходите и на останалите плащания в рамките на показателите и/или средствата по съответния бюджет, сметка за средства от Европейския съюз и сметка за чужди средства съгласно приложимите за тях изисквания по този закон и с оглед спазването на разчетите за

агрегираните показатели по консолидираната фискална програма.

(3) Лимити за плащания може да се заявяват и определят и за осигуряване на финансиране съгласно чл. 17, ал. 4.

(4) При залагането и актуализирането на лимитите за плащания Министерството на финансите текущо може да предприема мерки за коригиране на месечните лимити за плащания или за отлагане залагането на лимити в частта на утвърдените средства за нелихвените разходи и трансфери при влошаване на текущите оценки спрямо годишните разчети.

(5) Алинея 4 не се прилага за бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт.

Чл. 133. (1) Първостепенните разпоредители с бюджет представят в Министерството на финансите ежемесечно и на тримесечие отчети за изпълнението на бюджетите, включително за сметките за средства от Европейския съюз, както и друга допълнителна информация.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет, представят в Министерството на финансите и тримесечна информация за разходите по бюджетни програми.

(3) Първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет, представят в Министерството на финансите, Народното събрание и Сметната палата подробен отчет за изпълнението на програмните бюджети към полугодieto и за годината.

(4) Отчетите по ал. 1 и 3 и информацията по ал. 2 се публикуват на интернет страниците на съответните първостепенни разпоредители с бюджет при спазване изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(5) Министърът на финансите дава указания за формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на отчетите по този член.

Чл. 134. Първостепенните разпоредители с бюджет представят в Министерството на финансите оценки за очакваното изпълнение на бюджета по ред и в срокове, определени от министъра на финансите.

Чл. 135. (1) Министърът на финансите внася в Министерския съвет информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на консолидираната фискална програма за всяко тримесечие на текущата бюджетна година на основата на ежемесечно предоставяните отчети от първостепенните разпоредители с бюджет в срок до 45 дни от края на съответния отчетен период, освен ако с акт на Министерския съвет не е определен друг срок.

(2) Информацията по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Министерския съвет.

Чл. 136. (1) Министерският съвет внася в Народното събрание за информация доклад за касовото изпълнение на консолидираната фискална програма за полугодieto на текущата бюджетна година в срок до 15 септември.

(2) Информацията по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Министерския съвет.

Чл. 137. (1) Кметът на общината осъществява текущо наблюдение на:

1. изпълнението на общинския бюджет и общинските сметки за средства от Европейския съюз;

2. показателите по чл. 14 за всички контролирани от общината лица, които попадат в подсектор "Местно управление" и не са разпоредители с бюджет по бюджета на общината, както и на динамиката и текущото състояние на техния дълг;

3. съществени сделки и операции на общината и на разпоредителите с бюджет по бюджета на общината, които нямат пряк касов ефект върху бюджета на общината, като ефектът от такива сделки и операции се измерва и представя по показателите по чл. 14.

(2) Кметът представя в общинския съвет информация за изпълнението на бюджета на общината, сметките за средства от Европейския съюз, както и за останалите показатели, сделки и операции по ал. 1, т. 2 и 3 за полугодieto.

(3) Информацията по ал. 1, т. 2 и 3 се представя обособено от информацията по ал. 1, т. 1.

(4) Министърът на финансите може да дава указания относно прилагането на ал. 1, т. 2 и 3, включително за обема, формата и съдържанието на информацията, както и за идентифицирането, измерването и класифицирането на ефектите върху общинските финанси.

(5) Кметът на общината представя информацията по ал. 1, т. 2 и 3 в Министерството на финансите.

(6) Кметът на общината информира периодично местната общност за изпълнението на бюджета и сметките за средствата от Европейския съюз по ред, определен от общинския съвет.

Глава десета

ГОДИШНИ ОТЧЕТИ НА БЮДЖЕТИТЕ

Раздел I

Отчет на държавния бюджет

Чл. 138. (1) Министърът на финансите изготвя годишния отчет за изпълнението на държавния бюджет по показателите, по които е приет, и отчет на консолидираната фискална програма въз основа на годишните отчети на първостепенните разпоредители с бюджет и отчета на централния бюджет.

(2) Министърът на финансите в срок до 30 юни на следващата бюджетна година представя на Сметната палата отчетите по ал. 1.

(3) Министърът на финансите внася за разглеждане от Министерския съвет отчета за изпълнението на държавния бюджет по показателите, по които е приет, изготвен въз основа на одитираните от Сметната палата годишни отчети на първостепенните разпоредители с бюджет и на централния бюджет, придружен с доклад, в срок до 30 септември на следващата бюджетна година.

(4) Министерският съвет приема и внася в Народното събрание отчета и доклада по ал. 3.

(5) След приемането и внасянето на отчета за изпълнението на държавния бюджет по реда на ал. 4, преди приемането му по реда на чл. 139, ал. 2 и в случай на открити в процес на одит от Сметната палата грешки и неточности в отчетите за касовото изпълнение на съответните бюджети със съществен ефект върху показателите на отчета за изпълнението на държавния бюджет, Сметната палата уведомява за тях министъра на финансите и комисията към Народното събрание, която отговаря за бюджета, като посочва и корекциите, които е необходимо да бъдат направени в отчета.

(6) Министърът на финансите дава писмено становище в случаите по ал. 5 и го изпраща до Сметната палата и до комисията към Народното събрание, която отговаря за бюджета.

(7) За целите на отчетността и статистиката на публичните финанси министърът на финансите в случаите по ал. 5 и в съответствие със становището си по ал. 6 може да извърши промени в отчетните данни за касовото изпълнение по консолидираната фискална програма.

Чл. 139. (1) При обсъждането на отчета за изпълнението на държавния бюджет в Народното събрание:

1. министърът на финансите представя годишния отчет за изпълнението на основните показатели на държавния бюджет, изпълнението на фискалните цели, информация за изпълнението на консолидираната фискална програма, както и годишния отчет за състоянието на държавния дълг;

2. министрите представят годишни отчети за изпълнението на политиките, за които отговарят.

(2) Народното събрание приема с решение отчета за изпълнението на държавния бюджет не по-късно от 31 декември на годината, следваща отчетната година.

Раздел II

Отчет на общинския бюджет

Чл. 140. (1) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Кметът на общината изготвя годишния отчет за изпълнението на бюджета по показателите, по които е приет, придружен с доклад, и в срок до 31 август на следващата бюджетна година го внася за приемане от общинския съвет. В случаите, когато Сметната палата извършва финансов одит на годишния отчет на общината, кметът на общината внася за приемане одитирания отчет заедно с одитното становище на Сметната палата за заверка на годишния финансов отчет на общината.

(2) Отчетът по ал. 1 се придружава и от:

1. отчет за изпълнението на сметките за средства от Европейския съюз;
2. отчетната информация по чл. 137, ал. 1, т. 2 и 3;
3. друга отчетна информация.

(3) В доклада по ал. 1 се включва и информация за изпълнението на фискалните цели, както и за изпълнението на прогнозите по чл. 82, ал. 3.

(4) Председателят на общинския съвет организира публично обсъждане на отчета по ал. 1 от местната общност, като оповестява датата на обсъждането най-малко 7 дни предварително на интернет страницата на общината и в местни средства за масово осведомяване. Публичното обсъждане се провежда по ред, определен от общинския съвет.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Общинският съвет след обсъждането по ал. 4 приема отчета по ал. 1 не по-късно от 30 септември на годината, следваща отчетната година.

(6) Приетият отчет по ал. 5 и отчетът за сметките за средства от Европейския съюз по ал. 2, т. 1 се публикуват на интернет страницата на общината.

Глава единадесета

СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Чл. 141. Сметките за средства от Европейския съюз не се включват в държавния бюджет, в общинските бюджети и в останалите бюджети.

Чл. 142. (1) Чрез сметките за средства от Европейския съюз може да се извършва авансово финансиране на плащания на съответните бенефициенти - бюджетни организации, под формата на безлихвени заеми по ред, начин и в срокове, определени от министъра на финансите, включително за сметка на осигуряване на средства за такова финансиране от централния бюджет.

(2) Въз основа на акт на Министерския съвет може да се осигурява авансово финансиране и за предприятия, които са контролирани от държавата/общините, при спазване правилата на Европейския съюз за допустима държавна помощ. Авансовото финансиране се извършва по реда на ал. 1.

(3) При невъзстановяване в срок на средствата от авансовото финансиране, отпуснато по ал. 1 и 2, се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

Чл. 143. Разпоредбите на тази глава се прилагат и за средствата по други международни програми и договори, които са с режим на сметки за средства от Европейския съюз съгласно чл. 8, ал. 4.

Чл. 144. (1) За сметките за средства от Европейския съюз се съставят, утвърждават и актуализират разчети.

(2) Със закона за държавния бюджет за съответната година се определят сметките за

средства от Европейския съюз, за които Министерският съвет ще утвърждава годишни разчети.

(3) Актуализирането на разчетите по ал. 2 се извършва по реда на чл. 109 - 111, доколкото със закона за държавния бюджет за съответната година не е предвидено друго.

(4) Разчетите за сметките за средства от Европейския съюз на общините се изготвят от кмета на общината и се утвърждават от общинския съвет. Редът за изготвяне, утвърждаване и актуализиране на разчетите се определя с наредбата по чл. 82, ал. 1.

(5) Разчетите за сметките за средства от Европейския съюз, извън тези по ал. 2 и 4, се утвърждават и актуализират от съответния първостепенен разпоредител с бюджет. Първостепенният разпоредител с бюджет може да делегира на съответния второстепенен разпоредител с бюджет към него правомощията си по утвърждаването на разчетите на сметките за средства на Европейския съюз на разпоредителите от по-ниска степен.

(6) Разчетите по ал. 2 - 5 са с индикативен характер и съдържат и информация за основните показатели по чл. 14, ал. 1.

(7) Разчетите по ал. 4 и 5 може да се изготвят общо за всички сметки за средства от Европейския съюз на съответния първостепенен или второстепенен разпоредител с бюджет. В случаите по чл. 8, ал. 4 разчетите за другите международни програми и договори се съставят, утвърждават и актуализират обособено от разчетите за средствата от Европейския съюз.

Глава дванадесета

СМЕТКИ ЗА ЧУЖДИ СРЕДСТВА

Чл. 145. Сметките за чужди средства не се включват в държавния бюджет, в общинските бюджети и в останалите бюджети, включени в консолидираната фискална програма.

Чл. 146. За сметките за чужди средства не се съставят и утвърждават бюджети и разчети.

Чл. 147. Чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Чл. 148. (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Постъпления и плащания, които не представляват чужди средства, без тези по чл. 147 и 149, подлежат на отразяване като приходи, разходи, трансфери или финансиране само по съответните бюджети или сметки за средства от Европейския съюз в съответствие с единната бюджетна класификация и указанията на министъра на финансите, независимо от това дали за извършването на тези операции са прилагани сметки за чужди средства.

Чл. 149. (1) Изплащането на задълженията на сметки за чужди средства може да се

извърши и от съответния бюджет след трансфер на съответната сума от сметката за чужди средства.

(2) За целите на оптимизиране касовото управление на средствата и плащанията по консолидираната фискална програма министърът на финансите може да определи изплащането на задълженията на сметки за чужди средства да се извърши чрез съответните бюджети по реда на ал. 1.

Чл. 150. Министърът на финансите дава указания по прилагане на режима на сметките за чужди средства.

Глава тринадесета

БАНКОВО ОБСЛУЖВАНЕ И СИСТЕМА НА ЕДИННА СМЕТКА

Чл. 151. (1) Обслужването на банковите сметки и плащанията на бюджетните организации се осъществява от Българската народна банка и от банките по ред и начин, определени със съвместни указания на министъра на финансите и на управителя на Българската народна банка.

(2) Българската народна банка обслужва системата на единна сметка и останалите сметки и плащания на бюджетните организации по чл. 153 в съответствие с изискванията на чл. 43 от Закона за Българската народна банка.

(3) Банките обслужват сметките и плащанията на бюджетните организации безплатно, с изключение на обслужването на:

1. (изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) плащанията в системата за електронни бюджетни разплащания и транзитните сметки;

2. безналичните плащания в чуждестранна валута чрез използване от банката на доставчик на платежни услуги извън територията на страната за извършването на превода; в тези случаи банката, обслужваща бюджетната организация - наредител на превода, може да таксува бюджетната организация само до размера на сумата на преките разходи, понесени от банката за извършването на превода, дължими от нея на съответния доставчик на платежни услуги извън територията на страната;

3. (нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) картови плащания по събиране на приходи и други постъпления по сметки на бюджетни организации въз основа на договори на Министерството на финансите, сключени по реда на чл. 154, ал. 9, или на договори между бюджетните организации и банките или други доставчици на платежни услуги, сключени въз основа на друг закон;

4. (нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) сметки и операции на бюджетни организации, чието заплащане е изрично предвидено със закон.

(4) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка определят реда и сроковете за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните

организации, включително на остатъците по тях.

(5) Режимът на банковата тайна не се прилага за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации, когато министърът на финансите изисква информация за тях.

Чл. 152. (1) Банките обезпечават в пълен размер наличните парични средства по всички обслужвани от тях сметки и депозити в левове и във валута на бюджетните организации, включително акредитиви в полза на Министерството на финансите.

(2) Обезпечаването по ал. 1 се извършва чрез блокиране на държавни ценни книжа по дълг на Република България. Блокирането на ценни книжа се извършва при Българската народна банка и има действие на законен особен залог върху тях в полза на Министерството на финансите. Блокират се ценни книжа, свободни от всякакви тежести и обезпечения. Банките деблокират държавни ценни книжа само при условие че това не води до временен недостиг на обезпечение на наличните парични средства на бюджетните организации по сметки при тях.

(3) Държавните ценни книжа по ал. 2, които са регистрирани в електронната система за регистриране и обслужване на търговията с безналични държавни ценни книжа в Българската народна банка, се блокират, съответно деблокират, въз основа на искане за това, отправено от обслужващата банка в зависимост от размера на паричните средства по сметките, обслужвани от нея.

(4) Ценните книжа по ал. 2, които не са регистрирани в електронната система за регистриране и обслужване на търговията с безналични държавни ценни книжа в Българската народна банка, се блокират чрез прехвърлянето им от обслужващите банки по специално открити техни сметки в Българската народна банка. Разпореждане с ценните книжа се извършва само със съгласие на Министерството на финансите.

(5) Наличните парични средства по сметките по ал. 1 може да се обезпечават чрез блокиране вземания на банки за техни средства, съхранявани като чужди средства по отделно обособени за целта сметки за чужди средства на Министерството на финансите, обслужвани от Българската народна банка по реда на чл. 154, ал. 1 и 12.

(6) При съгласие на министъра на финансите обслужващите банки могат да обезпечават наличните парични средства по сметките по ал. 1 на бюджетните организации в полза на Министерството на финансите и чрез блокиране на вземания по свои сметки, обслужвани от Българската народна банка.

(7) Блокирането на вземания по сметките по ал. 5 и 6 се извършва при Българската народна банка и има действие на законен особен залог върху тях в полза на Министерството на финансите. Блокират се вземания по сметки, свободни от всякакви тежести и обезпечения. В зависимост от размера на паричните средства по сметките и искането за блокиране, съответно за деблокиране, отправено от обслужващите банки, Българската народна банка извършва блокирането, съответно деблокирането, на вземанията по съответните сметки.

(8) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка могат да променят размера и вида на активите на банките, служещи за обезпечение, както и условията и реда за обезпечаване по ал. 1 - 6, за което уведомяват обслужващите банки. Ценни книжа, емитирани от Българската народна банка,

могат да служат за обезпечение по решение на министъра на финансите и при условия и по ред, определени от него след съгласуване с Българската народна банка.

(9) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) При несъстоятелност на банка, обслужваща бюджетни организации, ценните книжа и другите активи, които служат като обезпечение по реда на ал. 1 - 8, не се включват в масата на несъстоятелността и преминават в пълно разпореждане на министъра на финансите. Средствата или частта от активите, останали след удовлетворяване на вземанията, обезпечени по реда на ал. 1 - 8 с ценни книжа, вземания по сметки и други активи, се включват в масата на несъстоятелността.

(10) Недействителни са всякакви тежести и обезпечения върху блокираните ценни книжа, вземания по сметки и други активи по ал. 2 - 8 за времето, през което те са заложи, при условията и по реда на този закон.

(11) В лиценза на банки, които приемат за обслужване сметки на бюджетни организации, е необходимо да бъдат включени дейности по търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с прехвърляеми ценни книжа и участие в емисии на ценни книжа.

(12) Не се извършва обезпечаване по реда на ал. 1 - 8, когато по силата на специален закон банката е освободена от това изискване. В тези случаи Министерството на финансите или бюджетната организация може да поиска обезпечаване от банката на договорна основа.

(13) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка дават указания по прилагането на ал. 1 - 12, включително за изготвянето и предоставянето от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации.

(14) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) С указанията по ал. 13 се определят и правилата за оценка на активите, служещи за обезпечение, като в зависимост от вида на активите оценката може да се определя на основата на налична пазарна информация за актуални и минали цени, стойности, определени на базата на модели, приемливи за определяне стойността на актива за регулаторни или отчетни цели, както и на базата на номиналната стойност на съответните активи. При оценката могат да се прилагат корективи и отбивки за рискове и други фактори, възпрепятстващи реализацията на съответното обезпечение по пазарни цени или номинални стойности.

(15) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Указанията по ал. 13, включително правилата за оценка по ал. 14, се съгласуват с банките.

Чл. 152а. (Нов – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) (1) В случай че банка е поставена под специален надзор или е с отнет лиценз съгласно Закона за кредитните институции, при падежа на държавни ценни книжа, с които са обезпечени наличностите по сметки на бюджетни организации, и/или на лихвите по тях особеният залог преминава върху вземанията по заложените от банката държавни ценни книжа. Средствата се превеждат по предвидената за съответната банка сметка по чл. 152, ал. 5 освен в случаите по ал. 2 и 3.

(2) При съгласие на министъра на финансите при падежа на държавни ценни книжа и/или на лихвите по тях средствата се превеждат в специално открита за целта по искане на банката по ал. 1 нейна сметка в Българската народна банка и се блокират в полза на Министерството на финансите.

(3) В случай че банката не е отправила искане за откриване на сметката по ал. 2, при

падежа на държавни ценни книжа и/или на лихвите по тях средствата се превеждат по служебно открита от Българската народна банка за целта сметка на съответната банка и се блокират в полза на Министерството на финансите.

(4) За целите на прилагане на чл. 152 и 152б средствата по сметките по ал. 2 и 3 се смятат за обезпечение по чл. 152, ал. 6.

(5) Разпоредбите на ал. 1 – 4 се прилагат съответно и за банка, за която е взето решение от органа по реструктуриране за предприемане на действия за реструктуриране по реда на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, включително когато е взето решение от Министерския съвет за прилагане на държавни инструменти за финансова стабилизация.

Чл. 152б. (Нов – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) (1) При банки, обявени в несъстоятелност с влязло в сила решение на съда, наличните към датата на обявяване в несъстоятелност на съответната банка средства по сметки и депозити на бюджетните организации, подлежащи на обезпечаване съгласно чл. 152, ал. 1, се трансформират във вземане на Министерството на финансите към банката и се възстановяват на бюджетните организации в левове за сметка на средства на централния бюджет в Българската народна банка по реда на ал. 2 – 7 и в срока по ал. 17.

(2) Средствата по ал. 1 се възстановяват за сметка на централния бюджет чрез бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджет, като:

1. за съставните бюджети по държавния бюджет, за които се прилага чл. 15, се залага лимит в системата за електронни бюджетни разплащания за възстановяване на средствата по сметки за чужди средства и сметки за средства от Европейския съюз за сметка на бюджетното взаимоотношение с централния бюджет;

2. възстановяването на средствата по ал. 1 на съдебната система, социалноосигурителните фондове, общините и техните подведомствени разпоредители с бюджет се извършва чрез превеждане на сумите от централния бюджет по бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджет;

3. възстановяването на средствата по ал. 1 на държавните висши училища и на Българската академия на науките се извършва чрез превеждане на средствата от бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет за сметка на бюджетното му взаимоотношение с централния бюджет и залагане на допълнителен лимит в системата за електронни бюджетни разплащания;

4. възстановяването на средствата по ал. 1 на разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 3 без тези по т. 3 се извършва от централния бюджет чрез превеждането на сумите по бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджет;

5. за разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 4 средствата по ал. 1 се възстановяват по бюджетите им чрез превеждане на сумите от бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет за сметка на бюджетното му взаимоотношение с централния бюджет и залагане на допълнителен лимит в системата за електронни бюджетни разплащания.

(3) В случай че средства по ал. 1 на бюджетна организация са съхранявани по обособени банкови сметки за средствата от Европейския съюз, възстановените по реда на

ал. 2 такива средства по бюджета на бюджетната организация се прехвърлят по съответните сметки за средствата от Европейския съюз в обслужващите банки.

(4) В случай че средства по ал. 1 на бюджетна организация са съхранявани по обособени банкови сметки за чужди средства, подлежащите на възстановяване по реда на ал. 2 такива средства по бюджета на бюджетната организация се прехвърлят по съответните сметки за чужди средства в обслужващите банки, освен ако бюджетната организация реши да изплаща задълженията по тези чужди средства директно от бюджета си, без да прехвърля сумите по банкова сметка за чужди средства.

(5) Операциите по ал. 1, ал. 2, т. 2 – 5, ал. 3 и 4 се отчитат в частта на финансирането на бюджетното салдо.

(6) При необходимост от плащания от бюджетите на разпоредителите с бюджет по държавния бюджет, социалноосигурителните фондове и бюджетите по ал. 2, т. 3 – 5 за сметка на техни бюджетни средства по ал. 1 лимитът в системата за електронни бюджетни разплащания се определя, актуализира и коригира по общия ред на чл. 132, ал. 2 – 4.

(7) При прилагането на ал. 2 – 4 подлежащите на възстановяване суми могат да се прихващат с предоставени от централния бюджет на съответните бюджетни организации временни безлихвени заеми, както и с произтичащите от прилагането на чл. 159, ал. 12 – 14, чл. 160 и 161 задължения към държавния бюджет на разпоредители с бюджет, които не са част от държавния бюджет.

(8) Банката по ал. 1 предоставя на бюджетните организации информация за салдата по техните текущи и депозитни сметки към датата на обявяване в несъстоятелност. Тази информация може да се предостави от банката директно на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, при условие че той предостави списък на своите подведомствени разпоредители с бюджет, съдържащ наименованието и ЕИК/БУЛСТАТ на съответните бюджетни организации.

(9) За целите на прилагане на ал. 1 и 8 съответната бюджетна организация или нейният първостепенен разпоредител с бюджет уточнява с банката коректния размер на средствата по ал. 1 на бюджетната организация в случай на неточности, непълнота или други грешки в информацията по ал. 8.

(10) Обезпеченията по чл. 152, ал. 9 служат за удовлетворяване на вземането на Министерството на финансите по ал. 1, като се прилага следната поредност:

1. блокираните вземания на банката по чл. 152, ал. 5;
2. блокираните вземания на банката по чл. 152, ал. 6;
3. държавните ценни книжа, блокирани по реда на чл. 152, ал. 3;
4. държавните ценни книжа, блокирани по реда на чл. 152, ал. 4;
5. дългът по § 20а от преходните и заключителните разпоредби;
6. обезпеченията по чл. 152, ал. 8 с ценни книжа, емитирани от Българската народна банка;
7. обезпеченията по чл. 152, ал. 8 под формата на залог на бързо ликвидни активи, които могат да се използват като обезпечение при отпускане на кредити на банка от Българската народна банка по реда на Закона за Българската народна банка;

8. обезпеченията по чл. 152, ал. 8 под формата на финансово обезпечение по смисъла на Закона за договорите за финансово обезпечение с дългови ценни книжа, приети за търговия на български регулиран пазар или на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки на Европейския съюз;

9. обезпеченията по чл. 152, ал. 8 под формата на финансово обезпечение по смисъла на Закона за договорите за финансово обезпечение с инструменти на собствения капитал, приети за търговия на български регулиран пазар или на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки на Европейския съюз;

10. обезпеченията по чл. 152, ал. 8 под формата на финансово обезпечение по смисъла на Закона за договорите за финансово обезпечение с други дългови ценни книжа;

11. други обезпечения по чл. 152, ал. 8.

(11) В случай на превишение на стойността на активите, които служат като обезпечение, над размера на вземането по ал. 1 с натрупаната лихва, в масата на несъстоятелността се връща частта от активите, съответстваща на превишението според поредността по ал. 10, и/или парични средства, както следва:

1. за обезпеченията по ал. 10, т. 1 – 10 и по ал. 14 – в 60-дневен срок от деня на обявяване на банката в несъстоятелност;

2. за останалите обезпечения по ал. 10, т. 11 – в 60-дневен срок от окончателното определяне на стойността на активите, които служат като обезпечения.

(12) В случай че определената по реда на ал. 13 стойност на активите, които служат като обезпечение, е по-малка от размера на вземането по ал. 1 заедно с натрупаната лихва, за остатъка държавата участва като кредитор в разпределението на осребреното имущество в производството по несъстоятелност на банката заедно с кредиторите по чл. 94, ал. 1, т. 8 от Закона за банковата несъстоятелност и се представлява от Националната агенция за приходите.

(13) За целите на прилагане на ал. 10 – 12 стойността на активите, които служат като обезпечения по чл. 152, ал. 2 – 6, както и на активите по ал. 10, т. 5 – 10, се определя съгласно указанията по чл. 152, ал. 13.

(14) За активите, които служат като обезпечения по чл. 152, ал. 8 под формата на залог на вземания, за целите на ал. 10 – 12 се прилага определената съгласно указанията по чл. 152, ал. 13 стойност, когато тя е в размер на номиналната стойност на вземанията.

(15) За целите на прилагане на ал. 10 – 12 стойността на активите, които служат като обезпечения по чл. 152, ал. 8, без тези по ал. 10, т. 5 – 10 и ал. 14, се определя към датата на обявяване на банката в несъстоятелност от независим оценител. Оценката е окончателна и не подлежи на обжалване. Изборът на независимия оценител се извършва по ред, определен от министъра на финансите и от управителя на Българската народна банка с указанията по чл. 152, ал. 13.

(16) Доколкото с акт на Министерския съвет не е определено друго, активите по ал. 10, останали под разпореждането на министъра на финансите след прилагането на ал. 11 – 15, преминават в собственост на държавата, включват се в обхвата на активите за целите на управление на ликвидността на единната сметка съгласно чл. 154, ал. 22 и се реализират от министъра на финансите, като съответните държавни ценни книжа могат да се продават или

използват за други операции на вторичния пазар, да се канцелират или да се държат до техния падеж.

(17) С акт на Министерския съвет се определя срок за възстановяване на средствата на бюджетните организации по ал. 1 от централния бюджет, който не може да е по-дълъг от четири месеца от датата на обявяване на банката в несъстоятелност.

(18) При падеж или изплащане на лихви по държавни ценни книжа и други дългови инструменти, които са преминали под пълно разпореждане на министъра на финансите съгласно чл. 152, ал. 9, изплатените суми постъпват в полза на централния бюджет.

(19) При обявяване на банка в несъстоятелност и в изпълнение на чл. 152, ал. 9 Българската народна банка:

1. служебно прехвърля по открити при нея партии/сметки на Министерството на финансите всички държавни ценни книжа на банката в несъстоятелност, блокирани като обезпечение по чл. 152, ал. 3 и 4;

2. служебно превежда по посочени от министъра на финансите сметки на централния бюджет средствата от обезпеченията по чл. 152, ал. 5 и 6 в пълен размер.

(20) Министърът на финансите дава указания по прилагането на ал. 1 – 19.

Чл. 152в. (Нов – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) (1) Средства по подлежащи на обезпечаване съгласно чл. 152, ал. 1 сметки и депозити на бюджетни организации в банка, която е в режим на реструктуриране, включително чрез държавни инструменти за финансова стабилизация, в банка, поставена под специален надзор, или в банка, на която е отнет лицензът за банкова дейност, могат да се възстановяват на бюджетните организации в левове за сметка на средства на централния бюджет в Българската народна банка при условията и по реда на ал. 2 – 5 въз основа на акт на Министерския съвет.

(2) С акта на Министерския съвет се определя и срокът за възстановяване на средствата на бюджетните организации по ал. 1 от централния бюджет.

(3) Въз основа на акта на Министерския съвет и уведомление от министъра на финансите съответната банка прехвърля средствата на бюджетните организации по ал. 1 по открити при нея сметки на централния бюджет с титуляр – Министерството на финансите, при запазване на съответните обезпечения по чл. 152 и закрива съответните сметки и депозити на бюджетните организации.

(4) Възстановяването на средствата по ал. 1 се извършва и отчита по реда на чл. 152б, ал. 2 – 7.

(5) За предоставянето на информация и уточняване на размера на средствата по текущи и депозитни сметки на бюджетните организации по ал. 1 се прилагат изискванията на чл. 152б, ал. 8 и 9.

(6) В случай че банка, на която е бил отнет лицензът за банкова дейност, бъде обявена в несъстоятелност, се прилага чл. 152б.

(7) В случай на ликвидация на банка се прилага редът по чл. 152, ал. 9 и чл. 152б.

(8) Министърът на финансите дава указания по прилагането на ал. 1 – 7.

Чл. 152г. (Нов – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) При прилагането на чл. 152 и чл. 152а – 152в

разпоредбите на глави седма и осма от Закона за особените залози, както и на чл. 152 и чл. 156, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите не се прилагат.

Чл. 153. (1) Всички сметки и плащания на първостепенните разпоредители с бюджет се обслужват от Българската народна банка с изключение на тези по ал. 2, 7 и 8.

(2) Сметки и плащания на общините, както и на други първостепенни разпоредители с бюджет извън територията на гр. София, се обслужват от други банки, доколкото не подлежат на обслужване от Българската народна банка по реда на ал. 3 и 4.

(3) На разпоредителите с бюджет по ал. 2, които са включени в системата за електронни бюджетни разплащания като отделни първостепенни системи, за целите на обслужване на тези плащания и/или централизация на средства от транзитни и други сметки се откриват и обслужват сметки в Българската народна банка.

(4) Българската народна банка може да обслужва и други сметки и плащания на разпоредители с бюджет по ал. 3, както и сметки и плащания на други бюджетни организации.

(5) Сметките и плащанията по ал. 1 и 3 не могат да се прехвърлят за обслужване в други банки.

(6) Сметките и плащанията по ал. 4 на бюджетните организации, които не са първостепенни разпоредители с бюджет, не могат да се прехвърлят за обслужване в други банки, освен ако за оптимизиране дейностите на Българската народна банка по обслужване на бюджетните организации министърът на финансите и управителят на Българската народна банка определят обслужването им да не се извършва от Българската народна банка.

(7) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Министърът на финансите може да разреши на бюджетните организации по ал. 1 и на техните разпоредители с бюджет, включени в системата за електронни бюджетни разплащания, да откриват сметки в други банки, когато това е необходимо за осъществяване на картови разплащания и други банкови операции, неизвършвани от Българската народна банка, както и за откриване на акредитиви. След приключването на операциите тези сметки се закриват, като наличните салда по тях се възстановяват по съответните сметки в Българската народна банка.

(8) Средствата от Европейския съюз постъпват, съхраняват се и се обслужват чрез банкови сметки в Българската народна банка. Изключение от това правило се допуска, когато:

1. правото на Европейския съюз или съответните договори изрично предвиждат средствата да се предоставят на бюджетната организация по сметка в банка, различна от Българската народна банка;

2. бюджетната организация не се обслужва от Българската народна банка и Министерството на финансите не определи за средствата да се открие сметка на нейно име в Българската народна банка;

3. са налице обстоятелствата по ал. 6 и 7;

4. министърът на финансите разреши обслужване на сметки и плащания в други банки, при условие че ресурсът по съответния проект, програма или механизъм се съхранява по сметки в Българската народна банка, а разходването му се извършва чрез други банки.

(9) Средствата по други международни програми и договори, включително от заеми на бюджетните организации по ал. 1 и 4, се обслужват от Българската народна банка, доколкото в съответните договори не е определено друго или не са налице случаи, за които се прилагат разпоредбите на ал. 6, 7 и ал. 8, т. 4.

(10) (Доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Министърът на финансите може да определи по реда на ал. 4 да се обслужват от Българската народна банка и средства по държавногарантирани заеми и държавни заеми, при които крайни бенефициенти са държавни предприятия и търговски дружества, както и средства от Европейския съюз и свързаното с тях национално съфинансиране на лицата по чл. 156, независимо дали останалите им средства са включени в единната сметка.

(11) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка определят обхвата на сметките и плащанията на бюджетните организации по ал. 1, 3 и 4, които задължително се обслужват чрез системата за електронно банкиране на Българската народна банка, както и реда, начина и сроковете за поетапното им включване към системата.

Чл. 154. (1) Сметките на бюджетните организации в Българската народна банка се организират и обслужват в единна система на събиране, съхраняване, разплащане и отчитане, наричана по-нататък "единна сметка".

(2) Бюджетните средства на органите на съдебната власт и на бюджетните организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, се включват в единната сметка при запазване на тяхната финансова автономност при управлението на паричните средства.

(3) Средствата от Европейския съюз, както и средствата за помощи и заеми по международни програми и договори се включват в единната сметка при съобразяване с изискванията на Европейския съюз, на съответните донори/заемодатели и на договорите, въз основа на които са предоставени тези средства.

(4) Безналичните плащания от бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет и на техните разпоредители от по-ниска степен от страната подлежат на инициране и одобряване чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) и се изпълняват в платежна система с окончателност на сетълмента.

(5) Левовите парични постъпления по бюджетите на бюджетните организации, които са част от държавния бюджет, се централизират в системата на единната сметка при спазване изискванията на ал. 2 и 3, включително чрез използване на транзитни сметки.

(6) Разпоредбите на ал. 4 и 5 се прилагат и за бюджетните организации по чл. 13, ал. 3 и 4 със седалище гр. София, както и за всички техни разпоредители от по-ниска степен от страната.

(7) Министърът на финансите може да определи по реда на ал. 4 и/или 5 да се включат в единната сметка и/или в СЕБРА средствата, постъпленията и плащанията на централния бюджет, бюджетите на останалите бюджетни организации, както и на сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства.

(8) Обслужването и програмното осигуряване на СЕБРА се извършват от оператора на платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на клиентски преводи с левове, предназначени за изпълнение в определен момент, въз основа на сключен договор с Министерството на финансите.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Обслужването от банките в страната на плащанията чрез СЕБРА и на транзитните сметки по ал. 4 – 8 се извършва въз основа на сключени договори между Министерството на финансите и банките, като в тях може да се включва и обслужване на операции на бюджетните организации по събирането на приходи и други постъпления чрез картови плащания. Договорите съдържат едни и същи клаузи и цени, приложими за всички банки.

(10) Програмното и ресурсното осигуряване на картовите плащания по ал. 9 и свързаното с тях обслужване се извършват от лицензирания от Българската народна банка оператор на платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на плащания по операции с банкови платежни карти на територията на страната въз основа на сключен договор с Министерството на финансите.

(11) За обслужваните по реда на ал. 9 и 10 картови плащания към бюджетни организации физическите и юридическите лица не заплащат банкови комисионни и такси.

(12) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Българската народна банка обслужва от името на Министерството на финансите и за сметка на централния бюджет сметките на бюджетните организации, включени в единната сметка по реда на ал. 1. Министерството на финансите заплаща на Българската народна банка на договорна основа обслужването на единната сметка и услугите, свързани с информационното обслужване на сметки на бюджетните организации.

(13) Въз основа на предоставена от съответните бюджетни организации информация и при съобразяване с изискванията на ал. 2 и 3 лимитите за плащания за съответните първостепенни системи в СЕБРА се определят и актуализират периодично от Министерството на финансите.

(14) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) За сметки за чужди средства, сметки за средства от Европейския съюз, както и за бюджети на първостепенни разпоредители с бюджет, които не са част от държавния бюджет, министърът на финансите може да определи техните лимити да се определят автоматично на базата на общия размер на постъпленията по съответната сметка в Българската народна банка.

(15) За определени плащания Министерството на финансите може да определи иницирането им да се извършва по общите правила и технология на СЕБРА от юридически лица, които не са бюджетни организации и са получатели на средства от консолидираната фискална програма.

(16) За бюджета на съдебната власт, за бюджетите, които не са част от държавния бюджет, за сметките за средства от Европейския съюз, както и за сметките за чужди средства плащанията на включените в СЕБРА бюджетни организации се извършват в рамките на съответните лимити по ал. 13 и 14, като при превишение на одобрените плащания над наличността на приложимата за съответната първостепенна система в СЕБРА сметка в Българската народна банка разликата автоматично се финансира от сметка на централния бюджет.

(17) Възникналото по ал. 16 задължение към централния бюджет се погасява чрез автоматични преводи на последващи постъпления от приложимата за съответната първостепенна система в СЕБРА сметка в Българската народна банка по сметка на централния бюджет, като неуредените към края на отчетния период разчети по това

задължение се отразяват в съответните отчети за касовото изпълнение на бюджета в частта на финансирането на бюджетното салдо.

(18) Включването в СЕБРА се извършва в срокове, определени от Министерството на финансите.

(19) За целите на контрола, отчетността и статистиката в СЕБРА може да се отразява, отчита и обобщава информация за бюджетните организации, техните приходи, разходи, други операции, активи и пасиви, просрочени вземания и задължения, поемане на ангажименти, както и други бюджетни, отчетни и статистически показатели на касова и начислена основа.

(20) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Наличните парични средства на бюджетните организации по сметки, включени в единната сметка, без тези на централния бюджет и на общините, могат да се депозират само в рамките на единната сметка по депозитни сметки съгласно указания на министъра на финансите. Тези депозитни сметки се откриват на бюджетните организации и се обслужват от Българската народна банка от името на Министерството на финансите и за сметка на централния бюджет, като начислените по тях лихви се отразяват в намаление на приходите от лихви на централния бюджет.

(21) Плащанията в системата на единната сметка се извършват до размера на общата наличност на единната сметка в рамките на съответните наличности и лимити по ал. 1, 13 и 14. Българската народна банка не носи отговорност за неизвършени или забавени плащания поради недостиг на средства на единната сметка.

(22) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Министърът на финансите упражнява общ контрол, осъществява управление на ликвидността и се разпорежда със средствата в единната сметка, включително чрез извършване на депозити в Българската народна банка и в банките, на операции на вторичния пазар с държавни ценни книжа, на операции със заеми на Българската народна банка и ценни книжа, емитирани от нея, както и на други операции с ликвидни и нискорискови ценни книжа на други държави, с активите по чл. 152б, ал. 16 и с активите, преминали в собственост на държавата при прилагането на чл. 152в, ал. 7. При определяне на общите насоки за управление на ликвидността Министерството на финансите провежда консултации с Българската народна банка.

(23) (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Въз основа на акт на Министерския съвет министърът на финансите може да извършва, освен в случаите по ал. 22, гаранционни и други депозити в банки за целите на финансиране чрез банки на проекти по международни програми и договори и за други цели и плащания, както и да придобива от името на държавата финансови активи при прилагане на държавни инструменти за финансова стабилизация и предоставяне на извънредна публична финансова подкрепа.

(24) (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) Операциите по ал. 22 и 23 се извършват в рамките на общата наличност на единната сметка чрез сметки на централния бюджет при осигуряване на текущите плащания на централния бюджет и включените в единната сметка и СЕБРА бюджетни организации и лица по чл. 156.

Чл. 155. (1) За целите на касовото управление и оптимизиране на сметките и плащанията на бюджетните организации министърът на финансите може да определи:

1. в случаите, когато една бюджетна организация администрира постъпления и/или плащания за няколко бюджета, постъпления на отделните бюджети да се централизират по

една сметка на бюджетната организация и/или техни плащания да се извършват от нея чрез една първостепенна система в СЕБРА при спазване на изискванията за обособено отчитане, наблюдение и контрол на отделните бюджети и/или на техните показатели;

2. за постъпления и плащания с режим на сметки за средства от Европейския съюз да не се обособяват отделни банкови сметки, а да се ползват банковите сметки, предвидени за бюджетите на съответните бюджетни организации.

(2) За случаите по ал. 1, т. 1 плащанията по бюджетите, администрирани от бюджетната организация, се финансират със средства от сметката и допустимите по реда на този закон форми за финансиране от централния бюджет, от другите бюджети и от сметки за средства от Европейския съюз до размера на съответните им лимити в СЕБРА.

(3) За случаите по ал. 1, т. 2 постъпленията и извършените въз основа на тях плащания се отчитат по съответните бюджети като операции с чужди средства, а по сметките за средства на Европейския съюз - по съответните елементи на единната бюджетна класификация.

(4) Когато по реда на ал. 1, т. 2 се извършват плащания, преди да е получено съответното постъпление, те се отразяват за сметка на съответния бюджет като разходи или като други елементи съгласно единната бюджетна класификация до постъпването на съответните средства за тяхното финансиране.

(5) В случаите по ал. 1 бюджетната организация поддържа обособена отчетност за отделните бюджети и сметки за средства от Европейския съюз за целите на отграничаване на техните постъпления, плащания, активи, пасиви и тяхното изменение.

(6) Министърът на финансите дава указания за прилагането на ал. 1 - 5, включително за отчитането на произтичащите от тях операции.

Чл. 156. Министерският съвет по предложение на министъра на финансите може да реши да се включат в единната сметка и/или в СЕБРА средства, постъпления и/или плащания на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, търговски дружества, в които държавата е едноличен собственик на капитала, както и други контролирани от държавата юридически лица, при запазване на тяхната финансова автономност при управлението на паричните средства.

Чл. 157. С нормативен акт на Министерския съвет се определят редът, начинът, сроковете и обхватът на подлежащата на публикуване информация от СЕБРА.

Чл. 158. Министърът на финансите осъществява общо методологическо ръководство по въпросите на банковото обслужване на бюджетните организации и системата на единната сметка.

Глава четирнадесета

ЦЕНТРАЛИЗИРАНО РАЗПЛАЩАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ, ДАНЪЦИ И ДРУГИ ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Чл. 159. (1) Дължимите от бюджетните организации осигурителни вноски за социалноосигурителните фондове, включително вноските за сметка на осигурените лица, може да се начисляват, отчитат, удържат и разплащат чрез схема за централизирано разплащане на осигурителни вноски.

(2) Включването на бюджетните организации в схемата за централизирано разплащане на осигурителни вноски се извършва съгласно указания на министъра на финансите.

(3) Вноските за сметка на бюджета на съответната бюджетна организация и на сметките за средства от Европейския съюз, включени по реда на ал. 2 в схемата на централизирано разплащане, без тези по ал. 10, се начисляват, удържат и отчитат като разходи за персонал и трансфери за поети осигурителни вноски.

(4) Начислените по реда на ал. 3 по сметките за средства от Европейския съюз суми за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и на осигуреното лице се отразяват и като корективен трансфер за поети осигурителни вноски и задължение към бюджетите на съответните разпоредители с бюджет.

(5) В отчетите за касовото изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз на бюджетните организации по ал. 3 разходите за осигурителни вноски за сметка на осигурителя и на осигурените лица се посочват в размер, съответстващ на начислените суми за заплати и други възнаграждения за персонал, но не повече от утвърдения размер за съответния вид разходи.

(6) Дължимите суми по ал. 3 се превеждат от централния бюджет директно по сметките на съответните социалноосигурителни фондове при съобразяване с размера на предвидените разходи за осигурителни вноски по съответните бюджети, сметки и фондове. Разликата между начислените по ал. 3 суми и извършените преводи през годината се урежда по реда на ал. 7.

(7) Годишното разчитане между централния бюджет и социалноосигурителните фондове на разликата между текущо начислените и преведените през годината суми се извършва въз основа на информацията за отчетените по ал. 3 данни за осигурителните вноски от отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и на сметките за средства от Европейския съюз в срок до 30 юни на следващата година.

(8) Дължимите суми по ал. 4 се внасят по съответните бюджети до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, а за четвъртото тримесечие - до 20 декември. Дължимата за четвъртото тримесечие сума се определя на базата на начислените за октомври и ноември осигурителни вноски, а за декември - на базата на дължимите осигурителни вноски за изплатените до декември суми по възнаграждения на осигурените лица, начислени за този месец. Невнесените към края на годината суми по реда на тази алинея остават дължими за внасяне от сметките за средства на Европейския съюз към съответните бюджети в следващата година.

(9) Разпоредбите на ал. 4 и 8 се прилагат и за бюджетите на бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 и по чл. 171, ал. 3, като дължимите суми се отразяват като задължение и се превеждат към бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет, а когато бюджетната организация попада в подсектор "Местно управление" - по бюджета на съответната община.

(10) Когато по бюджета на бюджетна организация по чл. 13, ал. 4 или по сметка за средства от Европейския съюз се получава трансфер от централния бюджет или от бюджета на съответния разпоредител с бюджет, министърът на финансите може да разпорежи този трансфер да се прихваща до размера на дължимите по ал. 4 суми, като се превежда само разликата.

(11) Разходите за осигурителни вноски на социалноосигурителните фондове се начисляват и отразяват по съответния бюджет, като дължимите от съответния бюджет суми за бюджети на други социалноосигурителни фондове се отразяват като задължение и се внасят по съответните им сметки в Българската народна банка до 20-о число на месеца, следващ начисляването на сумите.

(12) При предоставянето на трансфери от централния бюджет и определянето на лимитите за плащане за съответните бюджети Министерството на финансите приспада и отчита като трансфер за поети осигурителни вноски сумите за осигурителните вноски по ал. 3.

(13) Текущо предоставяните от централния бюджет по бюджета на съдебната власт, както и по бюджетите, които не са част от държавния бюджет, касови трансфери и трансферите за поетите осигурителни вноски се отчитат до размера на утвърдените със закона за държавния бюджет за съответната година размери и промените им през годината. Всяко превишение над тази сума в края на годината се отчита по съответните бюджети на тези първостепенни разпоредители с бюджет като задължение към централния бюджет, което се погасява в срока по ал. 7, включително чрез прихващане от трансфера от централния бюджет за следващата година.

(14) Когато с годишния закон за държавния бюджет са предвидени трансфери за бюджети извън държавния бюджет и тези трансфери не се предоставят от централния бюджет, министърът на финансите може да определи разпоредбите на ал. 12 и 13 да се прилагат и за такива трансфери, като в случаите на отчетени суми на касовите субсидии и трансфери за поети осигурителни вноски, различни от утвърдените със закона за държавния бюджет за съответната година размери и промените им през годината, разликата се отразява и погасява като разчети между съответния финансиращ и получаващ бюджет.

(15) Произтичащите от прилагането на този член разчети и свързаните с тях разлики и преводи по уреждането им се отразяват в отчетите за касовото изпълнение в частта на финансирането на бюджетното салдо.

(16) Информацията за единния идентификационен код и други идентификационни данни, включително за настъпили структурни и други промени, за включените в схемата бюджетни организации се предоставя от съответните първостепенни разпоредители с бюджет по ред и в срокове, определени от министъра на финансите.

(17) Данните за осигурителните доходи и вноски на осигурените лица се предоставят от включените в схемата на централизирано разплащане бюджетни организации по общия ред, доколкото със закон не е определено друго.

(18) Включените в схемата за централизирано разплащане бюджетни организации не превеждат дължимите осигурителни вноски по сметки на съответните администратори на тези публични вземания.

Чл. 160. (1) Вноските за допълнително задължително пенсионно и друго осигуряване

за сметка на осигурителя и осигурените лица и произтичащите от тях разчети, трансфери и лимити за плащания се определят, начисляват, удържат, внасят, уреждат и отчитат от бюджетните организации по реда на чл. 159.

(2) Дължимите суми за вноските за допълнително задължително пенсионно и друго осигуряване по ал. 1, без тези по ал. 4, се превеждат от централния бюджет директно по сметка за чужди средства на съответния администратор на тези средства в Българската народна банка.

(3) Преводите по ал. 2 се извършват ежемесечно до 20-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят сумите, въз основа на декларираните от бюджетните организации по ал. 1 данни за осигурените лица и техните доходи. Декларирането на тези данни се извършва от включените в схемата за централизирано разплащане на осигурителни вноски бюджетни организации по общия ред.

(4) Разходите за вноски за допълнително задължително пенсионно и друго осигуряване се начисляват по бюджетите на социалноосигурителните фондове и се превеждат от техните сметки в Българската народна банка по съответната сметка по ал. 2 до 20-о число на месеца, следващ месеца, в който са начислени сумите.

(5) Постъпилите по реда на ал. 3 и 4 суми се превеждат на съответните пенсионни и други фондове до последното число на месеца, в който са преведени сумите от централния бюджет.

(6) Алинеи 1 - 5 се прилагат, когато вноски за допълнително задължително пенсионно и друго осигуряване се събират и администрират от бюджетна организация и тези суми подлежат на превеждане на пенсионни и други фондове и институции, които не се включват в сектор "Държавно управление".

Чл. 161. (1) Министърът на финансите може да определи дължимите от бюджетните организации суми за данъци върху доходите на физически лица, както и за други данъци и публични вземания да се начисляват, удържат, отчитат и внасят на основата на принципите, правилата и сроковете на схемата за централизирано разплащане по чл. 159 при спазване на приложимите режими на данъчно облагане.

(2) Включването на бюджетните организации в схемата за централизирано разплащане на съответните данъци и други публични вземания се извършва по ред, начин и в срокове, определени от министъра на финансите.

(3) Декларирането на данни за данъците по ал. 1 и предоставянето на друга свързана с тях информация на съответните администратори на публични вземания се извършва от бюджетни организации по общия приложим ред, доколкото със закон не е определено друго.

(4) Бюджетните организации, за които се прилагат разпоредбите на ал. 1 и 2, не превеждат сумите на данъците и другите публични вземания по ал. 1 по сметки на съответните администратори на тези вземания.

Чл. 162. Министърът на финансите дава указания по прилагането на тази глава.

Глава петнадесета

БЮДЖЕТНО СЧЕТОВОДСТВО

Чл. 163. Бюджетните организации осъществяват счетоводството си съгласно изискванията на Закона за счетоводството, на този закон, както и на основата на стандартите, сметкоплана и указанията по чл. 164.

Чл. 164. (1) Министърът на финансите утвърждава счетоводни стандарти и сметкоплан и дава указания на бюджетните организации, които следва да са в съответствие със:

1. изискванията на Европейския съюз за отчетността, статистиката и бюджетирането на публичния сектор;

2. счетоводната рамка, принципите и концепциите на Методическото ръководство за държавна финансова статистика, издадено от Международния валутен фонд;

3. международните счетоводни стандарти за публичния сектор на Международната федерация на счетоводителите;

4. изискванията на българското законодателство по отношение на бюджетирането, отчитането на изпълнението на консолидираната фискална програма и управлението и контрола на средствата и разходите на бюджетните организации.

(2) Проектите на стандартите, указанията и сметкопланът по ал. 1 се разработват от Министерството на финансите.

(3) По въпроси, неуредени в стандартите и сметкоплана по ал. 1, за бюджетните организации могат да се прилагат разпоредби на стандарти, приложими за други предприятия по смисъла на Закона за счетоводството, по ред, определен от министъра на финансите.

(4) Стандартите, указанията и сметкопланът по ал. 1 и 3 се публикуват на интернет страницата на Министерството на финансите.

Чл. 165. (1) Със заповед, съгласувана с председателя на Националния статистически институт, министърът на финансите може да определя предприятия, които не са бюджетни организации, да прилагат стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3, когато тези предприятия попадат в сектор "Държавно управление" и не са търговски дружества.

(2) Заповедта по ал. 1 се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страниците на Министерството на финансите и на Националния статистически институт.

Чл. 166. (1) Бюджетните организации и предприятията по чл. 165, ал. 1 изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3.

(2) Формата, структурата и съдържанието на годишните и междинните финансови отчети на бюджетните организации и на предприятията по чл. 165, ал. 1 се определят от министъра на финансите.

Чл. 167. Отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите и операциите на всички бюджетни организации и на предприятията по чл. 165, ал. 1 се консолидират от Министерството на финансите въз основа на представени от тях оборотни ведомости и друга информация при условия, в срокове, периодичност и по ред, определени от министъра

на финансите.

Чл. 168. (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) За целите на отчетността и статистиката на публичните финанси министърът на финансите може да изисква от предприятията по чл. 2 от Закона за счетоводството, които са контролирани от държавата или от общините или са подпомагани от тях чрез субсидии, заеми, държавни гаранции и други форми на държавна помощ, да представят допълнителни отчети и информация в определени от него форма, съдържание, срокове и ред на изготвяне и представяне.

(2) По реда на ал. 1 може да се събира информация и за произтичащи от дейността на предприятията по ал. 1 условни задължения с потенциален значителен ефект върху публичните финанси, включително държавни и общински гаранции.

(3) Информацията по ал. 2, както и информацията за дялове и акции на бюджетни организации в капитала на търговски дружества се публикува на интернет страницата на Министерството на финансите.

Чл. 169. Стандартите, указанията и сметкопланът по чл. 164, ал. 1 и 3, счетоводните системи на бюджетните организации и на предприятията по чл. 165, ал. 1, както и информацията по чл. 167 и 168 следва да осигуряват възможност за изготвяне на данни за сектор "Държавно управление" и за неговите подсектори в съответствие с изискванията на Европейския съюз.

Чл. 170. Редът, начинът и сроковете за изготвяне, представяне и публикуване на годишните финансови отчети на бюджетните организации се определят от министъра на финансите.

Чл. 171. (1) Министърът на финансите може да определи в консолидираната фискална програма да се включват средствата, постъпленията и плащанията на други лица или техни структурни единици, когато те подлежат на включване в сектор "Държавно управление".

(2) За целите на изготвяне и отчитане на консолидираната фискална програма включените по реда на ал. 1 средства и операции в зависимост от естеството и характера им се приравняват на бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства.

(3) Приравнените на бюджети по реда на ал. 2 средства и операции не са част от държавния бюджет, от бюджетите на общините и от бюджетите на социалноосигурителните фондове.

(4) Не се включват в консолидираната фискална програма по реда на ал. 1 и 2 операциите и средствата на търговските дружества и техните структурни единици.

Чл. 172. За целите на касовото изпълнение на бюджета, отчетността и статистиката произтичащите от структурни промени изменения по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет и отчитането на прехвърлянето на активите и пасивите между съответните бюджетни организации може да се извършват с дата 1-во число на месеца съгласно указания на министъра на финансите в зависимост от конкретната структурна промяна, изискванията на съответния нормативен акт и при отчитане на други, свързани със структурната промяна, обстоятелства.

Глава шестнадесета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 173. За неизпълнение на задължение за публикуване на информация или на документи на интернет страница, предвидено в този закон, в закона за държавния бюджет за съответната година или в постановлението за неговото изпълнение, виновното длъжностно лице се наказва с глоба от 100 до 500 лв., а при повторно нарушение на нарушителя се налага глоба в двоен размер.

Чл. 173а. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Кмет на община, който не изпълни задължението си по чл. 130д, ал. 2, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв.

Чл. 173б. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) За неизпълнение на задължението за предоставяне на информация по чл. 35 виновното длъжностно лице се наказва с глоба от 100 до 500 лв., а при повторно нарушение на нарушителя се налага глоба в двоен размер.

Чл. 174. Повторно е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

Чл. 175. (1) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 173, 173а и 173б се съставят от оправомощени от министъра на финансите длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Бюджетна програма" е съвкупност от дейности, за които е отговорен определен орган, и по която се разходват ресурси от бюджета за реализиране на конкретна цел на политиката.

2. "Бюджетна рамка" е съвкупност от процедури, механизми, договорености, фискални и други правила, ограничения и отговорности на органите и институциите, участващи в бюджетния процес, и тези, отговорни за провеждането на бюджетната политика на сектор "Държавно управление", която включва:

- а) системите на бюджетно счетоводство и статистическа отчетност;
- б) правилата и процедурите, уреждащи изготвянето на прогнози за бюджетното планиране;
- в) числовите фискални правила;

- г) бюджетните процедури, на които се основава бюджетният процес на всички етапи;
- д) средносрочната бюджетна прогноза, разширяваща времевия хоризонт за изготвяне на фискалната политика отвъд годишния бюджетен цикъл, включително определяне на приоритетите на политиката и на средносрочните бюджетни цели;
- е) механизмите за независимо наблюдение и анализ с оглед повишаване на прозрачността на елементите на бюджетния процес;
- ж) механизмите и правилата, регулиращи фискалните взаимоотношения между публичните органи в различните подсектори на сектор "Държавно управление".

3. "Бюджетна субсидия" е трансфер с общо или целево предназначение, който централният бюджет предоставя безвъзмездно на бюджетна организация за съответната бюджетна година.

4. "Бюджетни взаимоотношения" са трансфери и временни безлихвени заеми.

5. "Бюджетни организации" са всички юридически лица, чиито бюджети се включват в държавния бюджет, в бюджетите на общините, в бюджетите на социалноосигурителните фондове, както и всички останали юридически лица, чиито средства, постъпления и плащания се включват в консолидираната фискална програма по силата на нормативен акт или по реда на чл. 171.

6. "Бюджетни средства" са паричните средства, постъпващи, съхранявани, трансферирани и/или разходвани по отделните бюджети.

7. "Бюджетно салдо" е разликата между приходите, помощите и даренията, разходите и бюджетните взаимоотношения. Положителното бюджетно салдо е излишък, а отрицателното бюджетно салдо - дефицит.

8. "Временен безлихвен заем" са отпуснатите и подлежащи на възстановяване парични средства между централния бюджет, бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз, с изключение на средствата по чл. 154, ал. 16 и 17. За целите на бюджетирането и отчетността временните безлихвени заеми се представят като трансфери.

9. "Данъчен разход" е индиректен разход, направен чрез данъчната система по силата на законова разпоредба, който води до намаляване или отсрочване на бюджетни приходи за постигане на определена икономическа или социална цел.

10. "Делегиран бюджет" е бюджет на второстепенен или от по-ниска степен разпоредител с бюджет, за който правото за промени в разходите е предоставено на съответния разпоредител с бюджет по силата или въз основа на закон.

11. "Делегирани от държавата дейности" са дейностите по предоставяне на държавни публични услуги, до които населението следва да има осигурен равностоеен достъп в съответствие с действащото законодателство и които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет чрез бюджетите на общините.

12. "Дълг на подсектор "Местно управление" е общинският дълг и дългът на всички лица, които попадат в подсектор "Местно управление", съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност.

13. "Дълг на подсектор "Централно управление" е дългът на подсектор "Централно

управление" съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност.

14. "Дълг на социалноосигурителните фондове" е дългът на подсектор "Социалноосигурителни фондове" съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност.

15. "Държавен дълг" е дългът по Закона за държавния дълг и останалите форми на дълг съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност, който се поема и изплаща от централния бюджет и от лицата, чиито бюджети са част от държавния бюджет, включително чрез сметките им за средствата от Европейския съюз.

16. (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) "Задължения за разходи" са наличните към края на съответния отчетен период парични задължения за разходи, с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания. Не са задължения за разходи провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи.

17. "Касова основа" е система за бюджетниране и отчитане, която обхваща всички парични постъпления и плащания, подлежащи на отразяване по банковите сметки на бюджетните организации, операциите им в брой, както и приравнени на тях операции съгласно съответните разпоредби на стандартите и указанията за отчетността на бюджетните организации по чл. 164, ал. 1.

18. "Консолидиран дълг на сектор "Държавно управление" е дългът на сектор "Държавно управление" съгласно изискванията на Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност.

19. "Местна общност" са гражданите и юридическите лица, които имат регистрация, осъществяват дейност или ползват услуги на територията на съответната община.

20. "Местни дейности" са дейностите по предоставяне на публични и други услуги, които общините предоставят въз основа на закон и/или решение на общинския съвет и които не се финансират като делегирани от държавата дейности.

21. "Налични към края на годината поети ангажименти за разходи" са всички ангажименти за разходи, независимо кога са били поети, които са останали неизпълнени/нереализирани към края на годината и подлежат на изпълнение/реализиране изцяло или частично в следващите бюджетни години.

22. (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) "Нови задължения за разходи" са паричните задължения за разходи, които възникват през текущата година, независимо от това дали са платени, с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините

дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания. Не са нови задължения за разходи провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията от предходни години, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи.

23. "Област на политика" е съвкупност от цели на органите на държавна власт за въздействие в определена област на социалното и икономическото развитие на обществото. Всяка област на политика обединява бюджетни програми, насочени към изпълнението на конкретна политика на правителството.

24. "Общински дълг" е дългът, определен съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност, който се поема и изплаща от общинския бюджет.

24а. (Нова – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) "Основни бюджетни взаимоотношения между общинските бюджети и централния бюджет" са трансферите по бюджетите на общините по чл. 52, ал. 1, т. 1, букви "а", "б" и "в", приети със закона за държавния бюджет за съответната година.

25. "Подсектор "Местно управление" е подсектор "Местно управление" (local government) съгласно изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки.

26. "Подсектор "Централно управление" е подсектор "Централно управление" (central government) съгласно изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки.

27. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) "Поети ангажименти за разходи" са клаузи на договори, разпоредби на нормативни и административни актове, съдебни и арбитражни решения, които обвързват бюджетните организации с бъдещи плащания за разходи и/или нови задължения за разходи с определима стойност, с изключение на: разходите за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и общините дълг), както и разходите за данъци и други публични държавни и общински вземания.

28. "Помощи и дарения" са средствата от Европейския съюз и по други международни програми и договори, които се предоставят безвъзмездно по съответните бюджети и/или сметки за средства от Европейския съюз, както и всички други безвъзмездно предоставени на бюджетните организации средства, които не са глоби, санкции, неустойки или конфискувани активи.

29. (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) "Приходи" са паричните постъпления за съответната бюджетна година от: данъци, осигурителни вноски, други вноски, такси, глоби, санкции и неустойки, конфискувани активи, лихви, дивиденди и други доходи от финансови активи, както и всички други парични нетни постъпления на бюджетните организации, които произтичат от реализация и използване на нефинансови активи и предоставяне на услуги. Плащанията, представляващи възстановяване на приходи, както и отрицателните курсови разлики от реализация на парични средства в чуждестранна валута се третираат като негативен приход.

30. "Програмен формат на бюджет" е бюджетен документ, в който се представят

средносрочните цели на бюджетната организация, за които е необходимо съответното финансиране, разходите по бюджетни програми, изпълнението на които ще доведе до постигане на целите, както и показатели за изпълнение с информация, необходима за измерване на постигнатите резултати и на изпълнението на бюджетните програми.

31. "Разходи" са плащанията за съответната бюджетна година за: персонал и свързаните с него осигурителни вноски, доставки на нефинансови активи, услуги, лихви, възмездно използване на ресурси на трети лица, обезщетения, санкции и неустойки, както и за безвъзмездно предоставени средства на физически и юридически лица. Паричните постъпления, представляващи възстановяване на разходи, се третираат като негативен разход. Не са разходи плащанията, които са елемент от нетните постъпления на приходи съгласно единната бюджетна класификация.

32. "Сектор "Държавно управление" е сектор "Държавно управление" (General government) съгласно изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки в Общността.

33. (Изм. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) "Система за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА)" е система за наблюдение на иницирираните плащания от включените в нея юридически лица и за управление на плащанията в рамките на предварително зададени лимити. Системата за електронни бюджетни разплащания не е платежна система по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи.

34. "Социалноосигурителни фондове" са Националният осигурителен институт и фондовете на държавното обществено осигуряване, на Националната здравноосигурителна каса и всички други юридически лица и фондове, които се включват в обхвата на подсектор "Социалноосигурителни фондове" (social security funds) съгласно изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки в Общността.

35. "Средносрочен период" е период от три години.

36. "Средства от Европейския съюз" са помощи и дарения, както и средства, които са елемент на финансирането, предоставени от фондове и институции на Европейския съюз. Не са средства от Европейския съюз средствата, предоставени от Европейската инвестиционна банка, Европейския инвестиционен фонд и други финансови институции.

37. "Средства по други международни програми и договори" са заеми, помощи и други безвъзмездно получени средства по международни програми и договори извън средствата от Европейския съюз.

38. "Структурен баланс" е годишното салдо на сектор "Държавно управление", коригиран спрямо икономическия цикъл, без отчитане на еднократните и временните мерки.

39. (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) "Трансфер" е безвъзмездно прехвърляне на парични средства между централния бюджет, бюджетите, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства, включително предоставянето на средства за финансиране на конкретни дейности и услуги, когато такова предоставяне на средства не се класифицира като разход/приход. За целите на касовото изпълнение и извършването на промени по съответните бюджети и сметките за средствата от Европейския съюз възстановяването на получен/предоставен трансфер се третира аналогично на плащанията, представляващи възстановяване на приходи, съответно възстановяване на разходи.

40. "Финансиране на бюджетното салдо" са постъпленията и плащанията, произтичащи от: поемането и погасяването на дълга, постъпленията от приватизация, операциите с чужди средства, операциите по придобиването и реализирането на финансови активи и пасиви, несвързани с приходи и разходи, както и изменението в наличността на паричните средства за съответната бюджетна година, включително от преценка на наличните парични средства в чуждестранна валута. Финансирането е равно на бюджетното салдо с противоположен знак.

41. "Фискален резерв" е показател, който включва:

а) салдата по всички банкови сметки на бюджетните организации без тези на общините и техните разпоредители с бюджет;

б) активите на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система;

в) вземания от фондове на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други;

г) (доп. – ДВ, бр. 91 от 2017 г.) други финансови активи по чл. 154, ал. 22 и 23.

42. "Чужди средства" са съдебните гаранции, гаранциите за обезпечаване на временен внос, депозитите за участие в конкурси и търгове, други гаранции, депозити и средства, временно съхранявани от бюджетната организация за сметка на други лица, включително събиране, разходване или временно съхраняване на средства за сметка на бюджети или на сметки за средства от Европейския съюз.

§ 2. Неизпълнението на този закон, на закона за държавния бюджет за съответната година, на законите за бюджетите на социалноосигурителните фондове, на Закона за държавния дълг и на Закона за общинския дълг, на нормативните и други актове, приети или издадени на основание на тези закони, както и на указанията на министъра на финансите по този закон и по закона за държавния бюджет за съответната година, е нарушение на бюджетната дисциплина.

§ 3. С този закон се въвеждат изискванията на Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ, L 306/41 от 23 ноември 2011 г.).

§ 4. Този закон може да бъде изменян, допълван или отменян единствено с нов закон за публичните финанси или със специален закон за изменение и допълнение на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. Законът за устройството на държавния бюджет (обн., ДВ, бр. 67 от 1996 г.; изм., бр. 46 от 1997 г., бр. 154 от 1998 г., бр. 74 от 2002 г., бр. 87 от 2005 г.; попр., бр. 89 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г. и бр. 54 от 2011 г.) се отменя.

§ 6. Законът за общинските бюджети (обн., ДВ, бр. 33 от 1998 г.; изм., бр. 69 от 1999 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 9 от 2001 г.; изм., бр. 56 и 93 от 2002 г., бр. 107 от 2003 г., бр. 34 и 105 от 2005 г., бр. 98 от 2006 г., бр. 108 от 2007 г., бр. 98 от 2010 г.

и бр. 16 от 2011 г.) се отменя.

§ 7. (1) Юридическите лица, чиито операции и средства към датата на влизане в сила на този закон са били включени в консолидираната фискална програма по смисъла на § 1, т. 14 от допълнителните разпоредби на отменения Закон за устройството на държавния бюджет, се считат за бюджетни организации по смисъла на този закон и се включват в консолидираната фискална програма.

(2) Юридическите лица, чиито средства, постъпления и/или плащания към датата на влизане в сила на този закон са били включени в системата на единна сметка и/или системата за електронни бюджетни разплащания съгласно закона за държавния бюджет за съответната година, се считат за включени в единната сметка и/или СЕБРА съгласно чл. 154.

§ 8. (1) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Съществуващите към датата на влизане в сила на този закон извънбюджетни сметки по чл. 45, ал. 2 от отменения Закон за устройството на държавния бюджет за средствата от Европейския съюз и по други международни програми и договори, включително извънбюджетната сметка на Националния фонд, се считат за сметки за средствата от Европейския съюз по смисъла на чл. 8, ал. 2 и 4.

(2) Сметките на Националния фонд за средства от Европейския съюз и по други международни програми и договори, които не са в Българската народна банка, продължават да се обслужват по досегашния ред до приключване на съответните програми, договори и механизми.

§ 9. (1) Считано от датата на влизане в сила на този закон Държавен фонд "Земеделие" съставя, изпълнява и отчита бюджет на първостепенен разпоредител с бюджет, който е част от държавния бюджет.

(2) Считано от датата на влизане в сила на този закон извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие" се счита за сметка за средства от Европейския съюз по смисъла на чл. 8, ал. 2.

(3) Наличните към датата на влизане в сила на този закон средства по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие" в Българската народна банка се включват като наличности по сметката по ал. 2.

§ 10. (1) Считано от датата на влизане в сила на този закон извънбюджетната сметка по чл. 142в от Закона за опазване на околната среда се счита за сметка за средства от Европейския съюз по чл. 8, ал. 4.

(2) Чрез сметката по ал. 1 се извършват само операции, произтичащи от сключени към датата на влизане в сила на този закон международни и други договори. След тяхното приключване съответните банкови сметки се закриват, като наличните по тях средства се прехвърлят по бюджета на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда по чл. 60 от Закона за опазване на околната среда.

(3) Приходите от продажби на предписани емисионни единици, без тези по ал. 2, постъпват и се предоставят за разходване чрез бюджета на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда по чл. 60 от Закона за опазване на околната среда.

§ 11. Считано от датата на влизане в сила на този закон Фондът за покриване на разходите по приватизация и следприватизационен контрол се закрива, като неговите

приходи и разходи се включват в бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, съответно в бюджета на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

§ 12. (1) Считано от датата на влизане в сила на този закон извънбюджетните сметки на общините за средствата от Европейския съюз и по други международни програми и договори се считат за сметки за средства от Европейския съюз по чл. 8, ал. 2 и 4.

(2) Останалите извънбюджетни сметки на общините, включително сметките за постъпленията от общинската приватизация и за разходите за сметка на тези постъпления, се закриват, като наличните остатъци по тях се прехвърлят като трансфер по бюджета на съответната община в едномесечен срок от влизането в сила на този закон.

(3) Прехвърлените по реда на ал. 2 средства от общинската приватизация се разходват от бюджета на съответната община съгласно ал. 4 и чл. 127, ал. 3.

(4) Прехвърлените по бюджета на общината налични остатъци от закритите извънбюджетни сметки за приватизация, както и постъпленията от приватизация могат да се разходват чрез общинския бюджет, включително и за финансиране на общинските органи, дейности и структури, свързани с приватизационния процес по прилаганите до влизането в сила на този закон ред и правила за съответните общински извънбюджетни сметки, органи, дейности и структури.

§ 13. За целите на прилагане на този закон средствата и операциите на държавните предприятия, които към датата на влизане в сила на този закон са включени в консолидираната фискална програма, се приравняват на бюджети, които не са част от държавния бюджет.

§ 14. (1) Считано от датата на влизане в сила на този закон всички постъпления и плащания на сметката за чужди средства по § 28 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 110 от 2008 г. и бр. 82 от 2009 г.) се включват в бюджета на Министерството на вътрешните работи.

(2) Наличностите по сметката за чужди средства по ал. 1 се прехвърлят по бюджета на Министерството на вътрешните работи и се отчитат по бюджета на министерството като приходи от такси.

(3) Министърът на финансите извършва промени по приходите и разходите по бюджета на Министерството на вътрешните работи, произтичащи от прилагането на ал. 1 и 2.

(4) Банковата сметка за чужди средства по ал. 1 може да продължи да се използва само за събиране на съответните приходи от такси и периодичното им превеждане по бюджета на Министерството на вътрешните работи.

(5) Задълженията по § 29 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 110 от 2008 г. и бр. 82 от 2009 г.) се изплащат от бюджета на Министерството на вътрешните работи, като за плащанията, които са елемент на финансирането, министърът на финансите може да извършва произтичащите промени.

§ 15. (1) Наличностите по банковата сметка за чужди средства по чл. 59б от Закона за физическото възпитание и спорта се прехвърлят по бюджета на Министерството на

физическото възпитание и спорта. Прехвърлените суми се отразяват по бюджета на Министерството на физическото възпитание и спорта като неданъчни приходи.

(2) Средствата по чл. 14, ал. 3 от Закона за хазарта постъпват и се съхраняват по сметката за чужди средства по ал. 1 и се разходват чрез бюджета на Министерството на физическото възпитание и спорта.

(3) За прехвърлянето и разходването на сумите по ал. 1 и 2 министърът на финансите извършва промени по бюджета на Министерството на физическото възпитание и спорта по реда на чл. 110, ал. 1, доколкото тези приходи и разходи не са били предвидени по бюджета на министерството.

§ 16. Договорите, свързани с обслужването на единната сметка, СЕБРА и транзитните сметки, сключени по реда на закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и чл. 43, ал. 1 от Закона за Българската народна банка, се считат за сключени по реда на чл. 154, ал. 8, 9, 10 и 12.

§ 17. (1) Дължимите вноски за държавното обществено осигуряване, за здравно осигуряване, за Учителския пенсионен фонд и за допълнително задължително пенсионно осигуряване от бюджетните организации се начисляват, внасят и отчитат по досегашния ред.

(2) Бюджетните организации, които към датата на влизане в сила на този закон са включени в централизираното разплащане на осигурителни вноски и данъци върху доходите на физически лица, се считат за включени в схемата за централизирано разплащане на осигурителни вноски и данъци върху доходите на физически лица по чл. 159, 160 и 161.

§ 18. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) В 6-месечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет да внесе в Народното събрание предложение за определяне на независим орган по смисъла на чл. 6 от Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки и за автоматични корективни механизми по чл. 23, ал. 3.

2. Министърът на културата да внесе в Министерския съвет проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията за отразяване на произтичащите от този закон промени в частта за фонд "Радио и телевизия".

§ 19. Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция извършват одити, съответно инспекции, и на извънбюджетните сметки и фондове, съществували до влизането в сила на този закон.

§ 20. В срок три години от влизането в сила на този закон общините следва да приведат показателите си за наличните в края на годината поети ангажименти и задължения за разходи в съответствие с ограниченията по чл. 94, ал. 3, т. 1 и 2.

§ 20а. (Нов – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) (1) Наличните парични средства по сметките по чл. 152, ал. 1 може да се обезпечават от банките с вземания по дълга на Република България, поет с ратифицираните договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелтшафт в качеството на кредитор и агент по плащанията, подписани на 4

ноември 2013 г.

(2) Обезпечаването по ал. 1 се извършва въз основа на писмено споразумение и има действие на договор за финансово обезпечение с предоставяне на залог върху вземанията в полза на Министерството на финансите. Банките обезпечават с вземания по ал. 1, свободни от всякакви тежести и обезпечения, а разпореждане с тези вземания се извършва само със съгласие на Министерството на финансите.

(3) Разпоредбите на чл. 152, ал. 9, 10 и 13 се прилагат съответно за обезпеченията по ал. 1.

§ 21. В Закона за общинския дълг (обн., ДВ, бр. 34 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 37 от 2006 г., бр. 80 от 2007 г., бр. 93 и 110 от 2008 г., бр. 99 от 2010 г., бр. 35, 93 и 99 от 2011 г. и бр. 45 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3:

а) в т. 5 думите "по реда на чл. 43, ал. 1 от Закона за устройството на държавния бюджет" се заменят с "по реда на Закона за публичните финанси";

б) точка 7 се изменя така:

"7. финансов лизинг и останалите форми на дълг съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност (ОВ, L 145/1 от 10 юни 2009 г.)."

2. В чл. 6:

а) точка 1 се изменя така:

"1. собствените приходи на общината;"

б) в т. 2 думите "по чл. 34, ал. 1, т. 3 от Закона за общинските бюджети" се заличават;

в) в т. 3 думите "по чл. 4, т. 1" се заличават.

3. Създава се чл. 8а:

"Чл. 8а. Общината извършва текущо наблюдение за състоянието на дълга на търговските дружества с общинско участие в капитала, както и на останалите контролирани от общината лица, чиито средства и операции не са включени в общинския бюджет."

4. В чл. 9:

а) създава се нова ал. 2:

"(2) Отчетът по ал. 1 съдържа и информация за дълга на лицата по чл. 8а и издадените от тях гаранции.";

б) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея накрая се добавя "и дълга на лицата по чл. 8а".

5. Членове 11 и 12 се отменят.

6. В чл. 17а, ал. 2 думите "чл. 12" се заменят с "чл. 32 от Закона за публичните финанси".

7. В чл. 18 думите "чл. 9, ал. 2" се заменят с "чл. 9, ал. 3", а думите "10-дневен" се заменят с "30-дневен".

8. В чл. 40:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Общината може да гарантира дълг само на търговски дружества, в които общинското участие е над 50 на сто от капитала на дружеството, ако дългът е поет за финансиране на инвестиционни проекти и текущи разходи от полза на местната общност и има предоставено обезпечение в полза на общината, както и в случаите по ал. 5.";

б) в ал. 2 думите "по чл. 12, ал. 2" се заменят с "по чл. 32, ал. 2 от Закона за публичните финанси";

в) създава се ал. 5:

"(5) Общината може да гарантира дълг на малки и средни предприятия чрез общинския гаранционен фонд за малки и средни предприятия по чл. 10, ал. 2 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол, когато средствата и операциите на фонда се включват в общинския бюджет."

9. В чл. 51:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) В регистъра по ал. 1 може да се включва информация и за дълга на подсектор "Местно управление"."

10. В чл. 54 се създава ал. 4:

"(4) Информацията за дълга на останалите лица от подсектор "Местно управление" и издадените от тях гаранции се представя обособено по общини, които контролират съответните лица, и отделно - когато такива лица не се контролират от отделна община."

11. В чл. 55:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Кметовете на общините са длъжни да водят, съхраняват и предоставят на Министерството на финансите информация за поетия от общините дълг и дълга на контролираните от тях лица, които попадат в обхвата на подсектор "Местно управление", в съответствие с изискванията на Европейския съюз и на българското законодателство за отчетността, статистиката и бюджетирането на публичния сектор.";

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Изискванията на ал. 1 се прилагат и за останалите лица от подсектор "Местно управление", които не се контролират от отделна община.";

в) създават се ал. 3 - б:

"(3) Кметът може да възлага изпълнението на задълженията по ал. 1 на други длъжностни лица в общината.

(4) Министърът на финансите може да изисква от общините и лицата по ал. 2 да предоставят информация и за финансови задължения и форми на финансиране, които са с еквивалентен на дълга ефект.

(5) Освен информацията за общинския дълг в регистъра може да се включва и информация за дълга на останалите лица от подсектор "Местно управление", включително на тези по ал. 2, както и информация по ал. 4.

(6) Информацията по ал. 5 се включва в регистъра обособено от информацията за общинския дълг.";

г) досегашната ал. 2 става ал. 7 и в нея думите "по ал. 1" се заменят с "по ал. 1 и 2".

12. В чл. 56 ал. 1 се изменя така:

"(1) Кметът на общината носи отговорност за използването на постъпленията от дълга само по предназначението, за което общинският съвет е одобрил поемането на дълга."

13. Член 58 се изменя така:

"Чл. 58. (1) За неизпълнение на задълженията по чл. 18 кметът на общината се наказва с глоба от 200 до 500 лв.

(2) За неизпълнение на задълженията по чл. 55, ал. 1 кметът на общината или упълномощеното от него длъжностно лице се наказва с глоба от 200 до 500 лв.

(3) За неизпълнение на задълженията по чл. 56, ал. 1 кметът на общината се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(4) При повторно нарушение по ал. 1 - 3 глобата е в двоен размер.

(5) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1 и 2 се съставят от определени от министъра на финансите длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите.

(6) При установяване на нарушения по ал. 3 от органи на Агенцията за държавна финансова инспекция актовете се съставят от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция в срок 6 месеца от откриване на нарушителя, но не по-късно от три години от извършване на нарушението, а наказателните постановления се издават от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция или от оправомощено от него длъжностно лице.

(7) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

14. В § 1 от допълнителната разпоредба се създава т. 6:

"6. Подсектор "Местно управление", "Общински дълг" и "Дълг на подсектор "Местно управление" се използват със съответното им значение, определено със Закона за публичните финанси."

§ 22. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г. и бр. 20, 33 и 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 12:

а) в ал. 1 думите "и военновременен бюджет" се заличават;

б) в ал. 3 думите "и военновременният бюджет" се заличават.

2. В чл. 13 ал. 4 се изменя така:

"(4) Министърът на отбраната е първостепенен разпоредител с бюджет."

3. В чл. 22, ал. 2 т. 8 се отменя.

4. Член 36 се отменя.

5. В чл. 60д:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 тирето и думите, , второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към министъра на отбраната" се заменят с "на бюджетна издръжка";

б) в ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

6. В чл. 105, ал. 1, чл. 105а, ал. 2, чл. 105б, ал. 2 и чл. 107, ал. 3 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "на бюджетна издръжка".

7. В чл. 327, ал. 6 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 23. В Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 25, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 18, 54 и 97 от 2010 г., бр. 23, 32 и 48 от 2011 г. и бр. 25, 38, 87 и 103 от 2012 г.) в чл. 4, ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 24. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм., бр. 33 и 77 от 2012 г.) в чл. 20, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 25. В Закона за резерва на въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 20 от 2012 г.) в чл. 21, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 26. В Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (обн., ДВ, бр. 38 от 2012 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 82 от 2012 г.; изм., бр. 102 и 103 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5, ал. 2 думите "и е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 6 се създава ал. 6:

"(6) Председателят на комисията е първостепенен разпоредител с бюджет."

3. В чл. 18 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 27. В Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2:

а) в ал. 2 думите "първостепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават;

б) създава се ал. 3:

"(3) Председателят на агенцията е първостепенен разпоредител с бюджет."

2. В чл. 77, ал. 1 и чл. 79, ал. 1 и 2 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 28. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 17 от 2006 г.; изм., бр. 30, 102 и 105 от 2006 г., бр. 11, 31, 41, 46, 57, 64 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43, 69, 94 и 98 от 2008 г., бр. 27, 42, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 9, 23, 47, 48 и 81 от 2011 г. и бр. 38 и 44 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 206, чл. 208, ал. 1 и чл. 261, ал. 1 и ал. 3, т. 2 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

2. В чл. 264, ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 29. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 32, 97 и 99 от 2010 г., бр. 9, 82 и 99 от 2011 г. и бр. 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

2. В чл. 6:

а) в ал. 3 думите " - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават;

б) алинея 4 се отменя.

§ 30. В Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (обн., ДВ, бр. 94 от 2008 г.; изм., бр. 10, 26 и 101 от 2009 г., бр. 62 и 97 от 2010 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 9, ал. 1 думите "или извънбюджетни" се заличават.

2. В чл. 22а, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

3. В чл. 42 думите "се внасят в приход на републиканския бюджет" се заменят с "постъпват по бюджета на комисията".

§ 31. В Закона за защита на личните данни (обн., ДВ, бр. 1 от 2002 г.; изм., бр. 70 и 93 от 2004 г., бр. 43 и 103 от 2005 г., бр. 30 и 91 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 94 и 97 от 2010 г. и бр. 39, 81 и 105 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 43 се създава ал. 5:

"(5) Събраните суми от наложени имуществени санкции и глоби постъпват по бюджета на комисията."

§ 32. В Закона за защита от дискриминация (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 59 и 100 от 2007 г., бр. 69 и 108 от 2008 г., бр. 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 23 и 39 от 2011 г. и бр. 38 и 58 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 40, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 83 думите "се внасят в републиканския бюджет" се заменят с "постъпват по бюджета на комисията".

§ 33. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 32 и 73 от 2010 г., бр. 81 от 2011 г. и бр. 103 от 2012

г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 12, ал. 2 думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "на бюджетна издръжка".

2. В чл. 24, ал. 3 и 5 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

3. В чл. 128, ал. 2 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

4. В чл. 233, ал. 2 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

§ 34. В Закона за омбудсмана (обн., ДВ, бр. 48 от 2003 г.; изм., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г. и бр. 29 от 2012 г.) в чл. 7, изречение второ думите "първостепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "първостепенен разпоредител с бюджет".

§ 35. В Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (обн., Изв., бр. 13 от 1958 г.; изм., бр. 11 от 1961 г.; ДВ, бр. 35 от 1966 г.; бр. 30 от 1969 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 53 от 1975 г.; попр., бр. 55 от 1975 г.; изм., бр. 63 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 75 от 1988 г., бр. 110 от 1996 г.; попр., бр. 3 от 1997 г.; изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 66 и 96 от 2004 г., бр. 28, 94 и 103 от 2005 г., бр. 25, 47 и 74 от 2009 г., бр. 50 от 2010 г. и бр. 82 от 2012 г.) в чл. 4, ал. 2, изречение първо думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 36. В Закона за особените залози (обн., ДВ, бр. 100 от 1996 г.; изм., бр. 86 от 1997 г., бр. 42 от 1999 г., бр. 19 и 58 от 2003 г., бр. 34 и 43 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53, 59 и 108 от 2007 г., бр. 100 от 2008 г., бр. 24 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г. и бр. 38 от 2012 г.) в чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата "издръжка" се добавя "към министъра на правосъдието".

2. Алинея 2 се отменя.

§ 37. В Закона за Националния архивен фонд (обн., ДВ, бр. 57 от 2007 г.; изм., бр. 19, 42, 78, 92, 93 и 103 от 2009 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 43 от 2010 г.; изм., бр. 59 от 2010 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 38 от 2012 г.) в чл. 28 ал. 1 се отменя.

§ 38. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 54, ал. 1, т. 9 думите "бюджетната сметка" се заменят с "бюджета".

2. В чл. 60, ал. 1, т. 2 думите "бюджетната сметка" се заменят с "бюджета".

3. В чл. 60 и думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

4. В чл. 364, ал. 2 думите "непосредствено след доклада на Министерския съвет" се заличават.

5. В чл. 391, ал. 2 думите "и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 39. В Закона за "Държавен вестник" (обн., ДВ, бр. 89 от 1995 г.; попр., бр. 92 от 1995 г.; изм., бр. 123 от 1997 г., бр. 56 от 1999 г., бр. 1 от 2000 г., бр. 97 от 2001 г., бр. 9 и 42 от 2003 г., бр. 31 от 2005 г., бр. 36 от 2006 г., бр. 16 и 110 от 2008 г.) в чл. 2, ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 40. В Закона за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 98 от 2010 г.; изм., бр. 1 и 99 от 2011 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, ал. 2:

а) в т. 1 думите "и извънбюджетните сметки и фондове" се заличават, а думите "разпоредителите с бюджетни кредити" се заменят с "разпоредителите с бюджет";

б) в т. 2 думите "самостоятелните бюджети" се заменят с "бюджетите";

в) в т. 3 думите "и извънбюджетни" се заличават.

2. Член 11 се изменя така:

"Бюджет

Чл. 11. Бюджетът на Сметната палата е самостоятелна част от държавния бюджет."

3. В чл. 20, т. 4 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

4. В чл. 47, ал. 2 навсякъде думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

5. В чл. 51, ал. 1 думите "ограничаване на разходите по бюджета" се заменят с "да приложи чл. 107 от Закона за публичните финанси по отношение".

6. В чл. 53:

а) в ал. 1, т. 1 навсякъде думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет";

б) в ал. 4 думите "и извънбюджетните сметки и фондове" се заличават;

в) алинея 13 се изменя така:

"(13) В случай на отказ от заверка председателят на Сметната палата уведомява министъра на финансите, който може да предприеме мерки по чл. 107 от Закона за публичните финанси. Когато одитът се отнася до второстепенен разпоредител с бюджет, одитното становище се изпраща и на съответния първостепенен разпоредител с бюджет."

7. В чл. 55, ал. 1, изречение първо думите "извънбюджетни сметки и фондове" се заменят с "на сметки за средства от Европейския съюз".

8. В чл. 64, ал. 4 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 41. В Закона за регистър БУЛСТАТ (обн., ДВ, бр. 39 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 34 от 2006 г., бр. 42 от 2007 г., бр. 82 и 95 от 2009 г., бр. 28 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) в чл. 3, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 42. В Закона за държавната финансова инспекция (обн., ДВ, бр. 33 от 2006 г.; изм., бр. 59 от 2006 г., бр. 59, 64 и 86 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 60 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4:

а) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя "както и в общинските предприятия";

б) в т. 7 думите "извънбюджетни сметки или фондове" се заличават.

2. В чл. 20, ал. 6 думата "републиканския" се заменя с "държавния", а думите "извънбюджетни сметки или фондове" се заличават.

3. В чл. 32, ал. 1, т. 1 числото "1000" се заменя с "2000".

4. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) точка 1 се изменя така:

"1. "Бюджетни организации" са бюджетните организации по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.";

б) в т. 8 навсякъде думите "извънбюджетни сметки или фондове" се заличават.

§ 43. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г. и бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9, ал. 3, т. 3, изречение второ и в ал. 7, изречение второ думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

2. В чл. 20, ал. 2, т. 11, чл. 21, т. 4 и 5, чл. 22а, т. 1, чл. 27 и 93 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

3. В § 5 от преходните и заключителните разпоредби се създават ал. 6 и 7:

"(6) Годишният бюджет на Учителския пенсионен фонд се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

(7) В случай че законът за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година не бъде приет от Народното събрание до началото на бюджетната година, приходите на Учителския пенсионен фонд се събират и разходите се извършват съобразно действащата нормативна уредба."

4. В § 22, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думите "извънбюджетна сметка" се заменят с "бюджета".

§ 44. В Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (обн., ДВ, бр. 37 от 2004 г.; изм., бр. 104 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 48, 80 и 105 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 18 от 2011 г. и бр. 94 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 16 се изменя така:

"Чл. 16. Временно свободните средства на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" се влагат по реда на чл. 28 от Кодекса за социално

осигуряване."

2. В чл. 17, ал. 2 накрая се добавя "освен при администриране на постъпления и/или плащания на фонда съгласно чл. 155, ал. 1 от Закона за публичните финанси при спазване на изискванията за обособено отчитане, наблюдение и контрол на средствата и операциите на фонда".

3. В чл. 18 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

4. В чл. 19:

а) в ал. 1 думите "Годишната план-сметка" се заменят с "Годишният бюджет";

б) в ал. 2 думите "план-сметката" се заменят с "бюджета на фонда".

§ 45. В Закона за закрила и развитие на културата (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г.; попр., бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 75 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 28, 74, 93, 99 и 103 от 2005 г., бр. 21, 41 и 106 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 19, 42 и 74 от 2009 г., бр. 13, 50 и 97 от 2010 г., бр. 25 и 54 от 2011 г. и бр. 77 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 1 думите "със самостоятелен бюджет" се заменят със "с бюджет".

2. В чл. 9:

а) в ал. 1 думите "със самостоятелен бюджет" се заменят със "с бюджет";

б) в ал. 3, т. 1 и в ал. 4 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

3. В чл. 14, ал. 2, т. 2 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

4. В чл. 24, ал. 2 думите "юридическо лице - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "юридическо лице на бюджетна издръжка".

5. В чл. 31, ал. 1, т. 2 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

§ 46. В Закона за филмовата индустрия (обн., ДВ, бр. 105 от 2003 г.; изм., бр. 28, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 98 от 2007 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 99 от 2010 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 31 от 2011 г.; изм., бр. 82 от 2012 г.) в чл. 16 ал. 1 се отменя.

§ 47. В Закона за обществените библиотеки (обн., ДВ, бр. 42 от 2009 г.; изм., бр. 74 от 2009 г. и бр. 38 от 2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 58, ал. 1 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 60 думите "самостоятелен бюджет" се заменят с "бюджет".

3. В чл. 61, т. 2 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

4. В чл. 63 думите "самостоятелен бюджет" се заменят с "бюджет".

§ 48. В Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 2009 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 80 от 2009 г.; изм., бр. 92 и 93 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 54 от 2011 г. и бр. 15, 38, 45, 77 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 18, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 21, ал. 2 думите "и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

3. В чл. 39, т. 1 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

4. В чл. 40, ал. 1, ал. 2, т. 1 и ал. 5 думите "републиканския бюджет" се заменят с "държавния бюджет".

5. В чл. 41, ал. 1 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 49. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 94, 98 и 102 от 2008 г., бр. 24 и 82 от 2009 г., бр. 52, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 19, 43, 73 и 93 от 2011 г., бр. 33, 38 и 82 от 2012 г.) в чл. 4 се създава т. 8:

"8. договорите по чл. 154, ал. 9 от Закона за публичните финанси, обслужването, програмното и ресурсното осигуряване на СЕБРА и операциите по събиране на приходи и други постъпления на бюджетните организации чрез картовите разплащания по чл. 154, ал. 8 и 10 от Закона за публичните финанси, операциите по управление на ликвидността на системата на единна сметка и извършването на гаранционни и други депозити по чл. 154, ал. 22 и 23 от Закона за публичните финанси."

§ 50. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 35а, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 67, ал. 2 и 9 думите "разпоредителите с бюджетни кредити" се заменят с "разпоредителите с бюджет".

§ 51. В Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. - бр. 8 от 1999 г.; изм., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г., бр. 35 и 42 от 2009 г., бр. 24 и 97 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г. и бр. 15 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 46, ал. 5 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 54 ал. 3 се отменя.

§ 52. В Закона за Българската телеграфна агенция (обн., ДВ, бр. 99 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 78 от 2012 г.) в чл. 2 ал. 1 се изменя така:

"(1) Българската телеграфна агенция е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София. Генералният директор на Българската телеграфна агенция е първостепенен разпоредител с бюджет."

§ 53. В Закона за насърчаване на научните изследвания (обн., ДВ, бр. 92 от 2003 г.; изм., бр. 36 от 2008 г., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 83 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г. и бр. 82 от 2012 г.) в чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13, ал. 1 след думата "лице" се добавя "към министъра на образованието, младежта и науката".

2. Алинея 4 се отменя.

§ 54. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г.) в чл. 107а, ал. 8 и 15 думите "разпоредителите с бюджетни кредити" се заменят с "разпоредителите с бюджет".

§ 55. В Закона за социално подпомагане (обн., ДВ, бр. 56 от 1998 г.; изм., бр. 45 и 120 от 2002 г., бр. 18, 30 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 58 от 2008 г., бр. 14, 41 и 74 от 2009 г., бр. 15 от 2010 г., бр. 9 и 51 от 2011 г. и бр. 32 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 5, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 17, ал. 2 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

3. В чл. 24, ал. 1, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

4. В чл. 24а думата "републиканския" се заменя с "държавния".

5. В чл. 25, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

6. В чл. 26, т. 1 и 3 и в чл. 27, ал. 3 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 56. В Закона за интеграция на хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.; изм., бр. 28, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 33, 37, 63, 95, 97 и 108 от 2006 г., бр. 31 от 2007 г., бр. 46 и 108 от 2007 г., бр. 41 и 74 от 2009 г., бр. 24, 62 и 98 от 2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 7, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 26, ал. 1, т. 1, в чл. 40, ал. 1 и в чл. 49, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 57. В Закона за здравословни и безопасни условия на труд (обн., ДВ, бр. 124 от 1997 г.; изм., бр. 86 от 1999 г., бр. 64 и 92 от 2000 г., бр. 25 и 111 от 2001 г., бр. 18 и 114 от 2003 г.,

бр. 70 от 2004 г., бр. 76 от 2005 г., бр. 33, 48, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40 от 2007 г., бр. 102 и 108 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 12, 58, 88 и 98 от 2010 г., бр. 60 от 2011 г. и бр. 7 от 2012 г.) в чл. 44, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 58. В Закона за насърчаване на заетостта (обн., ДВ, бр. 112 от 2001 г.; изм., бр. 54 и 120 от 2002 г., бр. 26, 86 и 114 от 2003 г., бр. 52 и 81 от 2004 г., бр. 27 и 38 от 2005 г., бр. 18, 30, 33 и 48 от 2006 г., бр. 46 от 2007 г., бр. 26, 89 и 109 от 2008 г., бр. 10, 32, 41 и 74 от 2009 г., бр. 49, 59, 85 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г. и бр. 7 от 2012 г.) в чл. 7, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 59. В Закона за закрила на детето (обн., ДВ, бр. 48 от 2000 г.; изм., бр. 75 и 120 от 2002 г., бр. 36 и 63 от 2003 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 28, 94 и 103 от 2005 г., бр. 30, 38 и 82 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 14, 47 и 74 от 2009 г., бр. 42, 50, 59 и 98 от 2010 г., бр. 28 и 51 от 2011 г. и бр. 32 и 40 от 2012 г.) в чл. 44, ал. 1, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 60. В Закона за семейни помощи за деца (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21, 30, 33, 68 и 95 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 71 и 110 от 2008 г., бр. 23 от 2009 г., бр. 15 и 24 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г. и бр. 54 и 103 от 2012 г.) в чл. 5 и 10б думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 61. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г. и бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3, ал. 5 и в чл. 5, ал. 3 думата "републиканския" се заменя с "държавния".
2. В чл. 8, ал. 1 думите " - второстепенни разпоредители с бюджетни кредити" се заличават.
3. В чл. 10а, ал. 1, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".
4. В чл. 22, ал. 1 тирето и думите "второстепенни разпоредители с бюджетни кредити" се заличават.
5. В чл. 24, ал. 1, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".
6. В чл. 25, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.
7. В чл. 28а думите "второстепенните разпоредители с бюджетни кредити" се заменят с "разпоредителите с бюджети".
8. В чл. 53, ал. 3, чл. 63, ал. 4, чл. 82, ал. 5, чл. 82б, ал. 3, чл. 86, ал. 2, т. 2 и чл. 115, ал. 3 думата "републиканския" се заменя с "държавния".
9. В чл. 116а, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.
10. В чл. 116б, ал. 1, т. 8, чл. 116д, ал. 2 и чл. 228а, ал. 1 и 2 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 62. В Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки (обн., ДВ, бр. 83 от 2003 г.; изм., бр. 88 от 2005 г., бр. 71 от 2006 г., бр. 36 и 41 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 9 от 2011 г. и бр. 60 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11а, ал. 1, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

2. В чл. 46, ал. 2 т. 3 се изменя така:

"3. съответния първостепенен разпоредител с бюджет, към когото лечебните заведения по чл. 13, ал. 3 са второстепенни разпоредители с бюджет."

§ 63. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 от 2002 г., бр. 62, 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г. и бр. 54, 60 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6, ал. 4 и чл. 30, ал. 2 и 3 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

2. В чл. 96, т. 2 думата "републиканският" се заменя с "държавният".

3. В чл. 97, т. 4 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

4. В § 5, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

5. В § 68, ал. 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 59 от 2010 г.; изм., бр. 98 и 100 от 2010 г.) думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 64. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г. и бр. 4 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 15, ал. 1 т. 8 се отменя.

2. В чл. 23:

а) в ал. 1, т. 2 и 11 думата "републиканския" се заменя с "държавния";

б) в ал. 2 думите "републиканския бюджет или кредити от други институции" се заменят с "държавния бюджет".

3. В чл. 40, ал. 1, т. 4 и 8 и ал. 2, 3 и 9, в чл. 59, ал. 5 и в чл. 64а, ал. 1, т. 4 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

4. В чл. 108:

а) в ал. 2 навсякъде думата "републиканския" се заменя с "държавния";

б) алинея 3 се отменя.

§ 65. В Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (обн., ДВ, бр. 31 от 2007 г.; изм., бр. 19 от 2008 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 65 от 2008 г.; изм., бр. 71 от 2008 г., бр. 10, 23, 41, 88 и 102 от 2009 г., бр. 59 и 98 от 2010 г., бр. 9, 12, 60 и 61 от 2011 г. и бр. 38, 60 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 17, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 20, ал. 2, в чл. 262, ал. 1 и в чл. 263 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 66. В Закона за физическото възпитание и спорта (обн., ДВ, бр. 58 от 1996 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 53 от 1997 г.; изм., бр. 124 от 1998 г., бр. 51 и 81 от 1999 г., бр. 53 от 2000 г.; попр., бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 75 от 2002 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2002 г. - бр. 95 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 88 и 103 от 2005 г., бр. 30, 34, 36 и 80 от 2006 г., бр. 41, 46 и 53 от 2007 г., бр. 50 от 2008 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 50 и 96 от 2010 г., бр. 35 и 99 от 2011 г. и бр. 45, 87 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 4 в текста преди т. 1 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 57а, т. 1 думите "§ 11, ал. 3" се заменят с "§ 9, ал. 2".

3. В чл. 59б ал. 1 се изменя така:

"(1) Разпределените средства от постъпленията на Държавно предприятие "Български спортен тотализатор" по чл. 14, ал. 3 от Закона за хазарта се съхраняват по сметка за чужди средства и се разходват чрез бюджета на Министерството на физическото възпитание и спорта по реда на Закона за публичните финанси."

§ 67. В Закона за радиото и телевизията (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. - бр. 60 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 и 112 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88, 93 и 105 от 2005 г., бр. 21, 34, 70, 80, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41, 53 и 113 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 14, 37, 42 и 99 от 2009 г., бр. 12, 47, 97, 99 и 101 от 2010 г., бр. 28, 99 и 105 от 2011 г.; бр. 38 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 21 се изменя така:

"Чл. 21. Съветът за електронни медии е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София, чийто председател е първостепенен разпоредител с бюджет."

2. В чл. 42 ал. 1 се изменя така:

"(1) Българското национално радио и Българската национална телевизия са юридически лица със седалище София, чиито генерални директори са първостепенни разпоредители с бюджет."

3. В чл. 62:

а) създават се нови т. 9 и 10:

"9. приема промени по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет, включително по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет;

10. определя разпоредителите с бюджет от по-ниска степен по съответните бюджети;"

б) досегашните т. 9, 10, 11, 12 и 13 стават съответно т. 11, 12, 13, 14 и 15.

4. В чл. 70:

а) в ал. 1 думата "самостоятелен" се заличава;

б) в ал. 2 думите "или бюджетна сметка за разходи" се заличават.

§ 68. В Закона за Българската агенция по безопасност на храните (обн., ДВ, бр. 8 от 2011 г.; изм., бр. 38 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 1, ал. 2 думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

2. В чл. 9, ал. 1 думите "третостепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на земеделието и храните" се заличават.

3. В чл. 12 т. 1 се изменя така:

"1. трансфери от бюджета на Министерството на земеделието и храните;"

§ 69. В Закона за подпомагане на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 58 от 1998 г.; изм., бр. 79 и 153 от 1998 г., бр. 12, 26, 86 и 113 от 1999 г., бр. 24 от 2000 г., бр. 34 и 41 от 2001 г., бр. 46 и 96 от 2002 г., бр. 18, 14 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 80, 96 и 108 от 2006 г., бр. 13, 53 и 59 от 2007 г., бр. 16, 36, 43 и 100 от 2008 г., бр. 12, 32, 82 и 85 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 11:

а) в ал. 1 накрая се добавя "на бюджетна издръжка";

б) създава се ал. 5:

"(5) Фондът съставя, изпълнява и отчита бюджет на първостепенен разпоредител с бюджет, който е част от държавния бюджет."

2. В чл. 14 ал. 3 и 4 се отменят.

3. В чл. 17:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Фондът се обслужва от Българската народна банка по реда на чл. 153, ал. 1 от Закона за публичните финанси.";

б) създава се ал. 4:

"(4) За средствата на фонда от европейски фондове и свързаното с тях национално финансиране се прилагат сметки за средства от Европейския съюз съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за публичните финанси."

4. В чл. 18 се създава ал. 4:

"(4) Изпълнителният директор на фонда е първостепенен разпоредител с бюджет."

§ 70. В Закона за Селскостопанската академия (обн., ДВ, бр. 113 от 1999 г.; изм., бр. 15 от 2003 г., бр. 43 и 54 от 2008 г., бр. 10, 74 и 99 от 2009 г. и бр. 78 от 2010 г.) в чл. 1 се правят следните изменения:

1. В ал. 3, изречение второ думите "бюджетни кредити към Министерството на земеделието и храните" се заменят с "бюджет към министъра на земеделието и храните".

2. В ал. 4:

а) в текста преди т. 1 думите "включително и за капитални вложения" се заличават;

б) в т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 71. В Закона за измерванията (обн., ДВ, бр. 46 от 2002 г.; изм., бр. 88, 95 и 99 от 2005 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г., бр. 39 от 2011 г. и бр. 38 и 77 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 10, ал. 1 в текста преди т. 1 думите "Министерския съвет" се заменят с "министъра на икономиката, енергетиката и туризма".

2. В чл. 10а, ал. 1 в текста преди т. 1 думите "държавния бюджет" се заменят с "бюджета на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма".

3. В чл. 10в, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 72. В Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника (обн., ДВ, бр. 79 от 1998 г.; изм., бр. 22 от 2003 г., бр. 74 и 88 от 2005 г., бр. 30, 34, 80, 82 и 102 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 36, 43, 69 и 100 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 28 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3 ал. 2 се отменя.

2. В чл. 6, ал. 2 думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "на бюджетна издръжка към министъра на земеделието и храните".

§ 73. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г. и бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 21, ал. 2 думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "на бюджетна издръжка".

2. В чл. 28в:

а) в ал. 1 т. 1 се изменя така:

"1. държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството;"

б) в ал. 3 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 74. В Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 78 от 2007 г.; изм., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 и 100 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 95 от 2011 г.; изм., бр. 15 и 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 81:

а) в ал. 1 думите "и второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "на

бюджетна издръжка";

б) алинея 2 се отменя.

2. В чл. 84:

а) в ал. 1 думите "и второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заменят с "на бюджетна издръжка";

б) алинея 2 се отменя.

§ 75. В Закона за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 6, 19, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 52 и 97 от 2010 г., бр. 35 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6:

а) в ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават;

б) в ал. 4, т. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния";

в) алинея 5 се отменя.

2. В чл. 55, ал. 2 думите "консолидирания държавен бюджет" се заменят с "консолидираната фискална програма".

§ 76. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г. и бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г.) чл. 28 се изменя така:

"Бюджет на комисията

Чл. 28. (1) Председателят на комисията е първостепенен разпоредител с бюджет, а ръководителите на териториалните подразделения са второстепенни разпоредители с бюджет.

(2) Бюджетът на комисията е част от държавния бюджет и се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси.

(3) По бюджета на комисията постъпват приходите от:

1. таксите по чл. 27, ал. 1;

2. продажбата на периодични издания, издавани от комисията, и от продажбата на формуляри;

3. субсидия от централния бюджет;

4. събраните суми от наложени имуществени санкции и глоби;

5. други източници и от дейности, определени в закон."

§ 77. В Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 17 от 1991 г.; попр., бр. 20 от 1991 г.; изм., бр. 74 от 1991 г., бр. 18, 28, 46 и 105 от 1992 г., бр. 48 от 1993 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1993 г. - бр. 64 от 1993 г.; изм., бр. 83 от 1993 г., бр. 80 от 1994 г., бр. 45 и 57 от 1995 г.; решения № 7 и 8 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 59 от 1995 г.; изм., бр. 79 от 1996 г.; Решение № 20 на Конституционния съд от

1996 г. - бр. 103 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 15 от 1997 г.; изм., бр. 62, 87, 98, 123 и 124 от 1997 г., бр. 36, 59, 88 и 133 от 1998 г., бр. 68 от 1999 г., бр. 34 и 106 от 2000 г., бр. 28, 47 и 99 от 2002 г., бр. 16 от 2003 г., бр. 36 и 38 от 2004 г., бр. 87 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 13, 24 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 6, 10, 19, 44, 94 и 99 от 2009 г., бр. 62 от 2010 г., бр. 8 и 39 от 2011 г. и бр. 25 и 44 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 31, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 33, ал. 1, изречение второ думите "второстепенни разпоредители с бюджетни кредити" се заменят с "на бюджетна издръжка".

§ 78. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм., бр. 88, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 96 и 108 от 2006 г., бр. 36, 43 и 71 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 80 и 82 от 2009 г., бр. 61 и 73 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г. и бр. 38, 59, 77 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4, ал. 3:

а) текстът преди т. 1 се изменя така: "Програмата се финансира от:";

б) точка 1 се изменя така:

"1. бюджета на Министерството на земеделието и храните;"

2. В чл. 53, ал. 1 т. 5 се изменя така:

"5. трансфери от бюджета на Министерството на земеделието и храните;"

§ 79. В Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 12 от 2000 г.; изм., бр. 111 от 2001 г., бр. 24 и 70 от 2004 г., бр. 11 от 2005 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2005 г. - бр. 45 от 2005 г.; изм., бр. 87, 88, 94, 102 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 43, 65, 99 и 108 от 2006 г., бр. 41, 54 и 109 от 2007 г., бр. 67, 71, 98 и 108 от 2008 г., бр. 47 и 81 от 2009 г., бр. 61 и 88 от 2010 г., бр. 23 от 2011 г. и бр. 32 и 53 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 77:

а) в ал. 2 след думите "юридическо лице" се добавя "на бюджетна издръжка към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията";

б) алинея 3 се отменя;

в) алинея 4 се изменя така:

"(4) По бюджета на агенцията постъпват и приходи от собствена дейност."

2. В чл. 113, ал. 2 думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

3. В чл. 115с, ал. 1, т. 5 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 80. В Закона за виното и спиртните напитки (ДВ, бр. 45 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 2, ал. 4 т. 1 се изменя така:

"1. трансфери от бюджета на Министерството на земеделието и храните;"

2. В чл. 7, ал. 1, т. 8 и в ал. 2, т. 5 думите "второстепенни разпоредители с бюджетни кредити" се заменят с "други органи на изпълнителната власт".

§ 81. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г.; изм., бр. 43 от 2011 г. и бр. 38, 60, 82 и 102 от 2012 г.) в чл. 154, ал. 2 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 82. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г. и бр. 38, 54 и 82 от 2012 г.) в чл. 26, ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 83. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г. и бр. 38 и 56 от 2012 г.) в чл. 165, ал. 1 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 84. В Закона за железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм., бр. 47 и 96 от 2002 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 77 и 88 от 2005 г., бр. 36, 37, 62, 92 и 108 от 2006 г., бр. 22, 35, 74 и 81 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г. и бр. 47 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, ал. 1 след думите "Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" се поставя тире, добавя се "юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията" и се поставя запетая.

2. В чл. 8 ал. 1 се отменя.

3. В чл. 26, ал. 1, т. 1 и в чл. 30, ал. 5 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 85. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70, 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г. и бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 14 ал. 3 се отменя.

2. В чл. 21, ал. 2 думите "се разпореждат със средствата от консолидирания държавен бюджет" се заменят със "са част от консолидираната фискална програма".

3. В чл. 73 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 86. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г. и бр. 38, 44 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 50 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 148, ал. 2 навсякъде думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 87. В Кодекса на търговското корабоплаване (обн., ДВ, бр. 55 и 56 от 1970 г.; попр., бр. 58 от 1970 г.; изм., бр. 55 от 1975 г., бр. 10 от 1987 г., бр. 30 от 1990 г., бр. 85 от 1998 г., бр.

12 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 113 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 42, 77, 87, 94 и 104 от 2005 г., бр. 30, 62 и 108 от 2006 г., бр. 36, 71 и 98 от 2008 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 85 от 2010 г., бр. 92 от 2011 г. и бр. 38 и 77 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 6б думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 360, ал. 1 думите "и собствени приходи, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити" се заличават.

§ 88. В Закона за автомобилните превози (обн., ДВ, бр. 82 от 1999 г.; изм., бр. 11 и 45 от 2002 г., бр. 99 от 2003 г., бр. 70, 88, 92, 95, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 85, 92 и 102 от 2006 г., бр. 42, 80 и 109 от 2007 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 41 от 2010 г., бр. 17 от 2011 г. и бр. 38, 50, 60, 99 и 103 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 2, ал. 3 тирето и думите "второстепенен разпоредител с бюджетни средства" се заличават.

2. В чл. 106а, ал. 5, т. 1 и 2 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 89. В Закона за безопасно използване на ядрената енергия (обн., ДВ, бр. 63 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 11 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 80, 87, 88 и 97 от 2010 г., бр. 26 от 2011 г. и бр. 38 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8, ал. 2 се създава изречение второ: "Председателят на агенцията е първостепенен разпоредител с бюджет."

2. В чл. 54, ал. 3 думите "по реда на Закона за устройството на държавния бюджет" се заменят с "по реда на Закона за публичните финанси".

3. В чл. 97, ал. 3 думите "и се предлага на Министерството на финансите по реда на Закона за устройството на държавния бюджет" се заличават.

§ 90. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм., бр. 88 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 52, 53, 64 и 94 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 19, 80 и 103 от 2009 г., бр. 62 и 89 от 2010 г., бр. 19 и 33 от 2011 г. и бр. 32, 59 и 77 от 2012 г.) в чл. 107, ал. 1 думите "републиканския бюджет" се заменят с "бюджета на Министерството на околната среда и водите".

§ 91. В Закона за ветеринарномедицинската дейност (обн., ДВ, бр. 87 от 2005 г.; изм., бр. 30, 31, 55 и 88 от 2006 г., бр. 51 и 84 от 2007 г., бр. 13, 36 и 100 от 2008 г., бр. 27, 35, 74, 95 и 102 от 2009 г., бр. 25 и 41 от 2010 г., бр. 8 и 92 от 2011 г., бр. 77, 82 и 97 от 2012 г. и бр. 7 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 108, ал. 1 думите "целево от републиканския бюджет" се заменят с "от бюджета на Министерството на земеделието и храните".

2. В чл. 120, ал. 2 думите "държавния бюджет, разчетени по" се заличават.

3. В § 190, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ДВ, бр. 7 от 2013 г.) думите "републиканския бюджет, разчетени по" се заличават.

§ 92. В Закона за гражданското въздухоплаване (обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и

70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30, 36, 37, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66 и 67 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 63, 73 и 94 от 2010 г., бр. 41, 81 и 99 от 2011 г. и бр. 38, 60 и 82 от 2012 г.) в чл. 64б, ал. 1 се създава изречение трето: "Генералният директор на Авиоотряд 28 е първостепенен разпоредител с бюджет."

§ 93. В Закона за държавните резерви и военновременните запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм., бр. 19, 69 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 102 от 2006 г., бр. 54 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г. и бр. 16 от 2010 г.) в чл. 5, ал. 2 се създава изречение второ: "Председателят на агенцията е първостепенен разпоредител с бюджет."

§ 94. В Закона за експортното застраховане (обн., ДВ, бр. 61 от 1998 г.; изм., бр. 112 от 2001 г., бр. 92 от 2004 г., бр. 103 от 2005 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 82 от 2012 г.) в чл. 10, ал. 4 и 5 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 95. В Закона за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; изм., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3, ал. 1 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 13, ал. 1 думите "Закона за устройството на държавния бюджет" се заменят със "Закона за публичните финанси".

§ 96. В Закона за кадастъра и имотния регистър (обн., ДВ, бр. 34 от 2000 г.; изм., бр. 45 и 99 от 2002 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 39 и 105 от 2005 г., бр. 29 и 30 от 2006 г., бр. 57 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 91 от 2008 г., бр. 80 от 2009 г., бр. 19 и 39 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) в чл. 9 навсякъде думата "субсидия" се заменя с "трансфер".

§ 97. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм., бр. 26 от 2001 г., бр. 77 и 79 от 2002 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 82 и 108 от 2006 г., бр. 64 от 2007 г., бр. 43, 67, 69 и 91 от 2008 г., бр. 6, 80 и 92 от 2009 г., бр. 73 и 89 от 2010 г., бр. 8, 19, 39 и 77 от 2011 г. и бр. 38, 60, 77 и 102 от 2012 г.) в чл. 54, ал. 3 думите "държавния бюджет" се заменят с "бюджета на Министерството на земеделието и храните".

§ 98. В Закона за насърчаване на инвестициите (обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г.; попр., бр. 99 от 1997 г.; изм., бр. 29 и 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 и 40 от 2004 г., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 41 и 82 от 2009 г., бр. 18, 88 и 100 от 2010 г. и бр. 38, 45 и 82 от 2012 г.) в чл. 15, ал. 3 думите "Средствата от републиканския бюджет, необходими" се заменят с "Необходимите средства".

§ 99. В Закона за статистиката (обн., ДВ, бр. 57 от 1999 г.; изм., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 74 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 39, 81 и 88 от 2005 г., бр. 100 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г., бр. 42 и 95 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г. и бр. 38 от 2012 г.) в чл. 6, ал. 2 се създава изречение второ: "Председателят на Националния статистически институт е първостепенен разпоредител с бюджет."

§ 100. В Закона за съхранение и търговия със зърно (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 101 от 2000 г., бр. 9 и 58 от 2003 г., бр. 69 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 55, 80 и 82 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 16, 54, 69 и 100 от 2008 г., бр. 88 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г. и бр. 38 от 2012 г.) в чл. 4а, ал. 1 т. 1 се изменя така:

"1. трансфер от бюджета на Министерството на земеделието и храните;"

§ 101. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г., бр. 19, 35, 54 и 80 от 2011 г. и бр. 29, 32, 38, 45, 47, 53, 77, 82 и 99 от 2012 г.) в чл. 141, ал. 2, изречение първо думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 102. В Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (обн., ДВ, бр. 21 от 2006 г.; изм., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г. и бр. 98 от 2011 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 2, ал. 2:

а) точка 1 се изменя така:

"1. бюджетните организации по смисъла на Закона за публичните финанси, както и общинските предприятия;"

б) точки 2, 3 и 4 се отменят.

2. В чл. 8, ал. 1 навсякъде думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет", а думите "т. 1 - 6" се заменят с "т. 1, 5 и 6".

3. В чл. 21, ал. 1 думите "т. 1 - 6" се заменят с "т. 1, 5 и 6", а думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 103. В Закона за вътрешния одит в публичния сектор (обн., ДВ, бр. 27 от 2006 г.; изм., бр. 64 и 102 от 2006 г., бр. 43, 69, 71 и 110 от 2008 г., бр. 42, 44, 78, 80, 82 и 99 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г., бр. 8 и 98 от 2011 г. и бр. 50 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 9:

а) точка 1 се изменя така:

"1. бюджетните организации по смисъла на Закона за публичните финанси, както и общинските предприятия;"

б) точки 2, 3 и 4 се отменят;

в) точка 8 се отменя.

2. В чл. 12:

а) в ал. 1 т. 4 и 5 се изменят така:

"4. администрациите на първостепенните разпоредители с бюджет, извън тези по т. 1 и 3, чийто бюджет надхвърля 5 млн. лв.;

5. изброените в приложението второстепенни разпоредители с бюджет.";

б) в ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет", а думите "бюджетни кредити по републиканския" се заменят с "държавния".

3. В чл. 13, ал. 4 и 5 навсякъде думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

4. В чл. 14, ал. 3 думите "бюджетните сметки" се заменят с "бюджета".

5. В чл. 34, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

6. В чл. 40, ал. 3 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

7. В чл. 55, ал. 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 104. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 54, 98 и 100 от 2010 г., бр. 10, 19, 39 и 48 от 2011 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 20 от 2012 г.; изм., бр. 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби се създават ал. 5 и 6:

"(5) Министърът на финансите по предложение на министъра на вътрешните работи одобрява по реда на чл. 110, ал. 4 от Закона за публичните финанси допълнителни разходи по бюджета на Министерството на вътрешните работи за разходи на Фонда за безопасност на движението по ал. 4 до размера на постъпилите във фонда приходи от глоби.

(6) Превишението в края на годината на приходите над разходите по фонда се предоставя за ползване за същите цели през следващата бюджетна година по реда на ал. 5."

§ 105. В Закона за държавния дълг (обн., ДВ, бр. 93 от 2002 г.; изм., бр. 34 от 2005 г., бр. 52 от 2007 г., бр. 23 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г. и бр. 103 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. Член 7 се отменя.

2. Глава трета "Лимит за дълга" с чл. 8, 9, 10 и 11 се отменя.

3. В чл. 15, ал. 2 думите "като съставна част на" се заменят със "заедно с".

4. В чл. 16 ал. 2 се отменя.

5. В чл. 38 ал. 2 се изменя така:

"(2) Официалната информация за държавния и държавногарантирания дълг се публикува от Министерството на финансите ежемесечно на интернет страницата му."

6. Членове 39 и 40 се отменят.

7. Член 44 се отменя.

8. В § 1 от допълнителните разпоредби т. 5 се отменя.

§ 106. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 33, 63, 105 и 108 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 50, 69 и 106 от 2008 г., бр. 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 34 и 99 от 2011 г. и бр. 94 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. Член 5а се изменя така:

"Чл. 5а. (1) Бюджетните предприятия осъществяват счетоводството си в съответствие с изискванията на глава петнадесета от Закона за публичните финанси.

(2) Предприятията от сектор "Държавно управление", различни от тези по ал. 1, които осъществяват счетоводството си съгласно приложимите за бюджетните предприятия

изисквания, се определят по реда на чл. 165 от Закона за публичните финанси."

2. В чл. 23 ал. 5 се изменя така:

"(5) Бюджетните предприятия и предприятията по чл. 5а, ал. 2 изготвят и представят годишните си финансови отчети в съответствие с изискванията на чл. 166, ал. 1 от Закона за публичните финанси."

3. В чл. 26 ал. 7 се изменя така:

"(7) Формата, структурата и съдържанието на годишните и междинните финансови отчети на бюджетните предприятия и на предприятията по чл. 5а, ал. 2 се определят от министъра на финансите съгласно чл. 166, ал. 2 от Закона за публичните финанси."

4. В чл. 33 ал. 6 се изменя така:

"(6) Отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите и операциите на всички бюджетни предприятия и предприятията по чл. 5а, ал. 2 се консолидират от Министерството на финансите съгласно чл. 167 от Закона за публичните финанси."

5. В чл. 37 ал. 8 се изменя така:

"(8) Редът, начинът и сроковете за изготвяне и представяне на финансовите отчети на бюджетните предприятия и публикуването чрез интернет на информация от тях се определят съгласно чл. 170 от Закона за публичните финанси."

6. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) точка 1 се изменя така:

"1. "Бюджетни предприятия" са всички лица, прилагащи бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства съгласно Закона за публичните финанси, включително Националният осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, държавните висши училища, Българската академия на науките, Българската национална телевизия, Българското национално радио, Българската телеграфна агенция, както и всички други лица, които са бюджетни организации по смисъла на § 1, т. 5 от Закона за публичните финанси.";

б) точка 17 се изменя така:

"17. "Сектор "Държавно управление" е сектор "Държавно управление" (General government) съгласно изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки в Общността."

§ 107. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г. и бр. 45, 82 и 102 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 19, ал. 1, т. 1 и 2 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

2. В чл. 81, ал. 5 думите "чл. 34 от Закона за устройството на държавния бюджет" се заменят с "чл. 109 или 110 от Закона за публичните финанси".

§ 108. В Закона за приватизация и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм., бр. 78 от 2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г. - бр. 39 от 2003 г.; изм., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88,

94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 36, 53, 72 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36, 65, 94, 98 и 110 от 2008 г., бр. 24, 42, 82 и 99 от 2009 г., бр. 18, 50, 89 и 97 от 2010 г., бр. 19 и 98 от 2011 г. и бр. 20, 38, 54 и 60 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8 ал. 9 се изменя така:

"(9) Паричните постъпления от присъдени в полза на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол юрисконсултски възнаграждения се внасят и отчитат в централния бюджет и се разпределят изцяло в полза на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система."

2. Член 9 се изменя така:

"Чл. 9. Разходите за приватизация и следприватизационен контрол се извършват чрез бюджета на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол."

3. Член 10 се изменя така:

"Чл. 10. (1) Паричните постъпления от приватизацията на общинското участие в капитала на търговски дружества, на обособени части от имуществото на еднолични търговски дружества с общинско участие в капитала, както и на обекти по чл. 1, ал. 2, т. 6 постъпват по бюджета на общината и се разходват по реда на чл. 127, ал. 3 от Закона за публичните финанси.

(2) Когато общината е създала общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия, до 10 на сто от постъпленията по ал. 1 могат да се използват за целите на гаранционния фонд.

(3) Паричните постъпления от дейности, съпътстващи приватизационния процес на търговски дружества с общинско участие в капитала, на обособени части от имуществото на дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала и на обекти по чл. 1, ал. 2, т. 6, както и неустойките по приватизационните им договори постъпват по бюджета на общината.

(4) Паричните постъпления от приватизацията на обособени части от имуществото на търговски дружества, в които общината не е едноличен собственик на капитала, се превеждат по сметка на дружеството и остават негова собственост.

(5) Временно свободните средства по ал. 2 могат да се ползват за общинско съфинансиране и авансово финансиране на проекти по програми, финансирани със средства от фондовете на Европейския съюз и по други международни програми и споразумения."

4. В чл. 10а, ал. 3 т. 1 се изменя така:

"1. двадесет на сто - по бюджета на общината;"

§ 109. В Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 99 от 2009 г.) в чл. 11, ал. 1, т. 1, 2 и 3 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 110. В Закона за публично-частното партньорство (обн., ДВ, бр. 45 от 2012 г.; изм., бр. 87 и 102 от 2012 г.) в чл. 19, ал. 2 думите "Закона за общинските бюджети" се заменят със "Закона за публичните финанси".

§ 111. В Закона за Българската академия на науките (обн., ДВ, бр. 85 от 1991 г.; изм., бр.

90 от 1993 г., бр. 123 от 1997 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 101 от 2010 г. и бр. 30 от 2011 г.) в чл. 11, ал. 1 думите "има самостоятелен бюджет" се заменят със "съставя, изпълнява и отчита бюджет".

§ 112. В Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 28 от 1996 г., бр. 56 от 1997 г.; попр., бр. 57 от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г., бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г., бр. 61 и 99 от 2011 г. и бр. 60 и 102 от 2012 г.) в чл. 90, ал. 1 думата "самостоятелен" се заличава.

§ 113. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г.) в чл. 520 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата "републиканския" се заменя с "държавния".

2. Създава се нова ал. 2:

"(2) Не се допуска изпълнение върху средствата от Европейския съюз и по други международни програми и договори на общините."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 114. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г. и бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5 се създава ал. 4:

"(4) Върху стоки под митнически надзор и контрол не могат да се налагат запори за обезпечаване на вземания на други физически или юридически лица."

2. В чл. 10 ал. 10 се изменя така:

"(10) Несъвместимостта по ал. 1 и 2 е основание за прекратяване на трудовите или служебните правоотношения на митническия служител по реда на Кодекса на труда или на Закона за държавния служител. Неподаването в срок на декларация по ал. 6 от митническия служител без уважителни причини е основание за търсене на дисциплинарна отговорност."

3. В чл. 11 ал. 3 се отменя.

4. В чл. 16, ал. 4 думите "при условия и по ред съгласно чл. 15, ал. 3" се заличават.

5. В чл. 16а ал. 1 се изменя така:

"(1) Митническите органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление по чл. 234, 242, 242а и 251 от Наказателния кодекс и съществува реална опасност да се укрие или да извърши престъпление."

6. Създава се чл. 16в:

"Чл. 16в. (1) За изпълнение на възложените ѝ със закон правомощия Агенция "Митници" има право на безвъзмезден достъп до Регистъра на населението - Национална база данни "Население", поддържана от Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Достъпът до информацията по ал. 1 се осъществява по начин, непозволяващ разкриването ѝ, и при спазване на принципа "необходимост да се знае" по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Достъпът до Регистъра на населението - Национална база данни "Население", се урежда със споразумение между министъра на регионалното развитие и благоустройството и директора на Агенция "Митници"."

7. В чл. 17:

а) създава се нова ал. 2:

"(2) Списъкът на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна, се определя със заповед на директора на Агенция "Митници".";

б) досегашната ал. 2 става ал. 3.

8. В чл. 18:

а) в ал. 1 думите "включително и от митнически агент" се заличават;

б) алинея 2 се отменя.

9. Член 26а се отменя.

10. В чл. 233 ал. 3 се изменя така:

"(3) Когато за извършване на нарушението по ал. 1 е използвано превозно или преносно средство с тайник или когато предмет на митническа контрабанда са стоки, за които се дължи акциз, или забранени за внос или износ стоки, глобата е от 200 до 250 на сто върху митническата стойност на стоките, а в случаите на контрабанда на тютюневи изделия - от 200 до 250 на сто от продажната им цена."

11. В чл. 234 ал. 4 се изменя така:

"(4) В случаите, когато се направи опит или се избегне пълно заплащане или обезпечаване на митните сборове или на другите публични държавни вземания, събирани от митническите органи, или забрани или ограничения за внос или износ на стоки, или прилагането на мерки на търговската политика, стоките, предмет на нарушението, се отнемат в полза на държавата, независимо чия собственост са, а ако липсват или са отчуждени, се присъжда тяхната равностойност, представляваща митническата им стойност."

12. В чл. 235, ал. 1 думите "за физическите лица, или имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, до 1000 лв." се заменят със "за физическите лица от 300 до 1500 лв. или имуществена санкция за юридически лица и еднолични търговци от 500 до 2000 лв.".

13. Създава се чл. 238в:

"Чл. 238в. (1) Който при преминаване през държавната граница използва превозно или преносно средство, в което е установено наличието на тайник, се наказва с глоба до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 превозното средство се отнема в полза на държавата, независимо чия собственост е."

14. В чл. 239:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създават се ал. 2 и 3:

"(2) Митническата администрация се разпорежда с акцизни стоки, отнети и изоставени в полза на държавата по този закон при условия и по ред, определени с наредба на министъра на финансите.

(3) Отнетите и изоставените в полза на държавата по този закон стоки, за които има декларация на притежателя на право върху интелектуална собственост, че са произведени без неговото съгласие или разрешение, се унищожават от митническите органи."

15. В § 1 от допълнителната разпоредба:

а) точка 24 се изменя така:

"24. "Служебна тайна" е информацията, която не е държавна тайна, но е свързана с изпълнението на функциите и задачите на митническите органи по прилагането на митническото, валутното и акцизното законодателство или е получена в резултат на тази дейност, нерегламентираният достъп до която би се отразил неблагоприятно на интересите на Агенция "Митници" или би увредил друг правнозащитен интерес.";

б) създават се т. 33, 34 и 35:

"33. "Тайник" е специално изработена или пригодена кухня в превозното или преносното средство, различна от кухините, които са част от оригиналната конструкция на производителя.

34. "Продажна цена на тютюневи изделия" е цената, регистрирана в Регистър на цените на тютюневите изделия на Министерството на финансите или определена по реда на акцизното законодателство.

35. "Повторно" е нарушението, извършено в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение."

§ 115. (В сила от 1.01.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г. и бр. 40 и 94 от 2012 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 75, ал. 3 след думата "който" се добавя "в 30-дневен срок от получаване на уведомлението".

2. В чл. 219 се създават ал. 4 и 5:

"(4) Данъкът върху помощните и спомагателните дейности по смисъла на Закона за хазарта се декларира с годишна данъчна декларация по образец, която се подава в срок до 31 март на следващата година в териториалната дирекция на Националната агенция за

приходите по регистрация на данъчно задълженото лице.

(5) Данъчно задължените лица по тази глава подават годишен отчет за дейността в срок до 31 март на следващата година в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация на данъчно задълженото лице."

§ 116. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 29, 30 и 36 от 2006 г., бр. 59, 63 и 92 от 2007 г., бр. 54, 70 и 100 от 2008 г., бр. 10, 17, 19 и 41 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 15 и 19 от 2011 г. и бр. 45 и 91 от 2012 г.) в чл. 52 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "или от извънбюджетните сметки и фондове" се заличават.
2. В ал. 5 думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 117. В Закона за някои права на лицата, които са били президенти на Република България (обн., ДВ, бр. 59 от 2003 г.; изм., бр. 95 от 2006 г.) в § 1, ал. 1 от допълнителната разпоредба думата "републиканския" се заменя с "държавния".

§ 118. В Закона за убежището и бежанците (обн., ДВ, бр. 54 от 2002 г.; изм., бр. 31 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 52 и 109 от 2007 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 39 от 2011 г.) се правят следните изменения:

1. Член 55 се отменя.
2. В чл. 56 ал. 2 се отменя.

§ 119. В Закона за независимия финансов одит (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 77 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 62 и 105 от 2006 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 95 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 38, 60 и 102 от 2012 г.) в чл. 35б, ал. 1, изречение второ думите "бюджетни кредити" се заменят с "бюджет".

§ 120. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г.) в чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

"(1) Общинският съветник получава възнаграждение за участието си в заседанията на общинския съвет и на неговите комисии. Размерът на възнаграждението се определя с решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой съветници."

2. Създава се ал. 8:

"(8) Възнаграждението по ал. 2 не включва възнаграждението, което общинските съветници могат да получават за участието си в специализирани органи на общинския съвет."

§ 121. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) Разпоредбата на чл. 34, ал. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация се прилага само за възнаграждения за участие в специализирани органи на общинския съвет, създадени до деня на обнародването на този закон в "Държавен вестник".

§ 122. (В сила от 1.02.2013 г. - ДВ, бр. 15 от 2013 г.) Бюджетната процедура за съставянето на бюджетите и разчетите за сметките за средствата от Европейския съюз за 2014 г. се провежда по правилата на този закон.

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 31 януари 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за публичните финанси
(ДВ, бр. 43 от 2016 г.)

§ 32. През 2016 г. оценката на показателите по чл. 130а се прави въз основа на данните от отчетите на общините към 31 декември 2015 г.

§ 33. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на финансите издава указанията по чл. 130г, ал. 1.